

Vörösvári Újság

Werischwarer Zeitung

XI. évf. 10. szám

2005. OKTÓBER

150 Ft

Óvodások sváb táncot járnak a Gradus Óvoda jubileumi ünnepségén

Fotó: F. A.

E havi számunk tartalmából:

Közlekedés: Lakossági fórum az M0-ásról; Vonalfelújítást tervez a MÁV (6-8. old.)

Évfordulók: Húsz éve adták át a Terranova perlitduzzasztó művét (9. old.)

Hetvenöt éves a Hősök téri Gradus Óvoda (12. old.)

Ünnep: Október 23. Pilisvörösváron; Díszpolgáraink és emlékérmeseink (18-19. old.)

Szüret: Pincenézőben – Riport óborral és murcival (22-23. old.)

Október 1. Idősek napja a Községi Házban

Az óvodások műsora az Idősek napján

Október 8. Kolibri Kupa a gimnázium új tornatermében

Nick Balázs és Gyarmati Dóra a Kolibri Kupán

Október 9. Virágtalálkozó a Városi Könyvtár udvarán

Október 14. A Gradus Óvoda jubileumi ünnepsége

Október 23. Az 1956-os forradalomra emlékeztünk

Zoltán atya felszenteli Fedor Lajos emléktábláját

Halottak napja nem a porladó hamvak, az élő lelkek ünnepe. Több mint ezerszáz esztendeje megülik évente apró, reszkető fényekkel, mikor a fákra is leszáll az arany halál. De 1956-tól fogva Magyarországon krisztusi ünnep is ez a keresztény emlékezés: olyan

áldozat ünnepe, amelyet egy nép hozott, hogy kiontott vérével tisztábbra mossa a világ lelkiismeretét s pusztá mellel a fegyverek elé ugorva meghirdesse, hogy a Bűnnek nincs igazi hatalma. Mert azok a friss holtak, akiknek hevenyészett utcai sírja fölött kigyúl a

mécses, megszegyenítették a kételkedőket, akik nem bíztak a lélek törhetetlen szabadságában, s ujjongással tölti el a hívőket, akik tudták, hogy a lélek csöndes, de töretlen ellenállása egyszer még képes lesz a legnagyobb véráldozatra és önfeláldozásra. Nem bíztak hiába. Kicsi és szegény nép vállalkozott erre a fennkölt és felülmúlhatatlan áldozatra, olyan nép, amelyet legtöbb szomszédja s más világrészek népei számban, hatalomban, anyagi erőben felülmúlnak. De egyik sem a lélek erejében és szabad-

ságában. A gondviselés rendjét kell látni és dicsérni abban, hogy a magyar szabadságharc azon az ünnepen végződik, halottak napján, amely nem a porladó testek, hanem az élő lelkek ünnepnapja. Mostantól fogva akárhogy forduljon is a magyarság jó vagy bal sorsa, a világ népei a holtak

élő lelkére emlékezve a síroknál, emlékezni fognak azokra a magyar férfiakra, asszonyokra és serdülőkire, diákokra, munkásokra, katonákra, parasztokra és írókra, akik véres áldozatukkal tanúságot tettek e lélek örök szabadságáról s visszaadták egy magyar szó hitvalló, csodálatos érelmét. Ez a szó a halálmegvetés. Az elesett hősök a szó szoros értelme szerint megvetették a halált, mert nem hittek az örök halálban s tudták, hogy halál csak a földi létben van, abban a földi létben, amelyet megmérgezett a bűn, s méltatlanná tett az emberhez. Tudták, hogy élőhalottnak lenni rosszabb és méltatlanabb, mint hősi halottnak.

Részlet Cs. Szabó László „Gyász és megdicsőülés” című jegyzetéből.

Elhangzott 1956. november 1-jén, halottak napján az angol rádió magyar adásában.

Juhász Gyula

Consolatio

Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek,
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csöndesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.

Emlékük, mint a lámpafény az estben,
Kitündököl és ragyog egyre szebben
És melegít, mint kandalló a télben,
Derűs szelíden és örök fehéren.

Szemünkben tükrözik tekintetük még
S a boldog órák drága, tiszta üdvét
Fölissza lelkünk, mint virág a napfényt
És élnek ők tovább, szűz gondolatként.

Consolatio = vigasz, vigasztalás

HÍREK RÖVIDEN

Közbeszerzési pályázatok

A kultúrház zeneiskolává való átépítésére meghirdetett közbeszerzési pályázatot a Heer és Társa Bt., az útéptítés I. üteméért pedig a Viadom Rt. nyerte meg, mivel ők adták a legkedvezőbb árajánlatokat a munkák kivitelezésére.

(Hogy miért szenved késedelmet a két céggel a szerződés aláírása, megtudhatják a polgármester asszonnyal készült interjúból. Lásd: 4. oldal — a szerk.)

Tervpályázat az uszodára

Tervpályázatot ír ki a képviselő-testület a szabadidőközpontban megépítendő uszoda és sportcsarnok megvalósítására. Hasonló módon készültek tanulmánytervek nemrégiben a budaörsi uszodára is.

Újabb uszoda Csabán

„Megkezdődtek a Iosephinumon létesülő — a Semmelweis Egyetem oktatását segítő — uszoda tervezetési munkái. Az Intézményszervező Bizottság mindent megtesz annak érdekében, hogy a létesítmény megvalósításához minél több támogatást szerezzen.”

(Ez Az Újság nálunk, 2005. szeptember)

Nívódíj az óvodáért

Építészeti nívódíjas lett a Szabadság úti óvoda. A vörösvári önkormányzat és a tervező közösen vett részt azon a pályázaton, amelyet Pest Megye Önkormányzata írt ki a legnívósabb épületek létrehozói számára. Több nagyon szép lakó- és

középület közt az idén felavatott új vörösvári óvoda megosztott harmadik helyet szerzett. A díjat a megyenapon veheti át Grószné Krupp Erzsébet polgármester és Csikós Mihály építész.

Vörösvári festő kiállítása

2005. november 6-án kiállítás nyílik Cserőháti Kovács István műveiből a debreceni Nagytemplom Kálvin-termében. A kiállítás november 19-ig tekinthető meg.

Súlyos motorbaleset

Október 14-én késő este a 10-es főút csobánkai elágazása közelében egy Fiat Punto — eddig tisztázatlan körülmények között — frontálisan összeütközött egy Enduro motorkerékpárral. A motor vezetőjét a mentők fejszerűléssel szállították a Szent János Kórházba.

(Forrás: Magyar Nemzet Online)

Volkswagenek karambolja

Október 19-én a Zrínyi utca és az Ősz utca kereszteződésében összeütközött egy Volkswagen Golf és egy Volkswagen Polo személygépkocsi. A Polo egy parkoló Ford Mondeónak csapódott, míg a Golf kiütötte egy villanyoszlop támaszpólát. A Golf vezetője súlyosan megsérült. A műszaki mentésben a fővárosi tűzoltók és a pilisvörösvári önkéntesek vettek részt.

(Forrás: Pilisvörösvári Önkéntes Tűzoltó Egyesület)

A szerkesztőség közleménye

Tájékoztatjuk kedves Olvasóinkat, hogy saját jegyzésű cikkeinkben a Szabadság-liget helyett ezentúl következetesen a „Karatsonyi-liget” városrésznevet fogjuk használni. Reméljük, kezdeményezésünket mások is követni fogják.

F. A. felelős szerk.

Álljunk meg egy szóra

Grószné Krupp Erzsébet polgármesterrel

– Több százmillió forint értékű beruházásban nagyarányú útépités folyik a városban. Egyszerre ennyi utca talán még sosem épült Vörösváron. Minek köszönhető az, hogy az útépitési program ilyen lendületbe jött?

– Útépitési lehetőségeink jelentősen bővültek azzal, hogy ebben az évben először útfelújításokra is lehetett pályázniuk állami támogatásért az önkormányzatoknak. Az állam minden egyes önkormányzati forint mellé egy forint támogatást ad. Az általunk beadott pályázat sikeres volt, az így nyert támogatásból aszfaltoztattuk újra például a Kápolna vagy a Görgy utcát. Az útprogram és más fejlesztési elképzeléseink megvalósításának még nagyobb lendületet adott az, hogy a kormány megteremtette az önkormányzatok számára egy kedvező kamatozású fejlesztési célú hitel felvételének a lehetőségét. Az állam egy meghatározott összeget biztosított a Magyar Fejlesztési Bank számára. Erre a keretösszegre pályázhattak az önkormányzatok. Nem tudhatjuk, hogy lesz-e módunk a későbbiek folyamán is ilyen kedvező feltételek mellett fejlesztési célú hitelhez jutni, ezért mindenképpen meg kellett ragadnunk a kínálatot. Az önkormányzatok közbeszerzési eljárás keretén belül dönthették el, hogy melyik bankkal szerződnek. Számunkra a legkedvezőbb ajánlatot a CIB Bank tette. Húsz éves lejáratú időre, 3,7 %-os kamattal biztosítja számunkra azt a hitelösszeget, amelynek a felvételéről döntött a képviselő-testület.

– Ha jól értem, ez egy olyan kínálat – talán soha vissza nem térő – alkalom az önkormányzat számára, amit semmiképpen nem akart elmulasztani a képviselő-testület?

– Valóban, ilyen kedvező feltételekkel, ilyen visszafizetési lehetőségekkel nem lett volna szabad elszalasztani a lehetőséget.

– A képviselő-testület eredetileg 480 millió forint fejlesztési célú hitel felvételéről döntött, majd különböző fejlesztések megvalósítására megnövelte ezt a hitelkeretet. Meddig lehet egyáltalán a keretet bővíteni: mekkora hitelt vehet fel az önkormányzat anélkül, hogy a gazdálkodása bizonytalanná válna?

– A költségvetésünk jelenlegi nagyságrendje mellett az évi hitel-visszafizetésünk

felső határa körülbelül 170 millió forint. Számításaink szerint ennek az 50 %-át sem fogjuk elérni. Nagyjából a befolyó súlyadóból törleszteni tudjuk majd a felvett hitelt. Ez a bevételünk pedig kiszámíthatóan megvan.

– De ha a súlyadóból származó bevétel így le lesz kötve, be tudja-e fejezni az önkormányzat az útprogramot? Van még tennivaló bőven; hátra van még az északi lakóterület (Erzsébetváros), az iparterületi rész, a Karátsonyi-liget néhány utcaszakasza, nem is beszélve az üdülőterületekről...

– Az útépitést mindenképpen folytatni fogjuk, ez az itt élő emberek alapvető érdeke és igénye. Biztos vagyok benne, hogy adóbevételeink jól fognak alakulni, és évenként folyamatosan bővíteni tudjuk a szilárd útburkolatú utcák számát. Korábbi elköltelezettségeink felszabadulása is lehetővé teszi mindent. Többek között fel fog szabadulni az az összeg, amit a csatornaépítés során kezessként le kellett kötnünk, le fog járni a korábbi ciklusban útépitésre felvett hitel, és hamarosan lejár az a hitel is, amit a balatonfenyvesi tábor megvásárlása céljából vett fel a város. Mindamelllett a következő években is megragadjunk minden pályázati lehetőséget útépitésekre.

– Mi az oka annak, hogy az I-es ütembe tartozó utcákban még nem kezdődtek meg a munkák?

– A képviselő-testület kiválasztotta a nyertes kivitelezőt, de nem tudtam vele aláírni a szerződést, mert a Közbeszerzési Tanács döntőbizottsága egy bejelentés alapján vizsgálat alá vonta a közbeszerzési eljárásunkat. Ez olyan csúszást eredményezhet, hogy az útépitést csak jövő tavasszal tudjuk megkezdeni az ütembe tartozó utcákban.

– Úgy tudom, vizsgálják a kultúrház zeneiskolává való átépítésére vonatkozó közbeszerzési eljárás szabályosságát is. Ön szerint ez az építkezés is csak jövőre indulhat?

– Az új zeneiskolánál más a helyzet, az építők ugyanis itt az épületen belül is tudnak dolgozni. Remélem, hogy az átalakítás még ebben az évben megkezdődik.

– Az hogy a képviselő-testület jelentős összegű hitelt vesz fel – még ha igen kedvező feltételekkel is – fejlesztési megvalósítására, nem kevés politikai kockázattal is együtt járhat, hiszen a jövő évi választási kampányban hathatós érv lesz egyes jelöltek számára, hogy „eladósodott a város, túlzott mértékű elkötelezettséget vállalt az önkormányzat”. Nem hiszem, hogy a választópolgárok neheztelnének amiatt, hogy hitelből épít az önkormányzat utakat, hiszen az utakra most van szükségünk és nem majd... A zeneiskola esetében azonban már megoszlanak a vélemények. Még a képviselő-testületen belül is...

– Úgy vélem, sokan még most sem értik egészen világosan, hogy mi volt a képviselő-testület szándéka akkor, amikor az átépítés és az intézménycsere mellett döntött. Hiszen nem csupán arról van szó, hogy a zeneiskola

új helyre költözik. A Művészetek Háza elnevezés azt fejezi ki, hogy az új, korszerű és esztétikus épületben zene, tánc és képzőművészet együtt lel otthonra. Színesebbé válhat az oktató munka is. Az oktatás mellett kulturális események magas színvonalú megrendezése is lehetővé válik az újjávarázolt épületben. Városunk kultúrája jelentősen gazdagodik majd az épület átadása és az intézmény tevékenysége révén.

– Az épület kivitelezésére kiírt pályázatot egy helyi cég nyerte meg. Mi a véleménye erről?

– Nagyon örülök neki. Sajnálom, hogy az elmúlt években a helyi vállalkozók nemigen jelentkeztek az általunk kiírt pályázatokra. Szívesen vettük volna pedig, ha a Szabadság úti óvodát helyi építőipari cég építi meg. Közvetlenebb a kapcsolat egy helyi vállalkozóval, aki számára presztízs kérdést is jelent saját városa számára dolgozni.

– Döntött arról a képviselő-testület, hogy a szabadidőközpontra tervpályázatot ír ki. Úgy tudom, a város történetében ez lesz az első tervpályázat. Mi indokolja ennek meghirdetését?

– A tervezéssel kapcsolatos előírások is módosultak az Európai Unióba való belépésünk után. Korábban indított beruházásainkat ez még nem érintette. Egy ilyen nagy szabású építkezés esetében amúgy is érdemes a tervpályázatot választani. Példaként hozhatom fel Budaörsöt, ahol több mint negyven pályázat érkezett be a városi uszodára és sportcsarnokra meghirdetett tervpályázatra. Mindegyikből lehet ötleteket meríteni, nemcsak a díjnyertes művekből. Az önkormányzat meg is vásárolt néhányat azok közül a tervek közül, amelyek nem értek el helyezést.

– Láthatja-e majd a nagyközönség is a beérkezett terveket? Nyilváníthat-e véleményét?

– A beérkezett látványterveket egy kiállítás keretében mutatjuk majd be a város lakóinak, s természetesen mindenki elmondhatja a véleményét is róluk.

– Mi az önkormányzat alapvető célja: olyan uszodát építeni, ahol versenyeket is lehet rendezni, vagy az úszásoktatást, az egészségmegőrzést szolgálja majd az új létesítmény? Úgy is kérdezhetem: 50 vagy 25 méteres medencét akarnak-e építeni?

– Az uszoda elsősorban a vörösvári gyerekek számára épülne. Mindegyiküket szeretnénk megtanítani úszni és biztosítani számukra azt a nagyon egészséges mozgási lehetőséget, amit az úszás jelent. Erre a célra nem szükséges egy 50 méteres uszodát építeni. Persze ez nem azt jelenti, hogy nem lehet majd versenyeket rendezni itt, például iskolák között. Bízom benne, hogy a tervpályázat eredményét a következő év tavaszán meg tudjuk hirdetni és még ebben az önkormányzati ciklusban le tudjuk tenni a városi uszoda alapkövét. Remélem, nem kell már sokáig buszoznia annak a több száz vörösvári gyereknek, akik heti több alkalommal fővárosi uszodákba kénytelenek járni. Gyermkeink egészségének megőrzése a legfontosabb feladataink közé tartozik. Mindent meg fogunk tenni azért, hogy a tervezett szabadidőközpont minél előbb megvalósuljon.

Tájékoztató a Képviselő-testület határozatairól

*További fedezetbiztosítás útépítésre
Helyi vállalkozó építheti meg az új zeneiskolát
Tervpályázatot írnak ki a szabadidőközpontra*

2005. október 10.

rendkívüli ülés

Újabb útépítés hét utcában

Fedezetbiztosítás az I. ütemhez

A Képviselő-testület a Viadom Rt. ajánlatát fogadta el nyertesként (54.360.958,- Ft).

A Hunyadi u., Szondi u., Dugonics u., Dobó u. (Szabadság u. és Tavasz u. közötti szakasza), valamint a Gesztenye u., Orgona köz és Erkel F. u. (Tűzoltó u. és Arany J. u. közötti szakasza) térkö burkolattal történő ellátásához szükséges 7.103.958,- Ft különbözetre a fedezetet fejlesztési célú hitel igénybevételével biztosítja.

A Képviselő-testület a fejlesztési célhitelekteret 7.200.000,-Ft összeggel kibővítette.

A Kt. felkérte a polgármestert, hogy a Kbt. (2003. CXXIX. tv.) által meghatározott határidőn belül, a Közbeszerzési Döntőbizottság későbbi érdemi határozata alapján, a szerződéseket kösse meg.

146/2005. (X. 10.) Kt. sz. határozat — 14 igen 1 nem és 1 tartózkodás szavazattal.

Közösségi Ház — Zeneiskola

Döntések az átalakítás megkezdéséhez

A Képviselő-testület a Heer és Társa Bt. ajánlatát (255.000.000,- Ft) fogadta el nyertesként.

A Kt. a Közösségi Ház átalakításához szükséges 262.625.000,- Ft fedezetet biztosítja, valamint a 68/2005. (V. 11.) Kt. sz. határozatában szereplő összeget 62.625.000,- Ft-tal megemeli.

A megemelt összeg forrása:

— Közösségi Ház Kábel-tévé-tartaléka: 10.300.000,- Ft

— Fejlesztési célhitelekteret megnöveléséből: 52.325.000,- Ft.

A Kt. felkérte a polgármestert, hogy a Kbt. (2003. évi CXXIX. tv.) által meghatározott határidőn belül, a Közbeszerzési Döntőbizottság későbbi érdemi határozata alapján, a szükséges szerződéseket kösse meg.

147/2005. (X. 10.) Kt. sz. határozat — 11 igen, 4 nem és 1 tartózkodás szavazattal.

Sportcsarnok és uszoda

Előkészületek a tervezéssel kapcsolatban

A Képviselő-testület megbízta a Költségvetési és Pénzügyi Ellenőrző Bizottságot, a Városfejlesztési Bizottságot és a Sport és Rekreációs Bizottságot, hogy közösen kezdjék meg az elvi egyeztető tárgyalásokat, előkészületeket az uszoda és sportcsarnok megtervezésével kapcsolatban, majd az előkészületek eredményeként a következő ülésre készüljön előterjesztés.

A Kt. a tervpályázati eljárás kiírásához és lebonyolításához szükséges keretet 15 millió forintig biztosítja.

A fedezet forrása a fejlesztési célhitelekteret 15 millió forinttal való kibővítése.

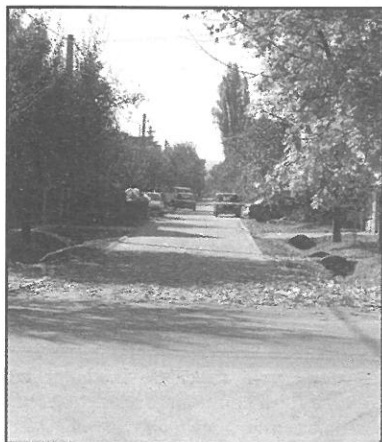
148/2005. (X. 10.) Kt. sz. határozat — 11 igen és 5 nem szavazattal.

Összeállítottuk a képviselő-testületi ülésekről készült jegyzőkönyvek alapján

Útfelújítások, útépítések városszerte

Három tucat utcát érintenek a munkálatok

Mostanság, aki körbejár egy kicsit Vörösváron, tapasztalhatja, hogy a város legkülönbözőbb pontjain útfelújítások, útépítések, járdaépítések folynak — a Klapka utcától a temetőig, a Bányateleptől a Karátsonyi-ligetig. Poénosabban úgyis mondhatnánk: úton-útfélen utunkat állják az útépítések.

Már őszi avar fedi a Bocskai utcában nemrég elkészült új utat

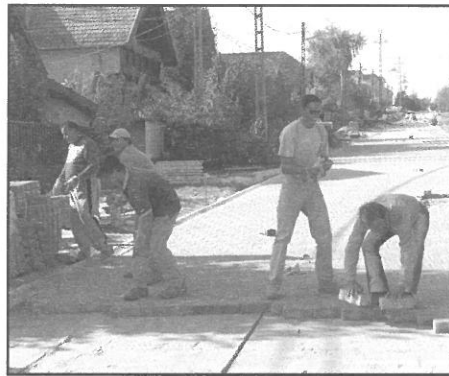
De ezt aligha bánthatják a vörösváriak. Ha minden idén betervezett út megépül, alig találni majd olyan belterületi utcát, ahol még földúton kell araszolnia az autósoknak.

Az útfelújítások — a Strabag Rt. kivitelezésében — lapzártakor a vége felé jártak: számos utca nemcsak új aszfalt-szőnyeget, hanem szegélykövezést is kapott.

A Viadom Rt. közel húsz utcában vagy utcárszben fektet le viacolort, munkásai

A felújított Görgyey utca

Kövezik a munkások a Klapka utcát

lapzártakor a II-es ütemhez tartozó négy Karátsonyi-ligeti utcát fejezték be éppen.

A jószomszédi kapcsolatokat erősíti a Klapka utca leburkolása, amire már régóta vártak az utca lakosai, mind a vörösvári, mind a szentiváni oldalon...

Az I-es ütemhez tartozó hét utcában már csak tavasszal kezdődhet meg az útépítés a Közbeszerzési Tanács vizsgálata miatt.

Burkolják a temető melletti régi parkolót, és járda is épül a kerítés mellett. Mindenszentekkor az eddiginél kulturáltabb környezet fogadja majd a szeretteikhez érkezőket.

F. A.

Közeledik hozzánk az M0-ás

Lakossági fórum a környűrű északi szakaszáról

Október 13-án a solymári művelődési házban lakossági fórumot tartottak az M0-ás környűrűről. A fórumon az építetű Nemzeti Autópálya Rt. és a terveket készítű Unitef '83 Műszaki Tervezű és Fejlesztű Rt. munkatársai tájékoztatták a megjelenteket az M0-ás autópálya északi szektorának tervezési és építési munkáiról és bemutatták a 11-es és 10-es főút közötti szakasz tanulmányterveit.

Az M0-ás autópálya északi szektora az M3-as autópálya és a 10-es számű főközlekedési út között kerül kialakításra. Ebből a III. A szakasz

maguknak. Néhány önkormányzattal mindmáig nem sikerűt megegyezni.

Az igazgatű úr szerint évtizedek óta köztudott, hogy az M0-ás nyomvonala nagyjából merre fog haladni és az érintett önkormányzatok általában ezt figyelembe is vették a településrendezések során a tervezett nyomvonalat szabadon hagyva. Sajnos van azonban olyan település, ahol ezzel nem törűdtek, a területet eladták, és ebből most komoly problémák adódnak...

Kőrűsi Gábor, az Unitef irodaigazgatűja projektor segítségével mutatta be az elkészűlt ta-

déli tranzitforgalmat és az agglomeráció forgalmának egy részét a környűrűre vinné fel, így minden bizonnyal megszűnnének azok a dugók, amelyek évek óta állandósultak a 10-es út budapesti bevezetű szakaszán. (Ezzel semmivé foszlik majd a Levegű Munkacsoport azon érve, miszerint az új 10-es semmit sem oldana meg, és a főváros határában két sáv helyett négy sávön torlódának fel az autók.)

Enczmán Lászlű, Solymár polgármestere elmondta, el sem tudja képzelni, mi lenne akkor, ha az M0-ás előbb megépűlné, mint az új 10-es. Ez a két út egymást feltételezi. Ha a környűrű a régi 10-eshez csatlakozna, még elviselhetetlenebbé válna a Pilisi-medence közlekedése.

A szakemberek hangsúlyozták, hogy egy „munkaközi anyagot” ismertetnek, amelynek a lakossági és önkormányzati egyeztetések után alakul ki a végleges változata. Ennek alapján készűl el az engedélyezési terv, amelyet további egyeztetések követnek. Mindeközben részletes környezetvédelmi hatásvizsgálat is készűl majd. A felvázolt folyamat minden egyes szakaszában megfellebbezhető, nem elképzelhetetlen, hogy az érintett telepűések lakossága, vagy valamely civil szervezet fog is élni ezzel a lehetűséggel. (Rossz hír, hogy a Levegű Munkacsoport nemcsak az új 10-es út, hanem az M0-ás északi szektorának megépítését is ellenzi!)

A fórum hozzászólói közül többen is kifogásolták, hogy olyan civil szervezetek, amelyeknek semmi közűk nincs Solymárhoz vagy a környűkhez, beleszólnak az itt lakók dolgába és rájuk hivatkozva nehezítik meg mindennapjaikat. Ezek a civil szervezetek mindenféle beruházást ellehetetlenítene, évekre elodáznak, óriási kárt okozva a lakosságnak. „Arany 10-es lehetne építeni abból a pénzből, amit az úton elpűfűgűnk” – mondta keserűen az egyik hozzászólű.

Egy helybéli környezetvédű hangoztatta: nem érdemes a szűban forgó útépitések ellen hadakozni, mivel azokat az ország gazdasági érdeke mindenképpen kikényszeríti. Véleménye szerint a környezetvédű szervezeteknek az utak természetvédelmi szempontból optimális megépítéséért kellene küzdeniük. Épűljön minél több vadútárű, zajvédű, mindenűtt a természetet kímélű megoldásokat kell előtűrbe helyezni, még akkor is, ha azok megdrágítják az építkezést.

A jelenlűvűk egyetértettek abban, hogy józan mértéktartást kellene tartani a természet védelme és a gazdasági érdekek között.

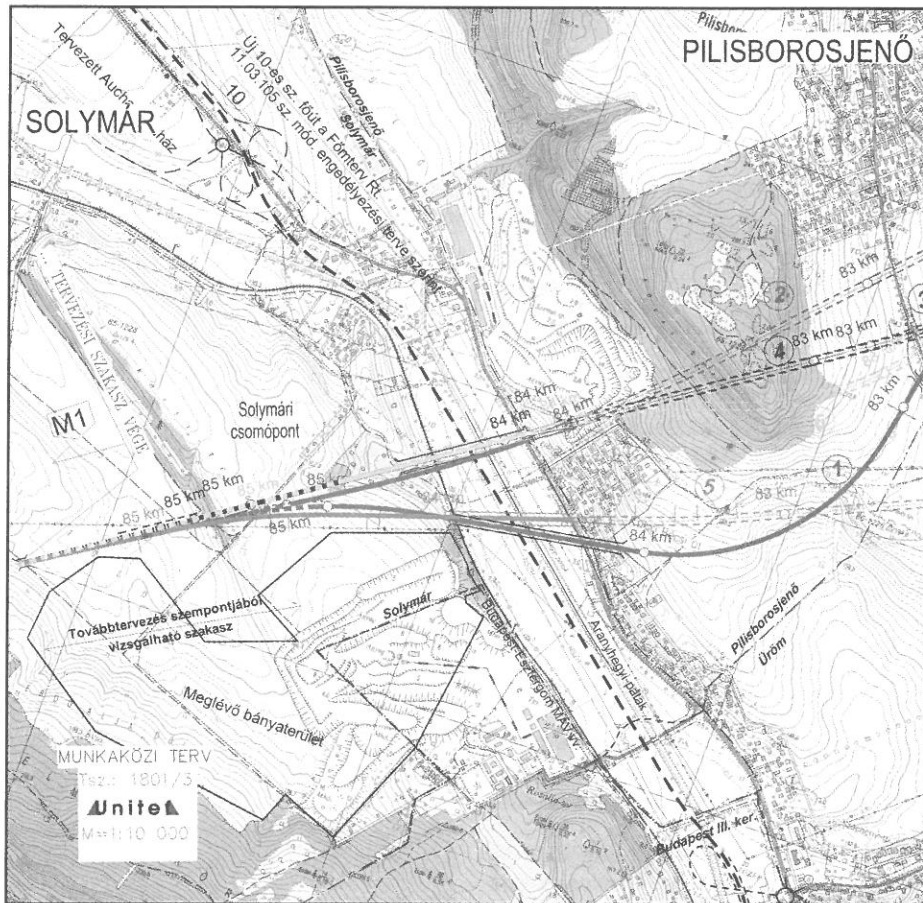
Petűi Gusztáv szerint szűkségűnk van ésszerű korlátokra: a demokrácia akkor működik jól, ha az állam a többség érdekét védi, érvényesíti, de a kisebbséget is kártalanítja. A nyugati demokráciákban már régóta létezik az ún. közhasznűsági törvény, amely a közösség érdekeit kiemelten védi. Ezekben az országokban elképzelhetetlen, hogy egy gazdaságilag nélkülözhetetlen új megépítését megakadályozza egy maroknyi csoport ellenállása. „Magyarországon túl nagy a civil szervezetek és az önkormányzatok jogosultsága, a politikusok pedig nem mernek ehhez hozzáűlni” – fejtette ki véleményét Petűi Gusztáv beruházási igazgatű.

A lakossági fórum néhány indulatos bekiabálást leszámítva fegyelmezetten zajlott le, a résztvevűk kiellégűtű választ kaptak felvetéseikre. A kérdés még csak az: valóban elkészűl-e 2009-re az M0-ásnak az a szakasza, amelynek tanulmányterveit most bemutatták az illetékesek.

Bízunk benne, hogy igen.

Bizakodásban, mi, 10-es út mentén élűk, már utolérhetetlenek vagyunk.

F. A.

Az M0-ás és az új 10-es út kereszteződésének variációi a tanulmánytervben

– amely a tervezett Duna-hidat is magában foglalja – 3,2 kilométer, a 11-es és 10-es főút közötti III. B szakasz 8 kilométer hosszűsűgű lesz.

A III. A szakasszal kapcsolatban elhangzott, hogy megépítését jelenleg még folyamatban lévű bírűsági perek akadályozzák, de várhatóan jűvű tavaszra ezek lezárulnak és megindulhatnak a munkálatok. A szakasz átadását 2008-ra tervezik.

A III. B szakasz megvalósítási ütemtervével kapcsolatban Petűi Gusztáv, a Nemzeti Autópálya Rt. beruházási igazgatűja elmondta, jelenleg úgy tűnik, hogy 2007-ben tudják megkezdeni az építést és várhatóan 2009 környűkén fejeznék be a munkát.) Az út nyomvonalának kialakításáról az érintett telepűések lakosságvál és önkormányzataival már évek óta folynak az egyeztetések. A telepűések igyekeznek minél több pluszberuházást (pl. elkerűlű utat) kiharcolni

nulmányterv térképávlatait. A 11-es és a 10-es út közötti szakasz hat különbűzű változatát készítették el az iroda munkatársai. Néhány változatban a nyomvonal a Kűves-bérc hegy alatt megépítendű közűti alagűt segítségével érné el a 10-es utat, más változatokban a hegy délrűl való megkerűlésével. Az alagűt a korábbi agyagbánya (ma szemétbánya) magasságában érné el a főutat. Az M0-ás itt egy híddal átívelné a völgyet egy háromszűntes kereszteződést létrehozva. Innen az út Solymár alatt menne tovább, valószínűleg további alagűtöket keresztűl. A nyugati szektorrűl azonban egyelőre még semmiféle terv nem készűlű.

Nagyon fontos eleme a tanulmánytervnek, hogy az M0-ást az új 10-es úthoz köti, tehát azzal számol, hogy a környűrű elkészűltével egy időben vagy azt megelőzően a régóta várt tehermentesítűt út is elkészűl. Az új 10-es és észak-

Az M0-ásról dióhéjban

Egy főváros körüli gyorsforgalmi út gondolatát először dr. Vásárhelyi Boldizsár, a budapesti Műegyetem egykori professzora fogalmazta meg az autómobilutak hálózatról 1942-ben megjelent munkájában.

Az 1960-70-es években a fővárosba sugárirányban befutó autópályákat – az eredeti gondolatától eltérően – a Hungária krt. vonalában egy városi magasvezetésű autópályával kívánták összefogni. Majd a 70-es évek közepén ezt a koncepciót elvetve ismét a főváros külső térségében, illetve határában vezetett autópálya kiépítésének a gondolata fogalmazódott meg. Miután a belső területek egyre intenzívebben beépültek, a vonalválozatok fokozatosan a fővárosi határ térségébe kerültek.

Az M0-ás gyűrűnek négy fő funkciót kell ellátnia. A gyűrű összeköti és hálózattá szervezi a sugárirányú gyorsforgalmi utakat, tehermentesíti a főváros sűrűn lakott belső területeit az átmenő forgalomtól, forgalmi gyűjtő, elosztó szerepet lát el, valamint elősegíti a fővárosi külső kerületek, és az agglomerációs települések egymás közötti forgalmának lebonyolítását.

Az M0-ás útgűrű 4 fő szakaszra került felbontásra:

- M0 déli szektor az M1 és M5 autópályák által határolt terület között,

- M0 keleti szektor az M5 és M3 autópályák által határolt terület között,

- M0 északi szektor az M3 és a 10. sz. főút által határolt terület között,

Az M0-ás északi hídjának látványterve

- M0 nyugati szektor a 10. sz. főút és az M1 autópálya által határolt terület között.

(Forrás: www.nart.hu)

HA BEZÁRUL A GYŰRŰ

Az M0-ás autópálya, ha megépül, körülbelül 110 kilométer hosszú lesz. Eddig a déli szektor készült el és jelentősen előrehaladtak a keleti szektor megépítésével is. (Több szakaszon most is dolgoznak, illetve folyik a közbeszerzési eljárás.) Az északi szektorban eddig az M3-as autópálya és az új és régi 2-es út közötti részek épültek meg, a többi előkészítés alatt áll. A nyugati szektorra vonatkozóan még nem készültek tervek. Környezetvédelmi szempontból ez a legbonyolultabb pályaszakasz, a nyomvonal kialakítása vélhetően itt lesz a legnehezebb és az építés a legdrágább.

A körgyűrűt a Nemzeti Autópálya Rt. (NA Rt.) építi, amely 1999 szeptemberében került megalapításra a kormány gyorsforgalmi úthálózat fejlesztési terveinek megvalósítására. Az NA Rt. 2003-ban egyszemélyes részvénytársasággá alakult, tulajdonosa a Magyar Állam, a tulajdonosi jogok gyakorlója a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium.

Az M0-ás körgyűrű bezárulását 2015-re tervezi a kormányzat. A munkák befejezése azonban minden bizonnyal jó néhány évet csúszni fog.

F. A.

Állásfoglalás az M0-s elkerülő útról

A Levegő Munkacsoport javasolja az M0-ás elkerülő út nyugati és északi szakaszának megépítésének elhagyását, valamint a keleti szakasz északi részének újratervezését. Az alábbiakban részleteket közlünk az állásfoglalásnak az északi szakaszra vonatkozó megállapításaiból.

Semmilyen tanulmány nem támasztja alá, hogy ez a beruházás lenne a leg-sürgősebb és leginkább költséghatékony közlekedésfejlesztési beruházás Magyarországon. A rendelkezésünkre álló adatok éppen ennek ellenkezőjére utalnak. Joggal kelthet komoly visszatetszést és ellenállást a közvéleményben is, hogy akkor, amikor kemény gazdasági megszorításokkal sújtják a lakosság széles rétegeit, alacsony hatékonyságú óriásberuházásokra költik az adófizetők pénzét. Budapest és környéke közlekedési viszonyainak és környezeti állapotának javítása legalább tízszer költséghatékonyabb módon oldható meg a tömegközlekedés fejlesztésével (beleértve az elővárosi vasutakat is), mint új közutak építésével.

Budapesten az összes forgalomnak mindössze 3-4%-át teszi ki az átmenő forgalom. (Ráadásul a leginkább terhelt irányban már működik az M0-ás déli szakasza.) Ez azt jelenti, hogy az M0-ás még akkor sem tehermentesítené a fővárost, ha az átmenő forgalom teljes egészében az elkerülő útra helyeződne át, és a többi útvonalon nem növekedne tovább a forgalom.

Elismernünk, hogy egyes fő közlekedési útvonalakon az átmenő forgalom aránya az említettől jóval nagyobb, amit még tovább súlyosbít a nehéz tehergépjárművek jelentős részaránya. Az északi szakasz megépítését azonban ez sem indokolja. Minden új út újabb forgalmat gerjeszt. A Fővárosi Önkormányzat megbízásából készített forgalmi előrebecslés is azt mutatja, hogy az M0-ás északi szakaszának megépítése esetén Budapest északi részén jelentősen növekedne a közutak terheltsége.

A tervezett autótú nyomvonala természetvédelmi területen haladna keresztül, elpusztítva a növény- és állatvilág jelentős részét. Az északi szakasz Budapest legjelentősebb ivóvízbázisa felett vezetne. Ezen vízbázis mintegy 3 millió ember ivóvíz-szolgáltató rendszerének a fő vízkészlete, amelynek bármilyen veszélyeztetése megengedhetetlen. (Mind az építkezés, mind a forgalom, az esetleges balesetek az ivóvízbázis elszennyeződését okozhatják. Ez még a be-tervezett védelmi berendezések mellett is túlságosan kockázatos lenne.)

Mindezek a jelenségek súlyos gazdasági problémákat, társadalmi feszültségeket és környezeti állapotromlást idézhetnek elő.

A fentieknek megfelelően nem tartjuk szükségesnek egy új közúti híd megépítését sem az északi összekötő vasúti híd mellett. Sűrgető feladat viszont a vasúti híd felújítása, és az esztergomi vasútvonal hatékony kihasználása észak-Budapest közlekedésében. Ezáltal tehermentesíteni lehet a 10-es utat és más utakat is.

Három projekt

Utálom a projekt szót. Idegen, ronda hangzású és nemigen lehet találó és szép magyar szóval helyettesíteni. Mostanában mégis örömmel ropogtatom fogaim közt a nyavalyást:

Három nagy jelentőségű és nagyszabású közlekedési projekt megvalósulása javíthatja meg varázsütésre Pilisvörösvár és környéke közlekedését néhány éven belül: az új 10-es megépítése, az M0-ás északi szakaszának létrehozása és a Budapest–Esztergomi vasútvonal rekonstrukciója – vagy ahogy a MÁV illetékesei mondják: rehabilitációja. A három projekt szorosan összefügg egymással. Külön-külön megvalósítva is jelentős változásokat jelentenének az agglomeráció északi részének összeomlás előtt álló közlekedésében, de együttesen oldanák meg igazán súlyos problémáinkat.

Különösen az M0-ás és az új 10-es egymásra épülése nyilvánvaló. Az M0-ás tervezői eleve az új 10-esel kötötték össze tanulmánytervükben a budapesti körgyűrű északnyugati végét. Ha nem épülne meg az elkerülő út, az M0-ás könnyen visszaduzzaszthatja a forgalmat a régi 10-esen – mondják a szakemberek. A vasút rehabilitációja tovább oldhatja a közlekedési görcsöket a térségben. Már most is folyamatosan nő a vasútra átszállók köre, még nagyobb csáberőt képezne, ha megvalósulnának a Pilisi KÖTET tervei a P + R (parkolj és menj tovább) rendszer kialakítására. A KÖTET egy pályázaton nyert támogatást a tervek elkészítésére.

(Bejegyzés a felelős szerkesztő noteszából: 2005. október 12-én 12,30 órakor 78 személygépkocsi parkolt a vörösvári vasútállomáson.)

Az új 10-esről és a vasút fejlesztéséről eddig is folyamatosan olvashattak tudósításokat újságunkban olvasóink, az M0-ás építése azonban csak most jutott el abba a szakaszába, hogy érdemes legyen róla szót ejteni.

Ha minden jól megy, mindhárom projekt megvalósul még ebben az évtizedben és akkor unokáink nem fogják már látni azt a közlekedési káoszt, ami most jellemző a Bécsi út mentére.

A vörösváriak persze kételkednek – és jogosan.

Isten malmait lassan őrölnék... vagy Ember tervez Isten végez... vagy Látam én már karón járjút... vagy Nem eszik olyan forrón a kását... vagy Nem kell mindent készpénznek venni... vagy Nem minden papsajt... mondatják velük keserű tapasztalataik a népi bölcsességeket.

Sok dátum, sok ígért elhangzott már az évek, évtizedek folyamán. Sok volt a rízsa, a maszlag, a duma, a gurítás. És persze minden maradt a régiben.

Hol a pénz hiánya, hol önjelölt emberiség-megváltók akadékoskodása hátráltatta és hátráltatja az előrelépést.

Bízunk abban, hogy ezúttal minden másképp lesz. Eziránti bizodalmat – ha már citáltam néhány bölcs mondatát az előbb – egy bibliai idézettel nyomatékosítanám: Ha Isten velünk, ki ellenünk? (Róm. 8:31).

Kinek van jobb érve ennél?

F. A.

Vonalfelújítást tervez a MÁV

Pénz még egyelőre nincs rá

A katasztrofális anyagi helyzetben lévő MÁV a Budapest–Esztergom vasútvonal teljes felújítását tervezi. A vasútvonal „rehabilitációjára” 20 milliárd forintot szánnak. A költségeket az Európai Beruházási Bank (EIB) által folyósított hitelből fedeznék, a felújítást ütemezve hajtánák végre. A megvalósítási tanulmányt már elkészítette a MÁV Tervező Intézet Kft. Jelenleg az engedélyezési terven dolgoznak. Hogy a nagyszabású tervből mikor lesz valóság, azt egyelőre senki sem tudja biztosan megmondani.

Az engedélyezési terv elkészítéséhez szükség van az érintett települések önkormányzatainak hozzájárulására. Szeptember 4-én Pilisvörösvárott, a városháza tanácskozótermében ennek érdekében a MÁV egyeztető tárgyalást kezdeményezett a tervezőkkel és a terület polgármestereivel. A tanácskozáson minden polgármester elmondhatta javaslatait, ellenvetéseit a készülő tervvel kapcsolatban.

Az alaphangot Molnár Richárd, a MÁV EU programigazgatóság projektvezetője azzal adta meg, hogy a 20 milliárd forintból egyelőre 0 forint áll rendelkezésre.

(A projektvezető a Solymári Hírmondónak augusztusban még úgy nyilatkozott, hogy „a magyar kormány aláírta a finanszírozási megállapodást, a keretösszeg rendelkezésre áll”.)

Az eredeti elképzelések szerint a rehabilitáció során 2006-ban újították volna meg az Északi összekötő vasúti hidat, majd 2007-ben az Óbuda–Piliscsaba vonalszakasz következett volna. Ez utóbbira 7 milliárd forintot szántak. Az elővárosi szakasz felújítása után kerülne sor a további szakaszok rehabilitációjára.

Molnár Richárd szerint jelenleg úgy fest, hogy legalább egy évet csúszni fog a projekt megvalósítása. Ebből az következik, hogy a városunkat is érintő szakasz felújítására még legalább 3 évet várunk kell.

(Az effajta híreket már megszokhattuk az új 10-es út vonatkozásában, így aztán nem ér miniket váratlanul. Tervek és valóság ritkán találko-

zik az itt lakók türelmének határain belül. A tanácskozáson elhangzott ironikus megjegyzés szerint „a 10-es út ugyanabból az EIB-hitelből nem épül, mint a MÁV-projekt”. Elhangzott az is, hogy szerencsés lett volna a két projektet egyben kezelni, jobban össze lehetett volna hangolni a közlekedés javítására vonatkozó szándékokat, elképzeléseket.)

Grósné Krupp Erzsébet polgármester hozzászólásában elmondta, az egyik legfontosabb

eleme lenne ennek a projektnek, hogy visszaadja a vasút régi arculatát. Vörösváron a felújított, patinás vasútállomás, új funkciókkal bővülve egy új településközpont szerves része is lehetne. Sajnos, jelenleg ez a terület egy hulladéktelep. Rendkívül lehangoló látványt nyújt.

A polgármester szerint üdvözlendő, hogy a MÁV a járatok sűrítését tervezi. Ha azonban az elkerülő út addigra nem épül meg, a 20 percnként leeresztett sorompó még inkább lehetetlenné fogja tenni a közlekedést a rendkívül zsúfolt 10-esen.

Gallai Katalin kistérségi menedzser tájékoztatta a tanácskozás résztvevőit, hogy rövidesen elkészül a vonalszakasz P+R (annyi mint: parkolj és utazz tovább) terve. Ennek szervesen bele kell épülnie a MÁV rehabilitációs elképzeléseibe, ezért ez további egyeztetéseket igényel.

A MÁV nagyszabású tervei örömmel tölthetnek el minket, ám a kisördög – amint az eddigiekből is kiderült – ott munkálkodik bennünk és kishitűségünket erősíti. Ehhez kapcsolódóan hadd térjek vissza a Solymári Hírmondóban megjelent interjúhoz, amelyben az újságíró a következő zárókérdést teszi fel Molnár Richárdnak:

– A MÁV csődhelyzetével van tele a sajtó. Ez az önök beruházásait nem érinti?

Mire a projektvezető így válaszol:

– Egy külön cikk szólhatna erről. A MÁV EU Projektigazgatósága azonban – nevének megfelelően – elsősorban olyan beruházások elkészültét igyekszik elősegíteni, amelyek uniós források felhasználásával valósulnak meg. Ezeknek a beruházásoknak a megvalósulását a MÁV pénzügyi helyzete, és az a körül zajló vita kevésbé befolyásolja.

No comment...

Fogarasy Attila

A MEGVALÓSÍTÁSI TANULMÁNY JAVASLATAIBÓL

A tanulmány készítői a jelenlegi állapotok mellett a 30 percnkénti vonatközlekedést tartják kielégítőnek, de véleményük szerint forgalomnövekedés esetén a 20 percnkénti közlekedtetés is megoldható. (A 20, ill. 30 perc átlagos járatsűrűséget jelent, a teljesen szabályos követési idő megtartása forgalomtechnikai okokból nagy akadályokba ütközne.)

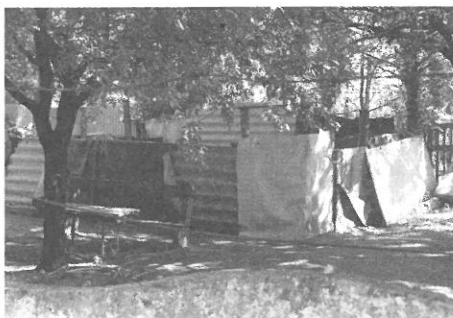
Javasolják a rendkívül csekély forgalmú ürmí megálló megszüntetését – bár ez ellen aláírásgyűjtést kezdeményeztek a környéken lakók –, helyette a Bécsi úton létesítenének megállóhelyet. Továbbá Solymáron és Pilisjászfalunál alakítanának ki újabb megállóhelyeket, valamint a Terranovánál forgalmi kitérőt.

Egyes szakaszokon kétvágányúsítanak a pályát. Így a solymári állomás előtti két kilométeres szakaszon, amellyel biztosítani lehetne a járatok menetközbeni kereszteződésének lehetőségét. A hátsóperces járatsűrűség bevezetése esetén további szakaszok kétvágányúsítására van szükség Solymár után, Óbudánál és a Dorogi–Tokodi elágazás között.

A tanulmány szerint megvizsgálandó a sebesvonatok közlekedtetésének lehetősége a dorogi és esztergomi kistérség és Budapest össze-

köttetésének meggyorsítására. (A sebesvonatok egy óra alatt tennék meg az Esztergom–Budapest távolságot.)

Az állomásokon 150 m hosszú, 30 cm magas utasperonok megépítését tartják indokoltnak.

VASÚTI DZSUMBUJ

A leglepoustultabb nyomornegyedeket is túl szárnyalja az a megnevezhetetlen valami, ami a vasútállomás mellett csúfítja el a városképet. Információink szerint egy vasúti dolgozó bérlti a területet, amelyen mindenfélét raktároz. Nemcsak esztétikai kifogásunk van a dolog ellen: értékes területet foglal el az egyre nagyobb forgalmú állomáson. „El kellene dözerolni és a helyén parkolót kialakítani” – mondják az autósok, akik mostanában egyre nehezebben találhatnak itt parkolóhelyet.

PERONHOSSZABBÍTÁS IDEIGLENES JELLEGEL

Ideiglenes jelleggel meghosszabbították a peronokat a vörösvári állomáson és a Karatsonyiligi megállóban. A peronok meghosszabbítására azért volt szükség, hogy csúcsidőben három egységből álló motorvonatokat tudjon közlekedtetni a vasúttársaság.

Amint arról korábban beszámoltunk, a MÁV három új Siemens Desiro motorvonatot vásárolt a Budapest–Esztergomi vasútvonalra, tíz újabb motorvonat üzembe állítását pedig az év végéig ígéri. Jövőre várhatóan összesen 25 korszerű Siemens Desiro motorvonat fog közlekedni a viszonylatban. A tervek szerint a MÁV ezen a vonalon csak ilyen típusú szerelvényeket indít.

Az új vonatok vásárlására azért volt szükség, mert folyamatosan növekszik az utazóközönség száma, egyre többen szállnak át a vasútra, ezért csúcsidőben nagy a zsúfoltság, nem ritkán lemaradnak az utasok egy-egy járatról. Főleg akkor, ha mindössze egyetlen egységből álló szerelvény közlekedik.

Amióta az új típusú vonatok üzembe álltak, az utasforgalom 22 százalékkal nőtt: míg 2002-ben 956 ezren, addig 2004-ben már egymillió 374 ezren utaztak a Budapest–Esztergomi vasútvonalon.

F. A.

Évforduló a Terranovában

Hús év adták át a perlitduzzasztó-művet

Manapság nem szokás egy-egy gyár vagy üzem létrejöttének évfordulóját megünnepelni. Ez alól mégis kivételt jelentett az az ünnepség, amelyet szeptember 27-én a Saint-Gobain Weber Terranova Építőanyag-ipari Kft. vörösvári üzemében tartottak a perlitduzzasztómű hús évvel ezelőtti átadását felidézve.

Az ünnepségen sokan megjelentek azok közül, akiknek egykoron részük volt az új üzemegység létrejöttében. Ott volt *Kapolyi László*, aki a nyolcvanas években az Ipari Minisztériumot vezette és *Somogyi László*, akkori építésügyi és városfejlesztési miniszter, *Pogány Géza*, volt főmérnök és *Jeszkó Endre*, a tervezést végző iroda vezetője. *Grószné Krupp Erzsébet* polgármester ezúttal nemcsak városunkat, hanem a szakmát is képviselte, a nyolcvanas években ugyanis mérnökként maga is kutatásokat folytatott a perlit építőipari alkalmazásával kapcsolatban.

A perlit vulkáni eredetű, szilikáttartalmú kőzet. Szürkés-fehér színű, morzsálékony szerkezetű. Hevítésre „felfúvódik”. Kiváló hőszigetelő tulajdonságai miatt ezt a könnyű, levegős anyagot világszerte nagy mennyiségben használja az építőipar.

Pilisvörösváron 1978-tól kezdve állítottak elő dolomit alapú nemesvakolatot. A nyolcvanas évek elejétől jelentősen szigorodtak azonban az építőiparban a hőtechnikai előírások. A vörösvári üzemben ekkor kezdték meg a perlit alapú hőszigetelő termékek gyártását.

A statisztikák szerint az ország éves energiafogyasztásának mintegy 25%-a az épületek fűtésére fordítódik. A négymillió lakásállományból

A duzzasztott perlit nemcsak a habarcs hőszigetelő képességét javítja jelentősen, hanem vízmegtartó képessége segíti az ásványi fedővakolatok (nemesvakolatok) bedolgozását is. Javítja továbbá az alapvakolat páraáteresztő képességét és csökkenti a vakolat test-

Hőszigetelő vakolatot rakodnak a perlitduzzasztómű előtt

sűrűségét, mely vastagrétegű felhordást tesz lehetővé. A vörösvári üzem kezdetben a duzzasztott perlitet több mint 200 kilométer távolságból volt kénytelen beszerezni, ezért a termelés az első években gazdaságtalannak bizonyult. Ezért határozta el a cég vezetése saját perlitduzzasztó építését.

A 35 000 m³/év gyártási kapacitású duzzasztómű 1985 tavaszára készült el. Azóta duzzasztott perlitből több mint 600 ezer m³-t gyártottak az üzemben. A duzzasztott perlit nagy részéből itt helyben hőszigetelő habarcs készül. A legyártott mennyiség mára megközelíti a 400 ezer m³-t.

Bokor Balázs ügyvezető igazgató rövid ismertetőt tartott az évfordulóra érkezett vendégeknek – köztük több külföldről érkezett szakembernek – a Saint-Gobain Weber Terranova Építőanyagipari Kft.-ről. Felsorolta az imponáló termelési és foglalkoztatási adatokat, szölt a Saint Gobain multinacionális cég legújabb beruházásairól. Felelevenítette a vörösvári üzem történetét, a hús évvel ezelőtti avató ünnepséget, majd végigvezette a vendégeket a duzzasztóműben, ismertette a gyártás folyamatát.

A nyers perlit hőkezelése egy gázfűtésű függőleges csökemencében történik. A durva és finom szemcséket légtechnikai módszerrel választják szét. Az így kapott anyagot vagy helyben felhasználják hőszigetelő nemesvakolatok gyártására vagy alapanyagként tartálykocsiba ürítik, illetve zsákos kiszerezésben szállítják el.

A vendégek mindent érdeklődve szemléltek

meg, sokan felkapaszkodtak még a csökemence tornyába is, a pokolian dühöngő gázégőtől sem zavartatva. Néhány elegáns zakó össze is koszolódott, ezt azonban cseppet sem bánták a volt magas beosztású vezetők, a külföldi érdeklődők és a szaksajtó képviselői. Mindnyájan elégedetten hagyták el a duzzasztóművet, a nemesvakolat-gyártó gépsorokat és nagy kiterjedésű raktárakat magába foglaló épületegyüttest.

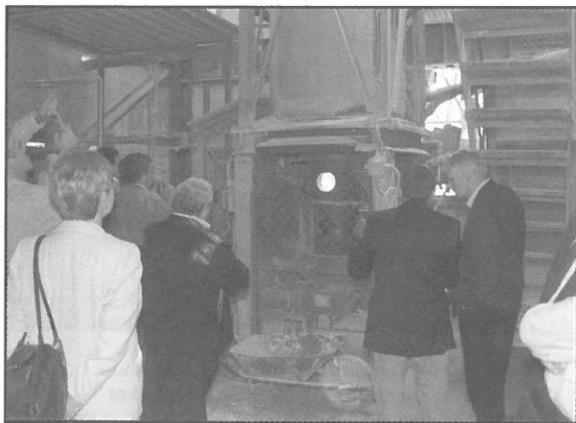
Az üzemlátogatás végén Bokor Balázs igazgató állófogadást adott az ünnepségen megjelent

vendégek részére. Jó alkalom volt ez arra is, hogy az üzem létrejöttén egykoron fáradozó szakemberek kicsit nosztalgikus beszélgetésbe mélyedjenek a két évtizeddel ezelőtti eseményekről, az ország akkori termelési és társadalmi viszonyairól, a munkások helyzetéről, megbecsüléséről. A beszélgetők szerint nem változtak minden esetben előnyükre a dolgok. Országszerte sok üzem, gyár tönkrement, a munkásokat szélnek eresztették, nem törődtek velük. A Terranován azonban minden időben dinamikus fejlődést mutatott, nagy súlyt fektetett a fejlesztésekre, az innovációra, s éppen ezért mindig az élvonalban maradt.

Minden bizonnyal a jövőben sem lesz ez másképp. Ezt támasztja alá az a tény is, hogy a cég ebben az évben is Construma Nagydíjas lett egy új vakolat-felújítási technológia kidolgozásáért.

A Terranovánál az ötletekért tehát nem mennek a szomszédok. Inkább a szomszédok jönnek hozzájuk. S nemcsak ilyen nevezetes évfordulón, mint a mostani...

F. A.

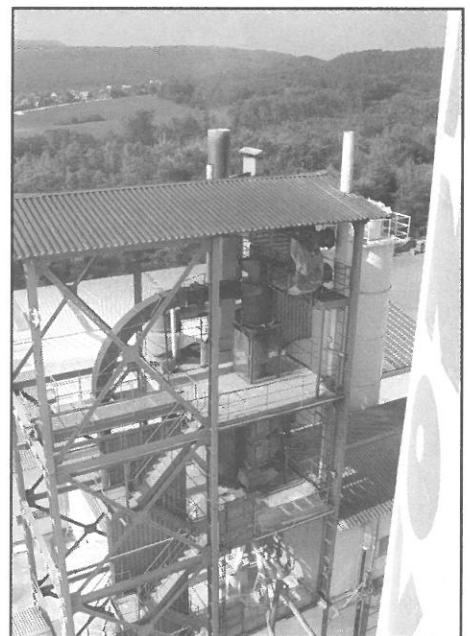

A vendégek a csökemencét szemlélik

még manapság is csak mintegy 500 000-nek megfelelő a hőszigetelése. A perlit alapú termékek előtt tehát továbbra is nagy jövő áll.

NÉHÁNY ADAT A VÖRÖSVÁRI ÜZEMRŐL:

Dolgozók száma: 108
Ebből értékesítéssel, marketingtevékenységgel foglalkozók száma: 54
Termelésben résztvevők száma: 50
Évi termelési mennyiség: 85 000 és 90 000 tonna között
Árbevétel: évi 4,4 milliárd forint.

A csökemence a duzzasztómű hatodik emeletéről fotózva

Idősek napja a Községi Házban

„Az idő, melyet Isten számunkra enged, drága szövet, melyet mindenki a maga módján hímez ki” – írta Anatole France, XX. századi francia író. Azok az idős emberek, akik október első napján a Községi Ház idősek napi ünnepségén részt vettek – elfogadva Grószné Krupp Erzsébet polgármester szíves invitálását –, jól érthetik e bölcs szavakat. S nemcsak hogy érthetik, de elégedetten is tekinthetnek vissza életük eddigi felére: nem pazarolták a drága időt, nem sajnálták a fáradságot; a történelem viharaiban, a gyakorta nehéz anyagi körülmények között helytálltak, dolgoztak, alkottak, építettek: házat, hazát, családot, országot.

Elgondolom, mi mindent élt át városunk legidősebb férfi lakója, Papp József, aki mégis töretlen optimizmussal és életerővel élte meg 96. évét és akit nagy szeretettel köszönthettünk a városi ünnepségen.

Jócsi bácsi 5 éves volt, amikor kitört az első világháború, 10 éves, amikor a vörös diktátor, Kun Béla hatalomra ju-

tott. 11 évesen egy szétdarabolt, megcsontkított ország gyermeklakója. 30 évesen egy újabb, minden eddiginél borzalmasabb háború tanúja és elszenvédője. 40-es éveiben megtapasztalhatta a kommunizmus téveszméjének gyötrelmes vergődését, 50 évesen a forradalom és szabadságharc kitörését és

A nézőközönség

bukását. A gulyásszocializmus beköszöntekor ment nyugdíjba, s már 80 éves volt, amikor megérte az újabb rendszerváltást. 95 éves korában vált az Európai Unió polgárává.

Végigélt egy nehéz évszázadot, egész életében becsületesen dolgozott, megőrizve emberségét, család szeretetét és az emberiség jövőjébe vetett töretlen hitét.

De ugyanez elmondható mindazokra az idős emberekre is, akik ma mind életkorban, mind élettapasztalatban és bölcsességben az elsők közé tartoznak városunkban.

Sajnos közülük egyedül Jócsi bácsi tudott eljönni az idősek napi ünnepségre. A műsor, a köszöntő azonban nekik is szólt, mint ahogy városunk minden dologban és tisztességben megőszült, megöregedett idős polgárának.

Azazhogy – elnézést kérek – rosszul fogalmaztam. Nem helyén való szó itt, hogy „megöregedett”. Draxler Évának van igaza, aki a kultúrházbeli ünnepi műsort e szavakkal konferálta fel:

„Az, hogy 'idős', 'öreg', csak szavak. Minden ember annyi idős, ahány évesnek érzi magát, és nem annyi, ahány év a vállára nehezedik.”

Ugyanez a gondolat elevenedett meg rímekbe szedve a polgármester asszony

által felolvasott „Ének a test épületéről” című versben is. A kötetet annak idején magától a szerzőtől, Bartalis Jánostól kapta ajándékba a polgármester asszony édesapja. Később őrá hagyta, ahogy életre való tudásunk, tapasztalatunk jó részét a szüleitől, a családtól kapja az ember.

„Boldog az a család, ahol minden nemzedék megtalálható. A legfiatalabbak és a legidősebbek egyaránt. Az ilyen család jobban átvészeli a nehézségeket is. Tudást, erkölcsiséget, a közösség melegét adnak át a generációk egymásnak. És ebben a legfontosabb szerepe az időseknek van, akik irigylésre méltó élettapasztalatra, bölcsességre tettek szert hosszú életük során. Ez a tudás másokra is kisugárzik. Tisztelet és köszönet érte” – mondta ünnepi beszédében Grószné Krupp Erzsébet polgármester.

Az időseknek szóló ünnepi műsorban felléptek a zeneiskola növendékei, a Templom Téri Általános Iskola harmadikos művészeti osztálya, a Német Nemzetiségi Táncegyüttes gyermek és felnőtt csoportja, a Kolibri Táncegyüttes, a Múzsza

A polgármester asszony köszönti Papp Józsefet, városunk legidősebb férfi lakosát

A legidősebb lakosok Pilisvörösváron

Nők:

1905. 12. 07. Demény Károlyné, Szent Erzsébet Otthon
1906. 09. 14. Barna Imréné, Bocskai u. 35.
1908. 07. 23. Steckl Istvánné, Fő út 23.

Férfiak:

1909. 03. 30. Papp József, Deák Ferenc u. 1942 hrsz.
1909. 06. 01. Garam Béla, Pozsonyi u. 65/a
1912. 04. 28. Bodai Jenő, Szent Erzsébet Otthon

A csintalan gyerekek jókedvre derítették az idős embereket

Sportegyesület. A legnagyobb sikert most is az óvodások aratták. A Ligeti Cseperedő Óvoda által bemutatott produkció elbűvölő és szívet melengető volt. Könnyekig meghatotta az idős embereket.

Sajnos a hangosítással gondok voltak, reméljük az idős emberek, ha nem is hallották mindig a színpadon elhangzottakat, megéreztek azt a szeretetet, ami az egész rendezvény ideje alatt színpadról és nézőtérrel feléjük áradt.

F. A.

Aranylakodalom

„Mert kell Valaki, akihöz beszélés,
Mert kell egy Másik, mások ellen,
Ne ártasd Magad, ennyi az egész,
de ez eltelhetetlen.”

(Rab Zsuzsa)

Nick János és felesége, Julianna Pilis-vörösváron születtek és éltek egész életükben. Szeptember 18-án, vasárnap a katolikus templomban a tízes misén újra megerősítették az 1955. szeptember 17-én ugyanitt kimondott esküszót, amit férj és feleség beszélgetésünk alkalmával újra és újra felidéz: „esküszöm, hogy jóban-rosszban...”

– Nem siettem el az esküvőt, 24 éves koromig úgy tartottam, lány már nem lehetek, asszony még igen. A lánykori nevem egyébként ugyanaz volt, mint a férjemé, holott nincs köztünk rokonság. Szoktam is mondogatni: én nem adtam el a nevem, csak megtartottam. Dr. Hanczmann Lipót piarista szerzetes tanár, káplán a mi esküvőnkön szolgált utoljára a vörösvári templomban. Szép idő volt a lagzin, sokan voltak, a szüleim házában tartottuk, a lugas alatt ültek a vendégek, éppen érett az eperszőlő, nagyon élvezték a vendégek. A szertartás után a káplán már költözni kezdett, jött az apja is segíteni, de amikor meghallotta, hogy lakodalom van, a végén el se nagyon akartak indulni, olyan jól érezték magukat köztünk. Zenész volt a papa is, mint az uram – emlékezik vissza 50 évvel ezelőtti lakodalomára Nick Jánosné.

János bácsi bekeretezett zenekari fényképeivel valóban tele az előszoba, a rétsági harcokszó katonáévek után a pilisszentiváni és a dorogi bányában töltött ideje alatt, 41 évig trombitált előbb a Lieber-, később a Mauterer-zenekarban.

– Az aranylakodalom után is meglepett bennünket a Német Nemzetiségi Fúvós-

zenekar, pedig nem akartunk nagy ünnepséget. Laci fiunk és felesége szervezte az aranymisét, az azt követő vacsorát meg a vendégsereget. Boros Zoltán atya szép prédikációja után a menyem énekelt néhány magyar és német egyházi dalt a templom-

ban, aztán családi körben, békében, jó hangulatban töltöttük a hátralévő napot.

– Én még a szomszédoknak sem szóltam – veszi át a szót felesége –, amikor meg itt az utca végén megláttam a fotós Marikát, már tudtam, hogy nem lesz ez az aranylakodalom olyan csendes ünnepség, mint amilyennek hittük. De azért persze nem haragszunk a fiamékre, elvégre egyszer van aranylakodalom az életben és hálát adunk Istennek, hogy megérhettük.

Amikor a boldog élet receptjét kutatva arról kérdezem őket, mi az elmúlt ötven kö-

zös év tanulsága, mit tennének másként, ha újra kezdenék, szinte egyszerre felelnek:

– Kezdenénk mindent ugyanúgy előlről. A hosszú évek alatt megtanulnánk újra együtt élni hitben és szeretetben. A fiataloknak pedig csak azt a tanácsot adhatjuk, hogy ha összevesztek, este azért mindig béküljenek ki. Meg kell tanulni megbocsátani, szeretetben elviselni egymást, és hinni abban, hogy nem ad az Isten olyan terhet, amit emberszív el ne bírna.

Olyan magától értetődő bölcs és derűs szavak ezek, mintha életútjuk csak a rózsaszínű levelével és illatával lett volna végig-hintve. Pedig jutott bőven a tuskéjéből is: 5 nap híján 23 hónapos kisfiuk meghalt, ma pedig mindketten türelemmel és istenfélelemmel viselik betegségüket.

Szeretteikkel együtt szerkesztőségünk is hosszú, boldog életet és minden jót kíván aranylakodalma alkalmából a Nick-házaspárnak.

Faragó Tímea

Dr. Réthy Zoltán: Simogass

Simogass csak, simogass meg,
Jól tudod, tiéd vagyok,
Simogatás a szívemnek,
Ha két szemed rám ragyog.

Simogass meg este, reggel,
Simogasson szép kezéd,
Ha mást is megsimogatnál,
Azt ellenem vétkezed.

Simogass meg szép szemeddel,
Simogasson mosolyod,
Megsimogat minden emlék,
Mikor reád gondolk.

Simogasson szereteted,
Nélküle nem élhetek,
S ha meghalok, a szememet
Zárja le a te kezéd.

A költő kötetben meg nem jelent verse

A zöldtől a koronaékszerig

Az esküvők népi elnevezéséről

A magyarországi német néprajzban a magyarhoz hasonlóan viszonylag korán, valószínűsítően már a XVII. század elejétől meghonosodott a házassági évfordulók különböző egyedi elnevezésekkel illetése: az esküvőt zöld- vagy pamutlakodalomnak, a harmadik évfordulót bőr-, az ötödikét fa-, a hetedikét réz-, a tizedikét rózsá-, a tizenkettedikét petrezselyem-, a tizenötödikét üveg- vagy ibolya-, a huszadikát porcelán-, a huszonötödikét ezüst-, a harmincadikát gyöngy-, a harmincötödikét vászon-, a negyvenedikét rubin-, az ötvenedikét arany-, a hatvanadikát gyémánt-, a hatvanötödikét vas-, a hetvenedikét kégyelmi-, a hetvenötödikét pedig koronaékszer-lakodalomnak nevezték.

Jövendőőt alkotni a múlttal

75 éves a Hősök téri óvoda

Három emberöltő messzeséget ível át a Hősök téri óvoda – mai néven Gradus Óvoda – története. Sok kedves emlék, a múlt kútjából felmerülő kedves arcok, tengernyi kacagás, öröm, s némi duzzogás fűződik e barátságos intézmény nevéhez. A jubileum alkalmából meghitt ünnepséget rendeztek október 15-én az óvodában. Másnap egykori lakói tartottak találkozót a kedves falak között, amelyek az évforduló tiszteletére új köntösbe öltöztek. A folyosón kiállítás nyílt az óvoda történetéből. A szívekbe két napra ünnep és hála költözött.

„A múlt tisztelete az a vallás, mely az új nemzedék köteléke. Ne veszítsünk el semmit a múltból, mert csakis a múlttal alkothatjuk a jövendőőt.”

Anatole France bölcs mondását választották mottóul a fennállásának 75. évfordulóját ünneplő Hősök téri Gradus Óvoda dolgozói. A francia író szavai az évforduló tiszteletére készített tablón köszöntötték a belépő vendégeket.

Grószné Krupp Erzsébet polgármester köszönti Rozi nénit és Marika nénit

ket. A tablón e mellett az óvoda eddigi összes dolgozójának nevét is felsorolták: vezetőket, óvónőket, dajkákat egyaránt. A folyosón berendezett kiállításon egykori naplók, dokumentumok mellett számos csoportképet gyűjtöttek egybe egykori óvodásokról, köztük olyanokról is, akik később óvónőként tértek vissza ide.

A Gradus Egyesület nagytermében Hasenfratz Jánosné óvodavezető köszöntötte a vendégeket, majd felelevenítette az óvoda több mint három évtizedes történetét.

A képviselő-testület 1929-ben döntött arról, hogy új óvodát épít. Erre egy 800 négyszögöles telket jelöltek ki a régi temető üresen álló területén. A korabeli jegyzőkönyvben fennmaradt az épület pontos elhelyezésére vonatkozó megjegyzés is: „Bejárás a telekre a Bécsi útról történjen, mégpedig a Pacsirta utcával szemben.”

A képviselő-testület az épület megtervezésével Vojka József okleveles építésmérnököt bízta meg, a kivitelezéssel pedig Schön Mátyás helybéli építőmestert. Az építkezéshez a Vallási és Köznevelési Minisztérium 24 000 pengővel járult hozzá.

Az új (4. számú) óvodát 1930-ban adták át. Két csoportszobát és egy szolgálati lakást foglalt magában. Az óvodában először mindössze

Az óvoda az 1930-as években

hárman dolgoztak. Az óvoda vezetője Kiss Ákosné – Gizi néni volt, Zombolyai Ida óvónővel és Vigh Teri néni dajkával hárman fogadták megőrzésre a földeken dolgozó szülők gyermekeit.

Az óvoda az évtizedek során többszöri átalakításon ment keresztül, a szolgálati lakást megszüntették és így az intézmény három csoportossá válhatott. Szervezetileg egy ideig a Rákóczi utcai óvoda tagóvodájaként működött.

Jelentős fordulatot jelentett az óvoda életében a Gradus Egyesülettel kötött szerződés 1992-ben. Az intézmény ekkor vette fel a Gradus Óvoda nevet. Az egész óvoda új arculatot kapott, kívül-belül átalakult, a gyerekek fantáziájához alkalmazkodó, izgalmas vonalvezetésű, játékos épület jött létre. Az egyesület 1996-ban a düsseldorfi Hermann-Niermann Stiftung támogatásával egy több funkciók teremmel bővítette az óvodát.

Ugyanez az egyesület segítette az idei nyár folyamán korszerűsíteni az épületet, hogy friss színekkel megtisztulva köszönthesse a 75. évfordulót.

Az emléktábla leleplezése

– 75 év nagyon hosszú idő. Nem könnyű három emberöltő történetét nyomon követni – mondta visszaemlékező beszédében Hasenfratz Jánosné. – Hisszük azonban, hogy a je-

lent csak akkor tudjuk igazán értékelni, ha néha kicsit megállunk és visszatekintünk a múltra, mert „csakis a múlttal alkothatjuk a jövendőőt.”

Az ünnepi beszéd után az óvoda kis lakói műsorral kedveskedtek a megjelent vendégeknek.

Az évforduló alkalmából, városunk lakói háláját és nagyrabecsülését kifejezve Grószné Krupp Erzsébet polgármester díszoklevelet adott át az önkormányzat nevében Baranyai Andrásné (Rozi néni) és Braun Györgyné (Marika néni) dajkáknak, az óvoda volt dolgozóinak. (Gáborházi Károlyné, Margit néni, volt óvodavezető – aki betegsége miatt nem tudott eljönni az ünnepségre –, otthonában vette át az oklevelet.)

Az ünnepség befejező aktusaként Grószné Krupp Erzsébet polgármester és Hasenfratz Jánosné óvodavezető leleplezte az óvoda falán elhelyezett emléktáblát.

Másnap ismét vendégek zsongásától volt hangos a három emberöltőnyi múltra visszatekintő épület: egykori lakói népesítették be, akik az évfordulóra összehívott „óvodástalálkozón” idézték a régi szép napokat, fejezték ki hálájukat nevelőiknek és mesélték el, mi történt velük felnőtt életükben.

Kérdezhetnénk, mi a titka ennek a 75 éves intézménynek, miért emlékezik vissza mindenki örömmel az itt töltött napokra. A titok könnyen megfeythető és átadható. Sokan elmondták, megverselték már. Móra Ferenc éppen így:

Az ünnepség résztvevői nagy érdeklődéssel nézegették az óvoda folyosóján kiállított tablót

Szeresd a gyermeket! A sivatag hegyen,
Hol villámok között vala az Ur jelen,
E legszentebb parancs nincs kő táblára írva –
Mosolygó kedviben, pirosló hajnalon
Aranybetűkkel ezt az örök Irgalom
Az emberszívbe írta.

Szeresd a gyermeket! Még néki szárnya van,
A csillagok közé ő még el-suhan,
S kitérja vidoran a mennyek ajtaját:
Hiába könyveid, hiába lángeszed,
Az Isten titkait ki nem kémlelheted,
Csak a gyermeklelken át.

Boldog születésnapot kívánunk a Gradus Óvoda minden jelenlegi és volt lakójának és dolgozójának!

F. A.

„Seid umschlungen, Millionen...”

Wenn auch nicht Millionen, so werden doch alle interessierten Werischwarer und Bürger aus der Umgebung zu den öffentlichen Programmen der SCHILLER-TAGE zwischen dem 14.-19. November ins Ungarndeutsche Wirtschafts-gymnasium herzlichst eingeladen. Die Werisch-warer Zeitung interviewt Frau Beatrix Vincze, Verantwortliche für die Veranstaltungsreihe am Gymnasium, über das bevorstehende kulturelle Highlight:

– Im internationalen Schillerjahr ist für un-ser ungarndeutsches Bildungsinstitut der große Meister aus Schwaben äußerst wichtig – so Frau Vincze, Lehrkraft am Gymnasium. – Eine ganze Woche lang organisieren wir Programme, die mit Friedrich Schiller in Verbindung stehen. Wir hoffen, dass sie bunt genug zusammengestellt sind, um das Interesse der SchülerInnen und der Gäste für die deutsche Kultur und für den Klassiker des Jahres zu finden.

– Was genau sind das für Programme, zu denen auch auswärtige Gäste erwartet werden?

– Am 14. November ab 13.00 Uhr findet im Theatersaal im Rahmen eines „Millionär-Spieles“ der Wettbewerb unserer besten Schüler statt. Ab 14. 00 Uhr folgt die Aufführung der Schauspieler der Deutschen Bühne Sepsárd, die uns Passagen aus Schiller-Werken präsentieren.

Am Mittwoch, den 15. November ab 10.00 Uhr führt die deutschsprachige Laientheatergruppe der Schule, die PaThália, Schillers „Demetrius“ auf, ab 11.00 Uhr findet die offi-

zielle Eröffnung einer Schiller-Ausstellung in der Aula des Gymnasiums statt. Danach kommt die Enthüllung einer Schiller-Gedenktafel, die von der Gemeinschaft der Schule gestiftet wor-

den ist. Ab 13.00 Uhr können die Interessierten am Schiller-Wettbewerb den vierköpfigen Mannschaften der ungarndeutschen Gymnasien aus ganz Ungarn den Daumen drücken.

Am Donnerstag, den 17. November ab 13.00 Uhr präsentieren die Schüler des Gymnasiums in zeitgetreuen Trachten und unter Berücksichtigung der alten Traditionen eine schwäbische Hochzeit. Ab 14.00 Uhr findet ein schwäbischer Tanz-Nach-mittag mit Live-Musik statt.

Der Freitag, der 18. November wird der Wissenschaft gewidmet: die Interessierten werden ab 9.00 Uhr zu einer Konferenz eingeladen, wo unter anderem die Probleme und die Zukunft des Nationalitätenunterrichts anhand von Vorträgen renommierter Fachleute diskutiert werden. Parallel dazu findet der jährlich abgehaltene Jakob-Bleyer-Wett-bewerb für die Nationalitätengrundschulen, eine Workshop mit den Teilnehmern der Konferenz und der Schiller-Rezitationswettbewerb statt.

Am Samstag, den 19. November organisiert das Lehrerkollegium der Nationalitätengrundschule am Vásár tér das deutschsprachige Theatertreffen der nördlichen Region Ungarns für Kinder im Alter von 8-13 Jahren. Die „Werischwarer Zeitung“ befragte darüber Frau Magdolna Sági-Sebők, stellvertretende Direktorin und Organisatorin:

– Elf Theatergruppen haben sich bereits angemeldet, der Anmeldeprozess ist aber noch nicht abgeschlossen. Es werden zehn- bis fünfzehnminütige Aufführungen am Theatertreffen erwartet, die von einer fachlichen Jury ausgewertet werden. Das Theatertreffen wird jedes Jahr im Theatersaal des Gymnasiums abgehalten und steht unter der Schirmherrschaft des Deutschen Kindergarten- und Schulvereins und des Fördervereins für das deutschsprachige Laientheater in Ungarn.

Diese Schillerwoche wird – so hoffen wir – einen Beitrag zu unserem gemeinsamen mitteleuropäischen Bewußtsein leisten.

Tímea Faragó

A kulisszák mögött

– Gyermek vagyok, gyermek lettem újra... –

Sorozatunkban a Pilisvörösváron működő színjátszó köröket mutatjuk be olvasóinknak. Ebben a hónapban a Vásár téri általános iskola német nyelvű gyerektársulatát látogattuk meg. A társulat idén alakult, vezetője Ságiné Sebők Magdolna és Bihari Gabriella. Öket kérdeztük a kezdeményezésről.

B. G.: A csoport egy pályázati kiírást követően alakult meg. A Comenius I. nyelvi program keretén belül egy török iskolával vettük fel a kapcsolatot. A két ország gyerekeinek megismerkedését, kapcsolattartását segítjük a német nyelv és a színház-játék segítségével. A gyerekek közös nyelve természetesen a német.

S. M.: Persze, ennek az indulásnak komoly előzményei voltak. Több német nyelvű drámapedagógiai előkészület után vágtunk bele a társulat alapításába. És ez még csak a kezdet. Nagyon alapos felkészítő munkát kell végezni ahhoz, hogy a gyerekeink természetes magabiztossággal használják a német nyelvet, és az elsajátított mozgáskultúrát a színpadon.

Sz. T.: A próbát látva nagyon meglepett – és persze örömmel töltött el –, hogy ilyen sok gyerekek igénylik ezt a fajta szabadidős tevékenységet, hogy a péntek délutáni lázas „tévénlógás” helyett inkább egy tartalmas közösségi játékot választottak. Mert komolyan mondom, még én is elvárásolódtam! Azt vettem észre magamon, amikor beültem a gyerekek közé, hogy állandóan mosolygok. Persze, mert ők is ezt tették, mondhatnánk... De nem csak ezért. Azok a kis

játékok és helyzetgyakorlatok, amelyek előkerültek a próba alatt, mind-mind léleképítők és egyben feszültségoldók voltak. Egymás tekintetét keresve ügyeskedtünk, hogy elkapjuk a másiktól érkező labdát, vagy éppen az elképzelt ajándé-

A színjátszó csoport egy próba szünetében

kot. És mozoghattunk, járkálhattunk, ugrálhattunk, mégsem lett felfordulás és üvöltözés. Mert figyelniünk kellett közben a másokra, alkalmazkodni úgy, hogy a saját mozgásterünk is megmaradjon. Természetesen, ezek az érzések bennem, a felnőttben már megfogalmazódtak, de a társulat gyerekei egyszerűen csak érezték – és nevettek, mosolyogtak.

B. G.: A projekt munka nemcsak egy színpadon való fellépést jelenti, hanem közösségformálást és a nyelvi kultúra elsajátítását is. De jelent toleranciára nevelést is: egymás iránt, más kultúrák és más népek iránt.

S. M.: A program igazán izgalmas része pedig a tavaszi időszakban kezdődik, amikor vendégül láthatjuk a török testvériskola tagjait, és mi is kiutazhatunk hozzájuk, hogy együtt játszunk, és közös előadást szervezzünk. Persze, ez mindannyiunk részéről nagy kitartást igényel, de a gyerekek lelkesedése magával ragad bennünket.

Sz. T.: Mi tagadás, elcsodálkoztam én is, hogy a próbának péntek délután sehogyan sem akart vége lenni, mert mindig volt újabb és újabb ötlet, amit a gyerekek még mindenképpen el akartak játszani. Mert még volt kedvük beszélgetni, közölni akartak valamit, amit talán egész nap nem sikerült nekik. Mert itt találtak olyan teret és kereteket, ahol játékkal, mozgással kiadhatják magukból a felgyülemlett energiákat, és ezzel még érték is születik.

Zárásként álljon itt a tagok névsora:

Bálint Balázs, Démuth Ákos, Fazakas Sándor, Fehér Sabine, Gábeli Ádám, Jancsó Eszter, Jancsó Evelin, Kiss Bence, Krupp István, Latyák Brigitta, Lipták Dániel, Marjai Lotti, Mihály Regina, Mirő Julianna, Neubrandt Kálmán, Szekeres Luca, Varga Kincső.

Sok sikert kívánok a további munkátokhoz!

Szeitz Teodóra

„Köszönet nélkül tesszük a dolgunkat”

Interjú Manhertz Teri nénivel, a Heimatverein elnökével az egyesület munkájáról, terveiről és nehézségeiről

– Mikor alakult a Heimatverein?

– 1989-ben alakult, az első elnöke Manhertz Zoli volt egy évig. Utána vette át Spiegelberger János, aki 1998-ig elnökölt. Abban az évben, júniusban, vettem át én a feladatokat. Azt folytatam, amit ők elkezdtek, sőt, igyekszünk színesíteni is a munkánkat újabb rendezvények szervezésével, hogy a vörösváriaknak örömet szerezzünk. Az utcaból például évek óta nagyon népszerű, a falu emberei mindig nagyon várják és készülnek rá. Igaz, hogy ehhez nagyon sokat kell tennünk, rengeteget dolgozunk, hogy egy-egy rendezvény megvalósuljon, illetve, hogy zökkenőmentes legyen a lebonyolítása.

– Honnan az egyesület elnevezése?

– Ezt, sajnos, én nem tudom. Annak idején, mikor még nem voltam az egyesület tagja, nyilván megbeszélték, milyen név alatt működjenek. Akkor még a szentiváni és solymári rendezvények is ide tartoztak, úgyhogy Pilisvörösvár és Környéke Kulturális Egyesület a hivatalos elnevezése. Igaz, hogy azóta a környékbeli települések leváltak azáltal, hogy a régi tagok már nincsenek közöttünk vagy kiléptek, de az egyesület elnevezését még nem töröltettük.

– Miért léptek ki?

– Mert utazni már nemigen tudunk, és a külföldiek nem nagyon akarják fogadni. Így aztán lemorzsolódtak. Jelenleg harmincöt tagunk van, annak is a többsége pártoló tag. Tíz-tizenötön vagyunk, akik aktívan kivesszük részünket a munkából.

– Fel lehet sorolni néhányukat?

– A Sajtosi család, a Fodor család, Sebestyén Zsuzsi, Manhertz Pistáké, Peller Jánosék, hosszasan lehetne sorolni még... Természetesen, az én családom is. A gyerekeim előbb voltak tagok, mint én. Általuk kerültem be a Heimatvereiba. De vannak olyan emberek is, akik nem tagok, mégis nagyon sokat segítenek. Részt vesznek a munkában, és soha nem mondanak nemet, ha felkérem őket. Ilyen a zenekar, a kórus, az óvodák, iskolák, és mindenki, akik a rendezvényeinken, felvonulásokon részt vesznek. A zöldségesek is ingyen adják a szőlőt, a vendéglátók az italt, és vannak olyanok is, akik pénzzel támogatnak bennünket. Nagyon hálásak vagyunk nekik.

– Milyen programokat szervez rendszeresen a Heimatverein?

– A programsorozat februárban kezdődik a hagyományos, jelmezes farsangi bállal. Hamvazószerda előtti napon van a farsangtemetés, április 30-án van a májusfaállítás a hivatal előtt, pünkösd vasárnapján az utcából, szeptember utolsó szombatján a szüreti felvonulás és bál. Ezekon kívül, ha külföldi vendégek érkeznek, azok fogadását is megszervezzük. Év végén pedig egy évzárót tartunk azoknak, akik mindvégig dolgoznak azon, hogy a rendezvények jól sikerüljenek. Valamint idén lett volna a jubileumunk is...

– Miért csak lett volna?

– Mert nem maradt rá pénzünk. Ahhoz, hogy megvalósuljon, fel kell kérni szereplőket, a vendégeknek valamivel kedveskedni szeretnénk, és ez mind kiadást jelent, amire már nincs megfelelő keretünk.

– Az idei szüreti mulatságot milyen előkészületek előzték meg?

– A felvonulás útvonalát egyeztetni kell, és

engedélyt kell kérni hozzá. Igaz, hogy idén nem a szokásos utat jártuk be, de mivel negyvenforintos forint az útvonalengedély, ezt már nem engedhettük meg. Kértem, hogy adjanak támogatást rá, de hiába. A polgármesterasszony azt javasolta, hogy menjünk a viacsolával kirkott úton, és végül valóban ez az útvonal valósult meg. A Ligeten lakók nagyon örültek neki, hogy végre már őket is megtiszteljük. Szerintem, nagyon jól sikerült és nyugodtabban lehetett sé-

Manhertz Teri néni a szüreti felvonuláson

tálni ezeken az utcákon, mert nem volt olyan nagy forgalom. Sokkal több vendéglátónk is volt. Van, akinek tetszett, van, akinek nem. De lényegében nem arról szól ez a felvonulás, hogy végigrohanunk az úton. Itt le lehetett állni beszélgetni, énekelni. Külön megköszönöm a kertbarátoknak is, hogy mindig részt vesznek, és kínálják a bort! Bár az idei felvonulás útvonala most elkerülte Molnár Sándorékát, ő mégis egy ötven literes hordóban bort hozott fel, amit osztogattunk. A Heimatverein a saját megtakarított pénzt is feláldozza ilyen alkalmakkor, hogy a lakosságot és az iskolásokat, gyerekeket mind megvendégléljük. Nem lehet panasz, de mindenkinek jól nem lehet tenni. Örülni kellene, hogy vannak, akik dolgoznak és csinálják.

– Milyen közművelődési képviseltettség magukat a felvonuláson?

– Az összes óvoda, az iskolák, a képviselőtestület a polgármesterasszonnyal, a kulturális egyesületek... Külön megköszönöm a tagjainknak, akik részt vesznek és dolgoznak. A rendezvények előtt személyesen megyünk el minden intézménybe, ahová meghívókat viszünk, kiplakátoljuk az ünnepi programot.

– Hogy sikerült az esti bál?

– Nagyon jól! Pénteken este már díszíteni kezdjük, előkészítjük és berendezzük a Művelődési Ház nagytermét. Szép dekorációt készítettünk, amihez külön természetűtük a tőkőket, bábuakat állítottunk fel a helységben. Persze, ez az épület nagyon le van lakva, de azért igyekeztünk kihozni belőle a legtöbbet. Mi nem tehetünk róla, hogy csak ilyen hely állt a rendelkezésünkre, mégis, ami tőlünk telik, megtettük, és a Művelődési Ház az őszi ruhába öltöztettük. A lakosok

sokszor kifogásolják, hogy a vizesblokkok nem megfelelőek, de nem tudunk vele mit csinálni. Nincs másik hely, ahol ezt meg lehetne rendezni, így aztán kénytelenek vagyunk ebben a közös Művelődési Házban szervezni a bált. Ezt leszámítva, nagyon jó volt az est, nagyon jó volt a hangulat. Egy fájdalomunk az, hogy amikor a mi szüreti bálunk van, egy időben más vállalkozó is szüreti bált rendez. Örültünk volna, ha megtisztel vele, hogy nem azon a napon rendezi a saját szüreti mulatságát. De ez évek óta így megy, és ez ellen nem tudunk mit tenni.

– A szervezés nagy részét, úgy tudom, Teri néni vállalja.

– Igyekszem kímélni a tagjainkat, mert sokaknak ott a munkájuk, ami mellett nem nagyon tudnak ebben segíteni. Mire a munkahelyükről hazajönnek, már nem tudnának senkit felhívni. Mivel én napközben itthon vagyok, elintézem ezeket a feladatokat is. Sokan kritizálják a munkánkat, de én nekik azt javaslom, be lehet lépni az egyesületbe, nagy tisztelettel fogadjuk őket.

– Mi lesz a következő rendezvény?

– Hivatalosan az évzáró, de meg kell említeni a karácsonyi vásárt is, amit szintén mi kezdeményeztünk. Minden évben megrendezzük, sütők hagymás lángost, van forralt bor, kis ajándékok. Igaz, hogy mi az utcán rendezzük, de nem értem, miért jobb az iskolában táncos bemutatóval egybekötött vásárt rendezni, aminek nincs sok köze a karácsonyhoz. Mi olyan dolgo-

kat árulunk, amiket az emberek saját maguk készítenek. A vásár közben egy pohár forralt bor mellett elbeszélgetnek. Nálunk nincs zenekora, mi csendesen ünneplünk. Várjuk szeretettel azokat is, akik árulni szeretnék a maguk készíttette ajándékaikat. Nem drága dolgokra gondolok, csak apró, jelképes tárgyakra. Természetesen mi is nagyon sok ajándékot készítünk, amiket árulni fogunk majd. Korábban próbáltuk a templomnál rendezni a vásárt, de ott nem volt annyira sikeres, mert akik templomba mennek, nem nagyon hoznak pénzt magukkal. Első évben a könyvtár udvarban rendeztük, az elég jó volt. Utána kitalálták, hogy a Művelődési Ház környékén legyen... Mi kinyitjuk a kaput, felállítjuk a sátrunkat, és akik a főúton elmennek, azok leállnak, vesznek gesztenyét, forralt bort, meleg lángost...

– Milyen tervei vannak még a Heimatvereinnek?

– A németekkel szeretnénk tovább ápolni a kapcsolatot, hogy még szorosabb legyen a barátság. Ha ők jönnek ide, mindig megvendégléljük őket. A saját udvaromban láttam vendégül mindannyiukat. Negyvenöt főre készítettem gulyást, nagyon örültek, meg is köszönték. Egy hét múlva mi voltunk náluk, és nagy szeretettel fogadtak bennünket. Sajnos, hiába jeleztem a Német Önkormányzat elnökének, hogy ez egy be nem kalkulált fogadás volt, ami költségekkel jár, ő nem támogattott és nem reagált rá. Utazásra sem kaptunk, holott jeleztem már decemberben, hogy fogunk menni. A költségvetést nem tekinti át, hogy figyelembe venné a kiadásainkat. Ilyenkor saját költségemre rendezem a fogadásokat. Nem a hivatalos, sokkal inkább a baráti kapcsó-

Az egyházi énekkarról

Szomorúan, de megértéssel fogadtuk a hírt, mely szerint az egyházi énekkar törzstagjai 60 évi szolgálat után nyugalmába vonulnak. Szinte gyermekkoruk óta, napjainkig tekintették hivatásuknak e nemes feladatot, melyet valóban csak jelképes ellenszolgáltatásért végeztek, nap mint nap, téli hidegben vagy éppen a nyári kánikulában, sokszor egymást követő temetéseken.

Az utóbbi évekig még gyülekező vagy melegedő helyiségük sem volt. Ha kellett, ott voltak a kora reggeli szentmiséken – régen sok volt az évfordulós szentmise –, esküvőkön, körmeneteken.

Mindezt kenyerkereső munkájuk mellett végezték, nagy odaadással. Volt, aki a kötőgép mellett, vagy a szegfűkertben kereste kenyerét, vagy éppen az óvodások dajka nénije volt. Nagy megpróbáltatást jelentett a fűtetlen templom és ehhez hasonló nehézségek. A budapesti munkába járás sem akadályozta őket. Az énekkari próbák így sokszor a késő esti órákig tartottak.

Többek között magnószalagon rögzítették a még Rozner Antal és Vass Márton kántor úr karába tartozó Steckl Rézi néni elmondását:

„Miután kora reggel kitergettem a kimosott ruhákat a kerítésre, elindultam a szőlőkertbe vagy szántóföldre, onnan hazatérve a háztartást láttam el. Sokszor késő este jött a kántor úr, hogy énekpróbát tart-sunk, mert előadásra készültünk. Különösen Vass kántor úr követelt nagy fegyelmet és pontos munkát.”

Az ő tudásával és a tagok önfeláldozó munkájával volt elérhető olyan eredmény,

melyről annak idején értesülhettünk, s mely dokumentumot boldogan és büszkén őrizzük gyűjteményünkben.

Példamutató magatartásuk ösztönözzön minél több fiatalot hasonló vállalkozásra. Is-ten segítségül hívásával talán sikerül utánpótlást találunk.

Gromon Andrásné

Vajon hányan értették a szüreti felvonuláson svábul felolvasott szöveget?

Sváb nyelvtanfolyam

Der Mundartkurs findet auch in diesem Herbst seine Fortsetzung: donnerstags zwischen 19 und 20 Uhr im Gebäude des Gymnasiums!

Alle Interessenten sind herzlichst eingeladen! Alte sowie neue Kursteilnehmer sind herzlich willkommen!

Folytatódik a sváb-tanfolyam: csütörtökönként 19.00 és 20.00 óra között a gimnázium épületében várunk minden érdeklődőt, régi és új csoporttársakat!

Partnerschaft im Kleinen Schüleraustausch Altenkirchen-Werischwar

Kaum waren die Feierlichkeiten des 15-jährigen Bestehens der Partnerschaft Gröbenzell-Werischwar zu Ende, war wieder mutterländisches Wort auf den Werischwarer Straßen zu hören. Zwischen dem 20-29. September hielt sich die Gruppe des Westerwald-Gymnasiums aus Altenkirchen am Ungarndeutschen Wirtschaftsgymnasium auf. Über ihr Programm berichteten in der „Werischwarer Zeitung“ Frau Éva Majnek und Frau Erika Bogár, Lehrkräfte am Gymnasium:

– Der enge Kontakt zwischen den beiden Schulen besteht seit vier Jahren. Dieses Jahr hatten wir sechzehn SchülerInnen zu Besuch, die in Familien untergebracht wurde. Die beiden Begleiter, Frau Kerstin Hamdorf und Herr Josef Kiss engagieren sich sehr für die internationalen Beziehungen. Wir konnten den deutschen Schülern auch dieses Jahr eine breite Palette von Programmen anbieten: sie besuchten Unterrichtsstunden zusammen mit ihren Gastgebern, die Sehenswürdigkeiten von Werischwar / Marzipanfabrik Szamos und Weinleseumzug/ und von Budapest /Parlament und Tiergarten/, sowie eine Theateraufführung in der Deutschen Bühne Sepsárd. Im Frühjahr 2006 wird einigen Zehntklässlern des Gymnasiums ein Besuch in der Partnerschule Altenkirchen in Rheinland-Pfalz ermöglicht.

T. F.

latot kellene erősíteni, mert ez, ami igazán számít. Sok német városban jártam, mindenhol vannak barátaim, akik azzal vigasztalnak, hogy „Teréz, csak te csináljad, mert neked áll jól”, és tisztelnek, szeretnek. Minden német kapcsolatot ápolni kellene. A mostani szüreti mulatságon is lehetett látni, hogy csak egy csapattal, a gröbenzelliekkel foglalkoztak, a gerstetteniek pedig teljesen háttérbe szorultak. Azokat, akik kitalálták a partnerkapcsolatot, azzal nem tisztelték meg, hogy a gimnáziumba a partnerkapcsolati jubileumi ünnepségre meghívják, helyettük olyanok voltak ott, akik azt sem tudták, mi fán terem az egész. Én nem szeretem a hazugságot, és megmondom a véleményemet. Ezek után, persze, azt kapom vissza, hogy nagyszájú vagyok, mert nem tudom elviselni, ami itt folyik. A gerstetteni meghívást utolsó nap lemondták, én akkor a saját autómmal ki akartam menni, de lebeszéltek, mert az én erőmmel ezer kilométert megtenni nem lehet. Ők viszont szégyellhetik magukat. A saját udvaromban, amikor vendégül látom a németeket, senki nem hoz egy villát, egy konyharuhát, és az áramot is én fizetem. Buli végeztével hazamennek, mi éjjel eltakarítunk, reggel nyolckor rend van és tisztaság, és senki nem tudja, hogy itt milyen nagy rendezvény volt. Ahe-lyett, hogy a hivatal segítene, csak hátráltat. Minden köszönet nélkül tesszük a dolgunkat, és közben fizetnem kell a helypénzt, intézni az en-

gedélyeket, a határozatokért ötvenötször me-
hetek le, támogatni nem nagyon akarnak
bennünket...

– Hogyan lehet támogatást kérni?

– Be kell nyújtani egy részletes programot a hozzá tartozó költségvetéssel együtt. Ezt mi minden alkalommal pontosan elkészítjük. Viszont vannak olyan egyesületek, akiknek a költségvetését nem láttam, mégis kapnak pénzt. Kérdeztem a Sax Lacit, hogy akkor mire adjuk a támogatást? Hova tűnik a pénz? A mi programjaink költségvetése tételesen le van írva, minden el tudunk számolni, de sok egyesület semmi ilyet nem ad le. A megtakarított pénzünket mi visszaforgatjuk, nem pedig elköltjük. Tagdíjat fizetünk és ingyen dolgozunk, kár, hogy ezt sokan semmibe veszik. Nem tudok mit tenni. Egy ember nem tudja megváltoztatni a dolgokat, ha azok szavazásra kerülnek. Tájékoztatást sem kapok, holott most jönnek a nemzetiségi napok... Szomorú ez a helyzet. Sőt, szegény, hogy itt, Vörösváron mindenki a másik ellen dolgozik. Mindig azt mondják, hogy ez a legnagyobb sváb település, de hogy itt a svábok nem fognak össze, mert itt mindenki a saját érdekét nézi, az biztos. Én szeretem csinálni a munkámat, ezért legalább hagyják tenni a dolgomat! Mindenben nagyon szívesen segíték, de ne piszkáljanak állandóan!

Vörös Ildikó

Zenésztalálkozó

Október 15-én került sor a Halastó Campingben a hagyományos Zenésztalálkozóra. Az idei találkozón valamivel kevesebb néző jött el, mint tavaly, de a hangulat most is kiváló volt.

A zeneiskola által rendezett jótékonyági esten 10 zenekar lépett fel: a Donau Power, a zeneiskola Ifjúsági Fúvószenekara, a Német Nemzetiségi Fúvószenekar, az Ungarndeutsche Jungs, a Lustige Spatzen, a Pilischer Sramli, a Bravi Buam, a Tennessee Dreams, a Bolero és az Abszolút Hallás Blues Band. Az összes zenész fellépti díj nélkül játszott.

A rendezvényre rengeteg tombolatárgy érkezett.

Az est bevétele 501 000 Ft volt. Ennek 70 %-át a zeneiskola használhatja fel eszközfejlesztésre, 30 %-át a Napos Oldal Szociális Központ kapta meg a sérült gyermekek részére.

Hoós Sándor, a zeneiskola igazgatója köszönetet mond zenésztársainak, akik a jótékonyági esten felléptek, a helyi vállalkozóknak, polgároknak a tombola-felajánlásokért és az est minden résztvevőjének.

F. A.

A természet ihlette

A Mű-hely Galéria szeptemberi és októberi estjei

A Mű-hely Galériában október 31-ig lehet megtekinteni Takár Emőke festményeit és Környi László intarziaképeit. A kiállítás megnyitója szeptember 23-án volt, melyen Dévai Nagy Kamilla és növendékei léptek színpadra.

A festményeit bemutató Takár Emőkének eddig több mint hetven kiállítása volt szerte a világon. Európán kívül Kanadában, az Egyesült Államokban, Ausztráliában és Afrikában mutatatta be alkotásait. A Mű-hely Galériában kiállított képein, rá jellemzően, leginkább tájrészleteket láthatunk.

A tájképfestészet az egyik legősibb képzőművészeti műfaj. Látszólag egy nagyon egyszerű ábrázolási forma, valójában viszont igen nehéz ezen képeken a kompozíciók egyensúlyát eltalálni. Nem is véletlen, hogy bár több tájkép született az idők során, mint portré, mégis kevesebbet tudunk felidézni az előbbiekből. A tájképfestészet mindamellett nagyobb szabadságot ad az alkotónak, értem ezalatt, hogy míg a portrék egyik követelménye az ábrázolt személlyel való hasonlatosság, addig a tájkép bátran eltérhet a valóságtól. Ebből is jól látható, hogy a tájázás nem egy másoló ábrázolás, sokkal fontosabb az alkotás mondanivalója. Ez első olvasatra meglepő lehet, de gondoljunk csak a XVII. századi holland festészetre, melynek mély mondanivalóira az utóbbi években hívták fel a figyelmet. Jan Vermeer festményein a háttérben feltűnő tájképek vagy térképek sem egyszerű térkitöltői a kompozíciónak. Ezekről lehet leolvasni az alkotásainak történetét, és beazonosítani az ábrázolt személyt, mint mitológiai alakot. Úgy is mondhatjuk, a természet ábrázolása valami rejtettnek, a természetfelettinek az árnyéka (ahogy arra maga Platon is utalt ideáiban). Ennek köszönhető, hogy az ember ösztönösen érdeklődik a természet iránt, és hajthatatlan vágyat érez annak megismeréséért.

Erről mesél a másik kiállító, Környi László rímbezedett mottója is: „Figyelj a világra, / minden mozdulatára: / a csendre, a zajra / a fényre, árnyéka / égre, földre és közöttük a tájra, / emberre, állatra, virágra / és figyelj a fára! / E szűk helyen talán most / megvillan néhány csodája. / És ha e világot egyszer megérted, / az én címatom Te már elérted!”

Környi László 1937-ben született Budapesten. Gépészmérnöki diplomát szerzett, és képeztetésének megfelelően (nyugdíjazásáig) műszaki vezetőként dolgozott. Másodállásban rajzot és faipari ismereteket tanított. Az intarziakészítéssel 1964 óta foglalkozik, mely művészetnek kezdetben csupán kedvtelésből élt. A kisebb intarziák tárgyak után egyre gyakrabban készített nagyobb táblaképeket, melyek más művészek és belsőépítészek elismerését is elnyerték. Tagja a Művészetbarátok Egyesületének és a Corvin Művészklubnak. 1968 óta állítja ki munkáit itthon és külföldön, elsősorban Svájcban, Ausztriában és Németországban.

Az intarzia több ezer éves alkalmazott művészeti ág. Már az ókori görög és főleg bizánci iparművészetben, később a reneszánsz és barokk művészetben találkozhatunk alkalmazásával. Európán kívül is népszerű volt, a legszebb alkotásokat Kínában készítették. A berakások művészet elsősorban a bútorok és különböző használati tárgyak díszítésére korlátozódott, melyeknél a fa mellett más nemes és időtálló anyagokat is felhasználtak, mint amilyen a gyöngyház, az elefántcsont, vagy a színesfémek. A későbbi ko-

rokban az intarzia önállósult, és külön táblaképek készítésénél alkalmazták ezt a technikát. A modernizáció azonban nem tűrte az időigényes, aprólékos művészeti eljárásokat, s az intarzia helyébe a gyorsabban előállítható műanyag tárgyak kerültek. A XX. század második felére azonban az intarziaművészet visszaszerezte régi tekintélyét, s mára az egyik legnépszerűbb művészeti ággá nőtte ki magát. Ennek az ábrázolásmódnak jellegzetessége a háromdimenziós tér síkra való leképezése, mely azzal, hogy nincs átmenet a különböző árnyalatok között, megnehe-

A Krónikás Zenede nagysikerű műsora a Mű-hely Galériában Fotó: Saufert János

zíti a munkát. A látványt a fák természetes színei rajzolják ki, és sok esetben maga a fa erezte adja az ötletet az alkotónak egy-egy kép elkészítéséhez. Ezzel ismét ahhoz a természethez jutunk, mely ihletője a művészeknek, mindazonáltal pedig a kérdéseinkre keresett válaszok forrása.

A természet jegyében kezdték műsorukat a Krónikás Zenede növendékei is, először egy őszi tájról szóló dalt adtak elő, ezt követték az egyházi, a világi és a magyar történelmi énekek. A Krónikás zenede alapítóját, Dévai Nagy Kamilát először 1968-ban láthatta a közönség egy népdalvetélkedőn. 1974-ben megkapta a Népművészet Ifjú Mestere címet, s még nagyobb elismerésképpen kétszáz dalát játszotta a rádió. 1975-ben az Egyesült Államokban százöt nap alatt kilencvenhét koncertet adott tizenöt államban, negyvennégyezer kilométert utazva. 1995-ben bekerült a Guinness Rekordok Könyvébe, azzal, hogy huszonkilenc (ma harmincnyolc) nyelven énekel. 1987-ben Liszt Ferenc díjat kapott, 1993-ban pedig kitüntették a Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjével, 2000-ben a Vitézi Rend lovagjává avatták, majd egy évvel később Kazinczy-díjjal jutalmazták művészeti tevékenységét. 1996-os, súlyos autóbalesetével fordulóponthoz érkezett az élete, mely után elhatározta, hogy zeneiskolát alapít határokon belül és túl élő magyar fiatalok számára. Tevékenységével a szétszórakított magyarokban életi a reményt, és az ifjúságot felkarolva a magyar nyelv és hagyomány ápolását tűzte ki célul. A Mű-hely Galériába öt növendékével érkezett, név szerint Tóth László felvidéki, Szabó Magdi, Szíjjártó Csaba, Szép Ibolya és Nagy Zoltán erdélyi fiatalokkal. Műsoruk befejezésekként elhangzott Tamási Áron: Jussomat ne vitassátok című költeménye, mely a december 5-i szavazás fájdalmas emlékét kívánta felidézni, valamint hallhattuk a

szomorúan szép Szállj, szállj sólyommadár című dalt is. A közönség szünni nem akaró tapsal hálálta meg a gyönyörű előadást.

Október 7-én nyílt kiállítás Csók Rémó festményeiből. A Csók család Erdélyből származik, de maga a kiállító már Budapesten született 1924-ben. Mivel édesapját a munkája Párizsba szöktette, az egész család vele tartott. Rémó ott töltötte gyermekkorát és végezte iskoláit. Hazatérve Gallé Tibor festőiskolájába járt, ahol Heinz Henrik volt a mestere. Az olajfestészet technikájának elsajátításában rokona, a kétszeres Kossuth-díjas festőművész, Csók István segítette.

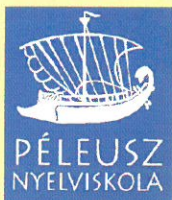
A portrék, alföldi témájú tájképek, életképek, csendéletek mellett szívesen fest aktokat és absztrakt kompozíciókat. Élettapasztalatát és több évtizedes tudását kamatoztatva, él az alkotói szabadság lehetőségeivel. A fantázia szülte képein érzéseit adja át elgondolkodtató formában a befogadók számára. Nem egy festményen jelenik meg a tizedik műza, melyet Csók Rémó hívott életre. Ő az, ki ihletet ad alkotótévékenységéhez, és akinek köszönhetően fáradhatatlan jókedvvel viszi vászonra festői mondanivalóját.

A Mű-hely Galéria már korábban is vendégei között tudhatta Réti Árpád színművészt, aki az október 7-i esten Vörösmarty költeményeiből adott elő egy csokorra valót. Réti Árpád 1939-ben született Kolozsváron. 1964-ben a marosvásárhelyi színművészeti főiskolán végzett. Négy esztendővel később feleségül vette Albu Erzsébet színművészt, aki ma az egri Gárdonyi Géza

Színház nyugdíjas színészeként is több darabban játszik. Egyetlen gyermekük, Iringó szintén a színészi pályát választotta. A család 1988-ban Magyarországra települt, s Réti Árpád ekkortól egészen nyugdíjazásáig szintén az egri színház tagja volt. Ma kizárólag a verseknek él, szerte az országban lép színpadra szavataival. Tizenhat előadói estje van, melyekkel elsősorban hazánkat járja, de elvitte műsorát már Erdélybe, Szlovákiába, a Vajdaságba és Ausztriába is. A Mű-hely Galériában Vörösmarty verseiből válogatott. Elhangzott többek között a Szabad sajto, a Pusztá csárda, az Ábránd, A merengőhöz, a Laboda kedve, az Országháza, a Liszt Ferenc-hez, a Vén cigány, a Gondolatok a könyvtárban, és nem utolsósorban a Szózat – hogy csak a legismertebbeket említsük. A költemények között Liszt Ferenc és Erkel Ferenc, két nagyszerű zeneszerzőnk műveiből hallhattunk részleteket. Réti Árpád nem csak szavalt, hanem elénekelte a Bordalt is, mely áriáról kevesen tudják, hogy a szövege Vörösmarty Mihály tehetségét dicséri. A hangulatos est végén a közönség olyan otthonosan érezte magát, hogy haza sem akart menni, és sokáig beszélgettek még egymással, az alkotóval és az előadóval.

A Mű-hely Galéria legközelebbi estjére is várja a kedves érdeklődőket. November 3-án, a szokástól eltérően (!): csütörtökön este 7 órakor kezdődik a kiállítás megnyitót Oravecz Viktória festményeiből. A megnyitót után Berecz András mesemondó szórakoztatja a közönséget. Az este és az október 29-i táncházra – mely 17 órától fogadja a vendégeket – a belépés továbbra is díjtalan! A további programokat a hirdetésekben valamint a plakátokon olvashatják.

TANFOLYAMAJÁNLÓ

2005 ŐSZ

Akkreditált tanfolyamok az
Ön szakmai előrelépése érdekében
OKJ-s vizsgalehetőséggel!

Idegenforgalmi ügyintéző

6 hónapos - heti 1 alkalom

Idegenvezető

6 hónapos - heti 2 alkalom

Logisztikai ügyintéző

5 hónapos - heti 1 nap

További információ: www.peleusz.hu
vagy a **0626/330-542** telefonszámon.

AK-XVI/21/2003

Nyilvántartási szám: 13-0350-05

**Akkreditált
nyelviskola
és
nyelvvizsgahely**

Legyen a tudása, jövője alapja!

- ✓ Nyelvtanfolyamok kismamáknak gyermek megőrzéssel!
- ✓ Speciális, játékos nyelvoktatás kisiskolásoknak 14 éves korig!
- ✓ Emeltszintű érettségire és felvételre való felkészítés!

További információ:

www.peleusz.hu

06 26 / 330 - 542

Pilisvörösvár, Fő út 33

AK-XVI/21/2003

Nyilv. Szám: 13-0350-05

Jade Ajándék

Üzletünkben megtalálja mindazt, amivel rokonát, barátját, ismerőst, kedvesét, gyermekét meglepheti!

Legyen az esküvő, évforduló, új élet születése, keresztező, ballagás, születésnap, névnap vagy csak egy kis tréfás ajándék!

Minden korosztály számára meglesi a megfelelő igényes ajándékot! Mindezt kérheti díszcsomagolásban.

*Boszorkánykonyha
Lakásdíszítés
Dívatékszerek
Ital- és dohánytartozékok
Plüss figurák
Tréfás meglepetések*

... és még sok más ötletes
és személyre szóló ajándék...

Pilisvörösvár, Szent István u. 1.
(a Városháza mellett)
Parkolási lehetőség az udvarban.
Tel.: 06-26-334-097

Jade Szépségszalon

Frizúra - Schnurakopf

Melírozás, festés, vágás, alkalmi frizura készítése a legmodernebb technikákkal és anyagokkal. Professzionális Schwarzkopf termékek forgalmazása.

Kozmetika - Gigi és Laneche

Arc- és testkezelések kiváló minőségű termékekkel és gépekkel. Sminktávolítás, fülbelövés, piercing

Manikűr, műköröm

Műkörömpépítés, zselé, porcelán, francia és színes lehetőségekkel is. Beépíthető körömdíszítés. Egyedi lakkozások. Lábkörömre is.

Szolárium klimatizált helyiségben

Álló és fekvő gépek a legmodernebb kivitelben. Szuper erős csövek, vállbarnító, illatos testpermet stb.

Test- és talpmasszázs

Október 23. Pilisvörösváron

Október 23-án, az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörésének 49. évfordulóján Pilisvörösváron ünnepi műsorral, fáklyás felvonulással, koszorúzással emlékeztek a dicsőséges történelmi eseményekre és a hősökre.

Délután négy órakor a zeneiskola dísztermében a Himnusz hangjai után Grószné Krupp Erzsébet tartott ünnepi beszédet.

A polgármester asszony beszédében kiemelte a fiatalok, a „pesti srácok” szerepét az 56-os forradalom és szabadságharcban:

„A magyar történelemben mindig a fiatalok emelték fel először fejüket, ők lázadtak legelőbb a zsarnokság ellen, ők ragadtak kezükbe tollat, szórólapot, fáklyát, fegyvert; ők léptek először a barikádokra. A fiatalok lobogása, bilincseket nem tűrő zabolátlan-sága, szabadságszeretete nélkül ma még mindig a középkorban élénk, Bastille-ok, bitók és pellengérek árnyékában.

1956 októberében is a fiatalság volt a láng csiholója. Ők jártak legelőbb a tüntetéseken, ők emelték a legmagasabbra a zászlót. Az ő lelkesedésük volt a legelszántabb, s legőszintebb. A legvadabb golyózáporban is halált megvető bátorsággal küzdöttek és sokan életüket áldozták a hazáért. Ki a harcokban

ink fénnyé kevés ahhoz, hogy ezt az iszonyú színt elhomályosítsa. Sokáig látszódní fog még az a nemzet lelki szemei előtt.”

Sax László, Pesti Imréné és Grószné Krupp Erzsébet polgármester Fedor Lajos, 1956-os mártírunk helyreállított sírjánál

A polgármester asszony beszédének második részében a vörösvári Fedor Lajosra emlékezett, aki számos fiatal társával együtt 1956 novemberében esett áldozatul a megszálló szovjet csapatoknak. Mindössze húszéves volt, amikor kioltotta életét egy géppisztolysorozat.

A polgármester asszony köszöntötte a közönség sorában helyet foglaló Pesti Imrénét, Fedor Lajos nővérét. Elmondta, hogy Erzsébeti nagy bánatára néhány hete egy sírrongáló meggyalázta öccse sírját, letörve róla a kőgalambot. Az önkormányzat helyreállította a sírt és ezzel egyidőben márványtáblát helyezett el az 1956-os emlékművön a Hősök terén. (A polgármester asszony köszönetet mondott Sax Lászlónak a sír helyreállításáért és az emléktábla elkészítéséért.)

Az emlékező beszéd után a Községi Ház színjátszó szakköre idézte fel ünnepi műsorában a közel fél évszázada történeteket. Zentai Nóra és Venter Dániel, a zeneiskola tanárai Weiner Leó Peregi verbunkját adták elő zongorán és klarinéton.

Ezután került sor a díszpolgári címek és a „Pilisvörösvárért” emlékérmek átadá-

sára. Az emlékérmeket Grószné Krupp Erzsébet polgármester adta át.

Díszpolgári címet kapott Sister Elisabeth Manhertz, a Szent Erzsébet Otthon megalapítója. Betegsége miatt nem tudott eljönni az ünnepségre, az oklevelet rendtársa, Sister Maria vette át.

Posztumusz díszpolgári címet kapott Fetter István hentes és mészáros mester. Az oklevelet fia, Fetter István vette át.

„Pilisvörösvárért” emlékérmekben részesült Gyurkó Lászlóné védőnő, Kohlhofer Mihály, a Német Nemzetiségi Vegyes Körus elnöke és a Német Nemzetiségi Fúvószenekar.

Az ünnepség keretében került sor Fogarasy-Fetter Mihály vasdiplomájának átadására. Az idős pedagógus, városunk díszpolgára betegsége miatt nem tudott megjelenni az eseményen, így az oklevelet fia, Fogarasy Attila vette át.

Az ünnepség végén nagy sikert aratott a Berchy József és Szlovencsák Péter által előadott négykezes zongoradarab: Liszt Ferenc Rákóczi-indulóját.

Az ünnepség a Szózáttal ért véget.

A polgármester asszony ezután az ünnepelték tiszteletére fogadást adott a gimnázium aulájában.

18 órakor indult a gimnázium elől a hagyományos fáklyás felvonulás. A menet a Szabadság út – Iskola utca – Hősök tere útvonalon haladt. 18.30-kor a Hősök terén Pesti Imréné és Grószné Krupp Erzsébet

Fáklyások a koszorúzási ünnepségen

polgármester leleplezte az 1956-os hősi emlékművön Fedor Lajos emléktábláját.

Az önkormányzatok, intézmények, pártok, egyesületek képviselői megkoszorúzták az emlékművet, majd Boros Zoltán plébános felszentelte Fedor Lajos koszorúkkal és virágokkal körberakott emléktábláját.

A Hősök téri ünnepséget a Német Nemzetiségi Fúvószenekar fogta zenei koszorúba a Himnusszal és a Szózáttal.

F. A.

Fedor Lajos emléktáblája az 1956-os emlékművön

esett el, kit kivégeztek a megtorlás során. A hóhérok oly aljasak voltak, hogy az elítéltek között, aki nem volt felnőtt korú, megvárták, míg azzá lesz, és akkor vetettek hurkot nyakára. Sok tízen-, huszonéves fiatal magyar élet áldoztatott fel a világkommunizmusra és világhatalomra törő álnok szovjet rendszer vértől vörös oltárán. Gyertyáink, fáklyá-

Városunk 2005-ben megválasztott díszpolgárai

Fetter István

hentes és mészáros
posztumusz díj

1900. június 22-én született Pilisvörösváron. Hentes és mészáros szakmát tanult, majd vágóhidat és üzleteket nyitott. Kemény, embert próbáló munkájának köszönhetően hamarosan jó módúvá vált, emellett közismert volt szociális érzékenysége.

Legendásan jószívű, nagylelkű, önzetlen ember volt. Szinte bárki bármikor kapott nála munkát, úgy is, hogy amíg a munkások a földeken dolgoztak, a gyermekeikre vigyáztak. A dolgozók a család barátaiá váltak, s gyakran a régi nagy asztalnál húszen is ebédeltek. A bajba jutott családoknak kérés nélkül, önszántából segített, hol építőanyaggal, hol pénzzel, hol állatokkal. Lehetővé tette számukra a hitelbe történő vásárlást, gyakran előfordult, hogy a fizetni nem tudóknak elengedte tartozásaikat. A nehéz években a község teljes egyházadóját ő fizette.

A bányászsztrájk idején számos család került nehéz helyzetbe. Ekkor ígéretet tett arra, hogy a sztrájkoló bányászok családjai ingyen vásárolhatnak nála. Az ígéretét betartotta annak ellenére, hogy vagyona nagy részét ezáltal elveszítette. Mindig tartotta magát az adott szóhoz.

**Sister Elisabeth
Manhertz**

Pilisvörösváron született 1918. október 18-án. 17 éves korában belépett a Jézus Szíve Nővére Társaságába, korán felismerve, hogy életében a tartós értékekre vágyik, életét Isten és embertársai szolgálatának kívánja szentelni.

1949-ben elhagyta Magyarországot a szerzetesrendek tervezett feloszlása miatt. A kanadai Hamilton városában telepedett le. Az 1980-as években Pilisvörösváron járva látta az idősek otthonát, felismerte, hogy a megváltozott körülmények között szükséges egy új otthon létrehozása. Minden lehetőséget kiaknázott annak érdekében, hogy végül is 12 évvel ezelőtt átadásra kerülhetett a Szent Erzsébet Otthon, álmai otthona, amely 250 idős ember számára biztosít igazi meleg otthont, biztonságot, szeretetteljes légkört.

Sister Elisabeth Manhertz egész életével, önzetlenségével, segítőkészségével példát mutat valamennyiünk számára. Úgy segít másokon, hogy viszonzásra nem számít.

Karitatív tevékenységének elismeréseként 1996. október 23-án a Magyar Köztársasági Érdemkereszt Tisztikeresztjét vehette át Göncz Árpád köztársasági elnöktől.

„Pilisvörösvárért” emlékérmesei

Gyurkó Lászlóné
védőnő

1948-ban született Tállyán, ötgyermekes munkáscsaládban. 1969-ben kezdte meg védőnői pályafutását Nógrádmarchalban.

1974-től nyugdíjba vonulásáig dolgozott Pilisvörösváron védőnőként. Ez alatt a 31 év alatt gyermekek sokaságát gondozta, ápolta szeretettel, türelemmel, hozzáértéssel, így vált a város sok családjának Marika néni-jévé.

Munkáját magas szaktudással, lelkiismeretesen, önzetlenül, nagy odaadással, becsületesen végezte. A családok, édesanyák gondjait igyekezett lehetőségeihez képest megoldani, segíteni. Fialabb kolégáinak átadta ismereteit, tapasztalatait. Egész pályafutására jellemző volt a gyermekek, a családok tisztelete, szeretete, megbecsülése.

**Német Nemzetiségi
Fúvószenekar**

2004 áprilisában ünnepelték 15 éves jubileumukat. Tevékenységük szorosan összeolvad Pilisvörösvár kulturális életével. A város, a katolikus egyház és a német nemzetiségi egyesületek rendezvényei elképzelhetetlenek a Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Fúvószenekar részvétele nélkül. E rendezvények közül is kiemelkedők a hagyományos Szüreti felvonulás, Pünkösdi utcabál, Vörösvári napok. Aktívan részt vettek és vesznek a testvérvárosi kapcsolatok kialakításában, ápolásában.

A német nemzetiségi hagyományok őrzésben és ápolásban kifejtett tevékenységük kiemelkedő. A zene iránti szeretetük, tiszteletük jellemzi egész tevékenységüket, mely példaértékű.

Kohlhoffer Mihály
vállalkozó

1939-ben született Pilisvörösváron. Édesapja szakmáját választva asztalos lett. 1972-től vállalkozóként dolgozott nyugdíjba vonulásáig.

1975-től a KIOSZ, majd az Ipartestület elnökségében is látott el feladatokat, melynek tíz évig az elnöke volt. E tevékenysége során segítette a helyi vállalkozókat szakmai tanácsokkal.

Mint pilisvörösvári lakosnak mindig fontos volt számára a német nemzetiségi hagyományok őrzése, ápolása.

1955-ben egyik alapító tagja volt a Német Nemzetiségi Táncegyüttesnek.

Az 1989-ben megalakult Német Nemzetiségi Vegyes Kórusnak jelenleg is aktív tagja, immár negyedik éve látja el az elnöki feladatokat, sokat tett és tesz a kórus szakmai színvonalának emeléséért.

Ami szem-szájnak ingere – gasztronómiai rovat

Receptek a GAZDAKÖR VENDÉGLŐ ajánlásával

Frankfurti leves

Hozzávalók: 40 dkg kelkáposzta, 40 dkg burgonya, 1 db sárgarépa, 1 db fehérrépa, 2 pár virsli, 10 dkg vöröshagyma, 0,5 dl olaj, 2 dl tejföl, 2 kanál liszt, fokhagyma, pirospaprika, só, majoránna, köménymag

Elkészítése:

Az olajon megpirítom a vöröshagymát, beleadobom a fokhagymát, köményt. Amikor kiadta az illatát, megszórom a pirospaprikával, ráteszem a kockázott burgonyát, zöldséget, vízzel feltöltöm, sózom, felforralom és a csikozott kelkáposztával megfőzöm. Ekkor belekarikázom a virsli, meghintem majoránnával, majd világos rántással besűríttem és a simára kevert tejföllel befejezem.

Búbos tarja

Hozzávalók:

60 dkg tarja, 20 dkg kolozsvári szalonna, 20 dkg ecetes gyöngyhagyma, 10 dkg ecetes chili paprika, 10 dkg főtt vörös bab, 4 db tojás, só, őrölt bors, 20 dkg reszelt sajt

Elkészítése:

A szalonnadarabokat megpirítom, ráteszem a babot, gyöngyhagymát, chilit, fűszerezem és ráöntöm a felvert tojásokat. Ezzel a búbbal fedem el az időközben megsütött tarja szeleteket, majd elosztom rajtuk a sajtot és így dugom a forró sütőbe, míg a teje megpirul. Vágyunk szerinti körettel azonnal tálaljuk.

Szőlősmetélt

Hozzávalók: 25 dkg széles metélt, 60 dkg szőlő, 4 db tojás, 10 dkg cukor, 5 dkg vaj, 2 cs. vaníliás cukor, só, zsemlemorzsa

Elkészítése: A tojások sárgáját a cukorral, vaníliás cukorral habosra keverem. Forró sós

vízben kifőzöm a tésztát és a tojással összekeverem. A tojásfehérjét keményre verem és laza mozdulatokkal a tésztához dolgozom. A megmosott, száraz szőlőszemekkel is ezt teszem. A tepsit kivajazom, meghintem a zsemlemorzssal, majd az egész keveréket beleöntöm és egyenesen meleg sütőben aranyárgára sütöm. Kis hűlés után feldarabolom, megszórom porcukorral, díszítem néhány szőlőszemmel, így tálalom.

Schreck kárpitos

INKU-PARTNER
GARDENIA MÁRKABOLT

Tímea függőnyszalon és lakástextil

2085 Pilisvörösvár,
Puskin u. 1.
(Fő út sarok)
Telefon: 26-331-440
Mobil: 30 9331-440

Szolgáltatásaink:

Kiváló minőségű import függönyök bőséges választéka
Katalógusainkból ötleteket meríthet a tervezéshez.
Helyszíni felméréssel segítünk kialakítani lakásának legmegfelelőbb arculatát.
Lakása berendezéséhez igazodva kiváló minőségű karnisokat és ehhez tartozó kiegészítőket kínálunk.
Kárpitozás, antik bútorok javítása és teljes felújítása

Kínálatunkból:

Szőnyegek, padlószőnyegek rendelésre
Minőségi lakástextília, ágyneműk, terítők
Bútorszövetek széles választéka
Karnisok
Fénykép alapján díszpárnakészítés
Kárpitos kellékek
Habszivacs (mérethez), matracok, ágybetétek

A GAZDAKÖR VENDÉGLŐ

Márton napi libaságok a gazdakör vendéglőben!

November 11-12 és 13-án libából készült finomságokkal várjuk minden kedves vendégünket. Természetesen az étlapról is válogathat, akinek ahhoz van gusztusa. Időben foglaljon asztalt, nehogy megint lemaradjon

**...mert baráti körben, családi körben
legjobb a Gazdakörben.**

2085 Pilisvörösvár, Dózsa Gy. u. 110/A
Tel./fax: 06-26-334-304
Mobil: 06-20-93-42-808
Honlap: www.gazdakor.hu

Mindennapi kenyérünk

Van egy régi mondás, mely szerint „A kenyérnek legjobb dagasztója az Isten”. Azaz, csak finom lisztből lehet jó kenyeret sütni.

Sokat és sokszor beszélünk az egészséges táplálkozásról, rengeteg cikk és könyv megjelent már ebben a témában. (Különösen a fogyókúra recepteket tartalmazó könyveknek van nagy sikerük, amelyek gyakran egymástól teljesen eltérő módszereket ajánlanak. Ezeket egyébként legtöbbször csak jóindulattal, vagy még úgyse, lehet az egészséges táplálkozás fogalomkörébe illeszteni.)

A lényeg, hogy a táplálkozásunkkal sok baj van. Kutatási eredmények, orvosi tapasztalatok bizonyítják, hogy az emberek túlsúlyosak, ugyanakkor alultápláltak is, hiszen az alapvető vitaminokból, fehérjékből, szénhidrátokból vagy nem eleget, vagy túl sokat és nem megfelelően fogyasztanak. A helytelen táplálkozás, illetve a nem megfelelő élelmiszerek fogyasztása betegségeket okozhat. Az immunrendszer összeomlása, az allergia megjelenése a szervezet figyelmeztetése. De sokszor vagy nincs pénzünk, vagy nincs elegendő ismeretanyagunk, hogy megvegyük, kiválasszuk az egészséges élelmiszereket.

Amit megeszel, az a tiéd. Az élelmiszerek nagy része az előállítási technológiák, és a bennük lévő tartósítószer, vegyszerek, állományjavítók stb. miatt azonban sajnos nem egészségesek. Szerencsére egyre több az ún. ökotermék, például kenyerek, péksütemények is, amelyeknek a megismerésével és fogyasztásával valamelyest javíthatunk a helyzeten. Mivel a vörösvári Sváb Pékség is készít, illetve forgalmaz ilyeneket, kézenfekvő volt, hogy először ezzel foglalkozzunk. Az ismertetésben Bánkuti Zoltán, az ATA termécsalád menedzsere volt a segítségemre.

– **Mi az előnye a tönkölynek, a többi gabonához képest?**

– A tönköly gyógyhatású növény, erről ősi magyar mondák és régi könyvek is tanúskodnak. A táltos mondák szerint eleink olyan nagy becsben tartották ezt a növényt, hogy két véka aranyért adtak egy véka tönkölymagot. A tönköly hatásait mások is felismerték. Szent Hildegard (1098-1179) rupertsbergi Benedek-rendi apátnő könyvében ugyancsak leírja a tönköly jótékony hatásait. De ő írja le azt is, hogy „A tönkölyt tilos keverni más gabonával.” Szent Hildegárdnak ez a figyelmeztetése a mai napig érvényes.

– **Ez miért fontos?**

– Mert a tönköly olyan fehérjét tartalmaz, amely a legközelebb áll az emberi szervezetben található fehérjéhez. A tönköly ezért egyedülállóan jó gyógyhatású növény, mert természetesen illeszkedik az emberhez. Amennyi kell, az beépül a szervezetbe, a többi meg kiürül. Nem terheli a szervezetünket idegen, elraktározódó fehérjékkel. Ha azonban a tönköly alapanyaga

nem jó, vagy ahogy emiatt ez gyakran előfordul, szójával pótolják ki a hiányzó fehérjemennyiséget, nem azt adjuk a szervezetnek, amit kellene. A szójával vagy bármilyen egyéb dúsított tönkölykenyér nem tönkölykenyér. Ezt már Szent Hildegard is tudta, és tökéletesen igaza volt. Csak a valódi tönkölyből (ezt biztosítja az ATA-védjegy) mesterséges adalékok és szója hozzáadása nélkül készített élelmiszerek nyújtanak segítséget. Az a baj, hogy miközben vizsgálatok is kimutatják a tönköly jótékony hatásait, ilyen termékek esetében megrendülhet az emberek bizalma, mert nem azt kapják, amit várnak.

– **Hogyan lehetséges ez?**

– A valódi tönkölyt a benne lévő fehérje mennyisége határozza meg, így nyilvánvaló, hogy a tönkölynek mennyi fehérjét kell tartalmaznia. De ha ezt nem tudják elérni, kipótolják. Sajnos, vannak cégek, amelyek nem megfelelő vetőmagból kikelt gabonából készített lisztet használnak. A vetőmag-szaporítás, illetve a nemesítés egy külön tudomány. Ma egyetlen ember van a világon, akinek a gabonája tökéletes minőségű. Tőle azonban nem is kevés vetőmagot elloptak, de hiába, mert annál, aki nem tudja, a termésből melyik kalász alkalmas a továbbszaporításra, a minőség évről évre romlani fog. A szelekciós, azaz válogatásos nemesítési eljárás nagyon nehéz dolog.

– **Ez úgy hangzik, mint egy rémtörténet...**

– Ez a valóság. Pedig a tönköly az emberiség nagy ajándéka. Ez az egyetlen növény, amelynek a fejlődéséhez elég a víz és a fény. Még széndioxid sem kell hozzá. Kísérletek igazolták, hogy a széndioxid elvonása ellenére nemhogy elpusztult volna, hanem fejlődött. Mindennek hihetetlen jelentősége van. A tönköly egyébként a világon mindenütt jelen van. De olyan növény, amelyik elbújik, ha nincs rá szükség, vagy ha az emberek nem érdemlik meg, hogy megjelenjen. Az 1800-as évek végéig Magyarországon például még termelésben volt, majd az új „modern” technológiák és módszerek visszaszorították.

– **Most azonban előkerült. Miért és hogyan?**

– Szerencsére egy magyar génbankban megmaradt, de sokáig nem tudtak vele mit kezdeni, jelentéktelen gabonanövénynek tűnt. Már lemondtak róla, amikor egy olyan nemesítő kezébe került, akinél a szelekciós eljárás során ez a növény újra csodálatos dolgokat produkált. A tönköly a világon sok helyütt megtalálható, Nyugat Európában és Amerikában évtizedek óta ismerik és kutatják. De sehol sem értek el vele olyan eredményeket, mint Magyarországon. Úgy tűnik, hogy csak itt sikerült visszaállítani az eredeti tulajdonságait.

– **Mik ezek?**

– A tönköly ősi, romlatlan növény. Idehaza a Pannonhalmi Apátság segítségével sikerült beazonosítani, és a mostani eredmények igazolják, hogy a gyógyítással foglalkozó papok miért becsülték nagyra. Mint említettem, olyan fehérjeforrás, amely nem terheli a szervezetet, sőt segít visszaállítani annak egyensúlyát. Gazdag hozamú, igénytelen növény, amely mostoha körülmények között – mint például az elmúlt évek rendkívüli aszályos időjárása – is ragyogóan megél. Nem kell vegyszerekkel védeni a betegségek ellen, nem kell keresztezni, hogy ellenálló legyen. Ez a tönkölybúzának nevezett növény úgy, ahogy van, tökéletes. Hasznosabb az emberek számára, mint a ma általánosan ismert búzafajták.

– **Ezt elismerik a tudósok is?**

– Nem hivatalos formában már vannak, akik igen. Tudok olyan professzorról, aki kimondta a hallgatói előtt, hogy be kell vallani, úgy tűnik, a tudomány tévútra tért a mai modernnek tetsző keresztezési eljárások kifejlesztésénél. Egyre inkább beigazolódnak, hogy az ember nem játszhatja büntetlenül Isten szerepét.

Várhegyi Ferenc

Bioliget

Egészségvédő Központ
Pilisvörösvár, Kisfaludy u. 48.
26/332-450

Biobolt, infrasauna,
mágnesterápia, biopton
lámpa, csontkovács,
masszázs, tornaterem,
egészségi állapot felmérés
és dohányzásról leszok-
tatás, kineziológia.

Ligeti Állatorvosi Rendelő
Pilisvörösvár, Kisfaludy u. 48. 26/332-450
H-P: 15-18, Szo: 9-12
Kutyakozmetika: 30/2318-746

Fő úti Rendelő Fő út 27. 26/330-825
(Hősök terével szemben)
H-P: 18-19
Dr. Saufert Gyula
Hívásra házhoz megyünk !
Ügyelet: 30/9241-520

Ilyen sem volt még!

Kedves Olvasók!

Ebben a keretben egy hirdetés volt,
amit egy kutyatulajdonos adott fel,
akinek elveszett kedvenc házörzője.

Lapunk már a nyomdában volt,
amikor a szerkesztőség egyik tagja a
beküldött fénykép alapján felismerte
a kutyát és visszaszolgáltatta
gazdájának.

Örülünk, hogy segíthettünk!

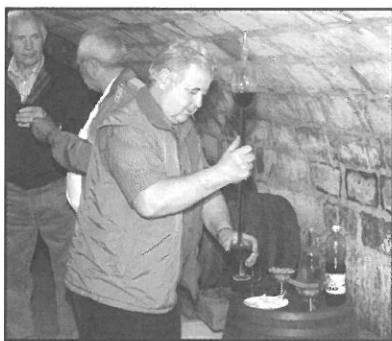
Pincenézőben

Szüreti riport óborral és murcival

Ha azt mondom, kutyogó, bizonyára a legtöbben a kávéfőzőre gondolnak. Pedig kutyogónak mondják a borászok fontos eszközét is, amelyet a must utóerjesztésénél használnak. Lényegében egy üveg- vagy műanyag spirál, amelyben félig víz van, s a hordóba dugaszolva, segítségével kiengedhető a must erjedésekor keletkező széndioxid. A gáz távozásakor a buborékok sajátos, kutyogó hangot adnak. Innen az elnevezés.

Bevallom őszintén, ilyen herkentyűt életemben először akkor láttam, amikor Ludvig Károly néhány barátjával együtt meghívott a pincéjébe egy kis szüret utáni mustrára. Már tavasszal a Kertbarát Kör borversenyén megbeszéltük ezt a találkozót, de a pince átalakítása miatt mostanra üttünk csak nyílbe. (Majdnem azt írtam: csapra – ezzel sem jártam volna messze az igazságtól.) A dolog úgy kezdődött, hogy akkor megkérdeztem néhány kertbarátot: szerintük kinek van a legszebb pincéje Vörösváron? Mindenki egy emberként vágta rá: a Ludvig Karcsinak...

Miközben a kutyogókban halkán bugyborékol a gáz, félve jegyzem meg: Úgy tudom, ilyenkor nem is szabad lejönni a pincébe a széndioxid miatt...

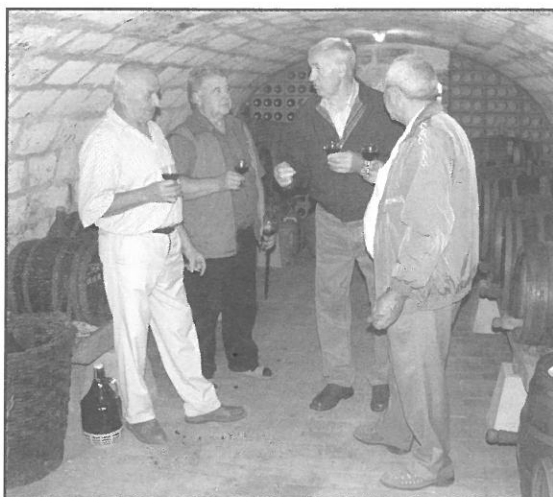
A házigazda sűrűn töltögette a poharunkat

Vendéglátónk azonban megnyugtat, a zajos erjedés három napig tartott, most az utóerjedés zajlik, ez egy-két hetet vesz igénybe. Ilyenkor már nem termelődik annyi gáz, hogy veszélyes legyen a pincében tartózkodni. A kutyogót azért szokta bedugni, hogy a maradék széndioxid eltávozhasson a hordóból és a bort ne érje levegő.

– Amennyi oxigén kell a bornak, az a hordón keresztül beáramlik, de közvetlenül nem szabad érintkeznie a levegővel. Az tönkre teszi, ecetessé válik – magyarázza a házigazda.

– Úgy van, a levegő a bor legnagyobb ellensége – bólogatnak a többiek, aztán egy szuszra felhajtának egy pohárkával a tavalyi fehér borból.

Azt gondolom, jobb, ha többé nem kutyogok közbe, mivel egyáltalán nem értek a borkészítés tudományához. Abból, hogy magam

Skoda József, Ludvig Károly, Manhertz János és Schreck János szakmai vita közben

is megkóstolom ezt a pohárka bort, talán nem lesz baj.

Rosszul gondoltam.

– Hogy fogod azt a poharat? – csóválja a fejét Schreck János, a Kertbarát Kör elnöke. – A pohár szárát kell megfogni két ujjal, hogy koccintáskor csengő hangot adjon...

Kiigazítom a hibát, mire újra rám szól:

– Most meg hogy iszol, a bort nem nyalni kell! Húzd le bátran... Ha meg akarsz bizonyosodni arról, milyen a bor, meg kell nézned a kisujjadat. Hogy tudod megnézni a kisujjadat? – kérdezi huncutul.

Hirtelen megvilágosodom:

– Ha felhajtom a bort, s a poháron keresztül meglátom.

– Úgy van – mondja elismerően, s nagy nevetések közt koccintjuk össze a poharakat.

Leöntöm hát a torkomon egyszerre a kitűnő fehér bort, s érzem, ahogy napon érlelt íze szétáradnak a számban, nyelöcsövemben, gyomromban, minden porcikámban.

Kis idő múltán újabb lopótöknyi borral érkezik a házigazda. Ezúttal vörösbort kínál nekünk. Élvezettel kóstolom meg az italt: a vöröset mindig is jobban szerettem. Blauburger és Cabernet Sauvignon keveréke a kóstolt bor. Utóbbihoz a szőlőt Szekszárdról hozatta tavaly a házigazda.

Körülnézek egy kicsit a pincében. Valóban eléggé takaros. Hátra a nemrég elkészült borosüvegtartó, néhány üveg lopótökkel. Kétoldalt mint lefektetett matrjoskababák sorakoznak csökkenő nagyságban a boroshordók. A legnagyobb közülük 160 literes, a legkisebb

pedig 35. Jobboldalt az óborral teli, balról a még erjedő nedűt tartalmazó hordók állnak. Némelyiket faragás díszíti. Külön hordóban van a színmust és a préselésből származó must. Ez utóbbiból valamivel gyengébb minőségű bort lehet nyerni. A házigazdának nincs szőleje, a szőlőt – másokhoz hasonlóan – Wieszt Ferentől vásárolja, aki Mátra környéki fajtákat kínál megvételre.

A vásárolt szőlőből az idén háromféle bor készül: Gyöngy, Cserszegi és egy Gyöngy–Rizling–Kristály–Muskotály keverék.

– Kitől tanultad a borkészítést? – kérdezem Ludvig Károlyt, amikor egy kis Otellót tölt a poharamba.

– Az apámtól. Mindig nagyon jó borai voltak. Persze Otelló és Nova. Akkoriban nem volt más Vörösváron. Én már gyerekkoromtól kezdve sokat segítettem neki. Húszéves koromban már volt három saját hordóm az apám pincéjében, amit én kezeltem. A saját hibáimból tanulhattam. Előfordult egyszer például, hogy nyúlós lett az egyik hordó vörösbora. Nem folyt rendesen, egy gombabetegség miatt a molekulák összeálltak. Tudtam, hogy szét kell csapadni, ezért egy cirokseprűn átfolyattam a bort. De biztos, ami biztos, még faszélen is átszűrtem utána. No, azt nem lett volna szabad, mert vörösbort nem szabad faszénnel kezelni. Persze ezt csak azután olvastam egy szakkönyvben. Amikor néhány héttel később ismerőseimet megkínáltam a borral, meglepődve tapasztaltam, hogy

Bacchus, a bor istene az egyik hordón

elveszítette a színét. Olyan volt, mintha fehér bor lett volna. Az íze nem volt rossz, de az összes festékanyagot kiszedte belőle a szén. Kiszőkítette. Hát így jártam vele...

Iszogatjuk tovább a finom óborokat, dióbelet, mogorót, sajtot eszegetünk hozzá, hallgatjuk a kutyogók muzsikáját és ki vagyunk békülve a világgal.

Persze, csak egy darabig. Aligha nem fogunk előbb-utóbb összevitatkozni valamilyen borászati kérdésben a derék borkészítők – gondolom én. S igazam is lett. A hordók

tisztításáról folyt éppen a szó, amikor Schreck János megjegyezte:

– Én jártam olyan pincékben, ahol egy csepp víz nem érte a hordókat, hanem öblítő borral mosták ki őket.

– A kultúrházban volt egy előadás, ahol ezt cáfolta az előadó – szól közbe Manhertz János. – Ecetes lesz a bor tőle. Az csak mese, hogy van, ahol borral öblítik ki a hordót.

– Trisó meg hideg víz kell – javasolja Skoda József –, aki a felvidékről származott el Vörösvárra és felesége édesanyjától tanulta meg a borkészítést.

– Nem kell trisó sem – tromfolja le Manhertz János. – Tiszta hideg víz kell és más semmi... Nem szabad borral öblíteni. Ha egy bor ecetes lesz, azzal már nem lehet semmit sem csinálni.

Ehhez hasonló szakmai eszmecserevel mulatják magukat a derék gazdák poharak víg csengése közepette. Sokszor nem is értem a bűvös kifejezéseket, amik a levegőben keringenek. Ők fél szavakból is megértik egymást, nyomatékként néha svábul is megtoldják a beszédet. Hagyom, hadd folyják a bor és a szó. Csak ritkán szólok magam is közbe. Akkor is inkább csak kérdezek.

Egy furcsa hangzású szó megragadja a figyelmem: „csinger”. Hallottam már a szót, de nem tudom, mit jelent.

Elmagyarázzák nekem, hogy a csinger az a kapásbor volt. Úgy készült, hogy a törkölyre vizet öntöttek és néhány napig erjedni hagyták. Azután újra kipréselték. Alacsony alko-

holtartalma és savanykás íze miatt főleg nyári nagy melegben dolgozó emberek itták, például azok, akik a szőlőt kapálták. Ivóbarnak is hívták, nemigen lehetett tőle berúgni. (A Magyar Néprajzi Lexikonból később azt is meg-

Takaros rend a pincében. Baloldalt az újborok, jobboldalt az óborok hordói

tudom, hogy a csinger magyar eredetű szó, más vidékeken inkább a német eredetű löre szót használták a megnevezésére.)

Ludvig Károly elmondja, hogy az apja által készített csinger íze vetekedett a normál borokéval, mert többféle törköly szolgált alapul.

Schreck János szerint a csingerkészítéshez cukor is kellett.

Manhertz János erre ismét vitába szállt:

– Hogyhogy cukor? Hol volt régebben cukor? Vörösváron a háború előtt a kávé sem cukorral, hanem szacharinnal itták, nemhogy a csingerbe cukrot tettek volna...

Házigazdánk végül megkóstoltatta velünk újborát is. A murcira, amit iszunk, még igazán nem lehet elmondani, hogy bor. Íze még alig van. Fanyalogva kortyolgatjuk.

– Milyen szerencse – mondom, – hogy annak idején a legelső ember, aki borkészítésre adta a fejét, nem állt meg a murcinál, s nem öntötte ki kedveszegetten első kísérletének eredményét. Mit vesztett volna vele a világ...

Szerencsére vendéglátónk megkönyörül rajtunk és a Szent János-áldást már is-

mét egy lopótöknyi vörösbórral ejtjük meg. Amikor kezünkbe vesszük a poharat, egy mozdulat ismétlődik meg az időben, s máris nagybajszú szépapánk áll mellettünk mustszagú, ódon pincék mélyén, huncut mosolyával. Koccintunk, nagyot csendül a pohár, csengése évszázadokat ível át, s gömbölyű alján feljönnek a csillagok...

F. A.

„Aki a virágot szereti...”

A Szebb Környezetünkért Egyesület Vörösvári Virágtalálkozójáról

A Szebb Környezetünkért Egyesület 2004 tavaszán alakult meg. A város 5. számú választókerületében lakók közül jó néhányan úgy gondolták, közös erővel, civil szervezetként többet tudnak tenni környezetük szebbé tételéért, és programjaikkal a környezetvédelem fontosságára és lehetőségeire is felhívhatják a figyelmet.

A Vörösvári Virágtalálkozó megszervezésével egyesületünknek kettős célja volt. Egyik, hogy találkozhassanak mindazok, akik kertjükben feleslegessé vált virágmagokat, virághagymákat, bokrokat adnának ingyen és azok, akik ezeket szívesen elültetnék kertjükbe vagy közterületre. Vártuk azokat is, akik most alakítják ki kertjüket és tanácsot kérnének ültetéssel, telepítéssel kapcsolatban. Ezért hívtuk meg rendezvényünkre a Kertbarátok Egyesületének tagjait, hogy szakmai tapasztalataikat osszák meg az érdeklődőkkel, és kértük meg a Városi Könyvtár vezetőjét, hogy rendezzenek a szaknyelveikből egy kiállítást, és tegyék lehetővé, hogy a könyvek ott a helyszínen kikölcsönözhetőek legyenek. Másik célunk a vízzel kapcsolatos információk eljuttatása volt a vörösváriakhoz. Azt gondoljuk, sokkal inkább takarékoskodnának a vízzel és ügyelnének a kimenő víz tisztaságára, ha többször és többet hallanának ezek fontosságáról.

Lehet, hogy nem tudják, a víz mekkora értéket képvisel, mennyi energia felhasználása árán jut el a háztartásokba, milyen veszélyeket rejt a szennyvízbe juttatott vegyi anyag, hulladék, hogy milyen többletterhelést jelent a szennyvíztisztítóknak pl. a háztartási olaj lefolyóba öntése, hogy a szennyvíz fokozottabb szennyezettsége az oka a környezetterhelési díj megemelésének,

Mindenki talált magának kedvére való növényt, elültetni való magot, virághagymát.

s ezt a terhet a háztartásoknak kell vállalniuk. Szórolapjainkon ezek a témák szerepeltek.

A program 9 órakor kezdődött, az időjárás

kedvezett nekünk, ragyogóan sütött a nap. Rengeteg hagymát, virágmagot, bokrot hoztak rövid időn belül. Már azon tanakodtunk, mi lesz majd a megmaradt növényekkel, mert – mint tudjuk – az emberek inkább adni szeretnek, de úgy látszik, nagyon csábító volt a kínálat.

Válogathattak az egyényi virágmagok, évelő virághagymák, cserjék, örökzöldek között, de volt tiszafa, leander, hibiszkusz, kála, kána, muskátli, sokféle fűszernövény és szobanövény is.

A színes díszitőkök is gyorsan gazdára találtak. Aki eljött, nem ment haza üres kézzel.

A kiválasztott növények mellett néhányan még egy szép őszi virágkoszorút is hazavihettek a vörösvári virágüzletek – a Hétszín-virág, Kriszta Virág-Ajándék, Krausz-Virág, Ligeti Virágüzlet, Phil Virágüzlet, Virág Garázs, Virágvarázs – jóvoltából.

10 órakor megérkezett Marosi Gusztáv egy ládányi virág- és vetőmaggal, Heim Márton és Nándori E. Ágnes már a következő találkozóra ajánlott fel örökzöldeket, virágokat.

Jó volt együtt lenni, beszélgetni virágokról, kertészkedésről ezen a szép, napsütötte őszi vasárnapon. Tavasszal – remélhetőleg még többen – ismét találkozunk!

A szervező egyesület tagjainak, a Kertbarátok Körének, a Városi Könyvtárnak, a Fővárosi Vízműveknek, a virágüzleteknek, a Pilisteam Bt.-nek, Schreck Szilviának, a Bujutsu-kai harcművészeti csoportnak és minden résztvevőnek ezúton mond köszönetet.

Temesvári Anna

a Szebb Környezetünkért Egyesület elnöke

Egy követendő példa: az Ócsai Tájház

Az elmúlt hónapokban egyfajta párbeszéd alakult ki az újság hasábjain a Német Nemzetiségi Önkormányzat és a Hagyományörző Egyesület között a Tájház jövőjéről. Nem kívánunk állást foglalni a reményeink szerint megoldáshoz vezető vitában, de szeretnénk egy pozitív példát bemutatni az olvasóknak.

Július egyik utolsó napján Török Istvánnal, újságunk nyomdászával egy lövészversenyről jövet megálltunk Ócsán, hogy megcsodáljuk a román kori magyar építészeti egyik jeles alkotását, a református műemléktemplomot.

A templom megtekintése után körülnéztünk annak környékén is, és legnagyobb meglepetésünkre a műemlék tövében szó szerint belebotlottunk egy több eredeti parasztházból álló skanzenszerűségbe.

Olyan hívatagok voltak a kontyos tetejű házikók, a keskeny ablakok, a gondozott udvar, a

fehérré meszelt, tiszta falak, hogy egyikünk sem tette fel a kérdést: bemenjünk-e, megnézzük-e? Szó nélkül mindketten beléptünk udvarára.

De bizony jól is tettük, hogy bementünk, mert odabent két kedves hölgy fogadott minket, akik invitáltak, nézzük meg a házakban elhelyezett néprajzi kiállítást. Az egykori ófalu néhány szomszédos portájának egybenyitásával kialakított épületegyüttes ugyanis nem volt más, mint az Ócsai Tájház, amely épp akkortájt ünnepelte létrejöttének 25. évfordulóját.

Jegyet vettünk, s végigjártuk az alacsony szobákat. Az egyik egyetemista lány elkísért minket, s minden kiállítási tárgyhoz fűzött egy kis magyarázatot, amiből nemcsak az derült ki, mennyire felkészült a paraszti élet mindennapjainak néprajzából, hanem az is, hogy milyen büszke a Tájházukra.

Az épületegyüttes minden helyiségében rend és tisztaság uralkodott, és látszott, hogy szakértő néprajzos rendezte be a kiállítást.

A főépületben még egy kis boltféleség is volt, ahol népi iparművészeti alkotásokat és a tájházat, valamint az Ócsai Tájvédelmi Körzetet bemutató prospektusokat, térképeket lehetett vásárolni.

Megtudtuk, hogy a Tájházat az Ócsai Tájvédelmi Körzet részeként a Duna-Ipoly Nemzeti Park igazgatósága tartja fenn. Irodájuk a skanzen egyik házában található.

A tájházban néprajzos szakemberek, kézművesek vezetésével gyakran tartanak különböző foglalkozásokat: tojást festenek, kenyeret sütnék, nemezt készítenek, szalmát fonnak, csuhébabát

fonnak. Rendszeresen vannak tudományos és művészeti előadások, időszaki kiállítások.

Az Ócsai Tájház szakmai elismertségét jelzi, hogy ott jártunk után nem sokkal rendezték meg a faluban a Tájházzsövevények III. Országos Találkozóját.

Az egyetemista lányok kapacitáltak is minket, jöjjünk el, vegyünk részt a találkozón, sokat

tanulhatnánk belőle. Kapacitálásukat kedvesen elutasítottuk: „Nagyon köszönjük, de nem vagyunk illetékesek e téren.”

Elbúcsúzza a lányoktól, s visszatérve a templomhoz, megállapítottuk, hogy ennél jobb helyen nem is lehetne ez a néprajzi gyűjtemény. Az egykori premonstrei bazilika sok turistát vonz ide, akik akarva akaratlanul – hozzánk hasonlóan – belebotlanak a csinos parasztházikókba. Attól kezdve pedig már rabul ejti őket a paraszti építészeti és kézművészeti naiv bája és szépsége.

Ajánljuk mindenkinek, ha arrafelé járnak, ne mulasszák el megtekinteni a templommal együtt az Ócsai Tájházat.

Szöveg: Fogarasy Attila
Fotók: Török István

A Hagyományörző Egyesület válasza a „Hagyományaink háza” c. írásra

A bevezetőben írottakat ezúton köszönjük, azonban az egyoldalú, kívülálló részére nem sokat mondó helyzetfeltárást őszintén sajnáljuk.

Nem tiltakozunk, és nem védekezünk. Bár mikor bármelyik érdeklődőnek őszintén feltárjuk nagyon sok munkával és nem kis anyagi ráfordítással elért eredményeinket. Igyekeztünk itt is őseink szorgalmát, takarékoságát és becsületes munkavégzését szem előtt tartani és a lehetőségekhez képest követni.

„Wir haben uns ein Gut erschaft, aus unseren eigenen Kraft”. Ami a kifogásolt „jelképes támogatást” illeti, az úgy értelmezendő, hogy az elvégzett sokmilliósi beruházás (tatarozás, fűtés-és vízszelvény, karbantartás, számtalan videofelvétel és magnófelvétel, fotók, könyvkiadás, képeslapok a tájházról és berendezésről, nem beszélve az „élő múzeum”-mal kapcsolatos kiadásainkról) mellett valóban csak jelképesnek lehet tekinteni.

Nem is értjük – eddig nem kaptunk rá választ –, miért nem támogatják ezt a sokkal fontosabb és sürgősebb ügyet az ún. regisztrálás sürgetése helyett. Lépten-nyomon halljuk a panaszkodást, hogy ifjúságunk (tanulóink) nap-

hosszat ül a képernyő, videó vagy számítógép előtt. Ez sajnálatos tény, nem beszélve arról, hogy általában nem éppen épületes műsorokból táplálkoznak.

Az „élő múzeum” gondolata a kezdet kezdetén célkitűzéseink közé tartozott, ami lehetőséget nyújt az iskolások számára: népi ételek fő-

zésére, kézimunka készítésre, a fiúknak barkácsolásra, valamint az ezzel kapcsolatos videofelvételek megtekintésére. Különösen fontos lenne ez azért is, mert az utóbbi évek óta népszerűségét tanítvány is van és mindezek a tárgyak oktatásukat nagymértékben megkönnyítenék és gazdagabbá tennék.

Ami az említett „Ungarndeutsches Heimatmuseum”-mal kapcsolatos táblákat illeti, an-

nak idején kifejtettük álláspontunkat és nem értjük ezek elkészítését előtt miért nem kérdeztek meg bennünket.

„Időszakos kiállítás” több ízben megtörtént már, különböző helyeken is, de az mindig a nagyon törekeny tárgyak rovására ment, sőt értékes tárgy, mint pl. a híres fűvés zenekar karnagyának, Mauterer János bácsi ajándékba kapott szárnykürtjének eltulajdonítása, stb.

Értelmetlen és nyilvános vita helyett, megkérjük polgártársainkat, amennyiben érdeklődnek célkitűzéseink és megvalósított terveink iránt, keressenek meg bennünket a 330-162-es telefonon, vagy a Kápolna u. 10. szám alatti címen található levélszekrényünkbe címzett levelekkel.

Szívesen fogadunk el bármilyen tanácsot és egyúttal ismételtan megköszönjük mindenkinek a legkisebb adományt vagy segítséget is, ha névleg most nem is tudjuk megtenni.

Örömmel közöljük, hogy végre reménykedhetünk abban, hogy a tervezett néprajz szakkört rövidesen sikerül beindítanunk, kérjük a szülőket és pedagógusokat, biztassák gyermekeiket az ezen való részvétellel.

Valóban széleskörű összefogásra lenne szükség, szellemi, erkölcsi – vallás-erkölcsi is – értékeinket megmenthessük, illetve az ifjabb generációknak átadhassuk.

Gromon Andrásné

Elevenek és holtak nyugalmanak őrzője Fresz János éjjeliőr és sírásó

Az ember önkéntelenül is megborong, ha ezt a szót hallja: sírásó. Hideg, borongós temető, tátongó sír, szegény Yorick koponyája jut eszünkbe róla Shakespeare halhatatlan művéből. És sok-sok szomorúság. A sírásó a gyász, az elmúlás, de ugyanúgy az öröklét ígéretének munkása is. Kicsit tartunk tőle, de tiszteljük is őt. Mestersége ősi és örök. Az egyik legrégebbi foglalkozás.

Faluhelyen régebben a sírásók sokrétű feladatot láttak el. Nemcsak a sírok kiásása, hanem a temető gondozása is a kötelességük volt. Emellett nem egyszer az éjjeliőr feladatát is el kellett látniuk. Jelezniük kellett az órákat, s vigyázniuk a rendet. Sírásók, temetőgondnokok, polgárőrök, tűzörök voltak egy személyben. Elevenek és holtak nyugalma fölött egyaránt őrködtek.

A vörösvári képviselő-testület által 1891. december 19-én elfogadott községi szabályrendelet így írja le az éjjeliőr munkakörét:

„A 2 éjjeli őr, kik a jó magaviseletű lakosok közül fogadtatnak fel, köteles október 1-től április hó 1-ig estéli 8 órától reggeli 5 óráig, április 1-től szeptember hó 30-ig este 10 órától reggeli 4 óráig a községben őrzőratot tartani, minden mozzanatra vagy lármára figyelni, az utcákon lármázókat csendre utasítani, vagy a község házára kísérni; tűzvész eseteket jelezni, s az előjárásnak bejelenteni, tolvajlás vagy rablás észrevétele esetén segítséget hívni, a tetteseket kézre keríteni.”

A rendelet szerint kezdetben tehát két éjjeliőrt fogadott fel a község, később azonban már csak egyet. Az éjjeliőr és sírásót minden évben újra kellett választani és meg kellett határozni javadalmazását. A legelső fennmaradt adat szerint 1915 december 30-án „Scheller János választott meg 280 korona évi díjazással”. Ezen felül kis sír ásásáért 1 korona, nagy sír ásásáért 2 korona illetve meg őt a hozzátartozóktól. Bányászoktól a fenti díjak kétszeresét kérhette. (A temető ekkoriban még a Bányatelep szélén terült el, csak 1923-tól temetkeztek a Csobánkai utcai az új temetőbe.)

Az I. világháború után választották meg éjjeliőrnek és sírásónak Fresz Jánost, aki azután évtizedeken keresztül látta el feladatát – mindenki megelégedésére.

Unokája özv. Szikra Györgyné, Teri néni így emlékezik vissza rá:

„A nagypapát mindenki tisztelte. Mindig példásan végezte a munkáját. Nappal a temetőt gondozta és sírt ásott, exhumált, ha kellett boncolásoknál segédkezett. Éjjel azután a rendet vigyázta. Alabárdjával és kürtjével járta a falut. Jelezte az órákat, kérte, hogy mindenki térjen nyugovóra. Akit

10 óra után még az utcán talált, azt hazaküldte. Akkoriban nem volt szokás éjjel az utcán csellengeni. Emlékszem, szüretkor

Fresz János szolgálati öltözkében:
baljában alabárd, hóna alatt kürttel

mindig kiült a temető előtti kereszt mellé, s kért egy-egy kalap szőlőt a gyerekeknek a Placskáról és a Garancsról teli szekérrel érkező szőlősgazdáktól. Ők mindig jó szívvel adtak is neki...”

1941 nyarán elkészült az újtemetőben a temetőőri lakás, ahová Fresz család beköltözött. Teri néni így emlékezik vissza a házra:

„Óvodás korú voltam, amikor odaköltöztünk. Akkoriban a temetőőri ház egy szobából, konyhából, spájzból, padlásból állt. Hátul volt még egy kis szoba, és leghátul a kocsisín, ahol a halottaskocsi állt. Annak idején ugyanis az elhunytakat otthon ravatalozták fel, és a halottas kocsival vitték a temetőbe. Régen megvolt már ugyan a temetői ravatalozó, de onnan ritkábban temettek. Mi, gyerekek gyakran játszottunk a halottaskocsin és a sírok között. Télen a temetődombon szánkóztunk. De nemcsak mi, az egész Csobánkai utca ott volt. Soha nem féltünk a temetőben. Anyukám mindig azt mondta nekünk: A halottaktól soha nem kell félnetek, csak az élőkötől...”

Fresz János 1943 februárjában meghalt. A szolgálatot, fia vette át, akit szintén Fresz Jánosnak hívtak. Ekkoriban a sírásónak havi 60 pengő fizetés járt, kis sír ásásáért pedig 1 pengő, nagy sír ásásáért 2 pengő javadalmazás illette meg a hozzátartozóktól.

1944-ben Fresz Jánost munkaszolgálatra vitték ki Németországba, ahonnan különböző okok miatt soha nem tért vissza Magyarországra.

A felesége nehezen boldogult, fel kellett fogadnia embereket, hogy a temetővel kapcsolatos összes feladatot el tudja látni.

1949-ig lakott a Fresz család a temetőben. Ekkor elköltöztek és a temetőgondozással és sírásással kapcsolatos feladatokat mások vették át.

F. A.

Békévé oldó emlékezés

A vörösvári temetőből eltávolították a német sajtó által is kifogásolt régi katonai síremléket, amely egy 'náci szimbólum (Todesrune) alapján készült.

Májusi számunkban beszámoltunk arról, hogy Wolfgang Körner úr, a Bayerischer Soldatenbund (Bajor Katonaszövetség) alelnöke és Grósné Krupp Erzsébet polgár-

mester megbeszélést folytatott arról, hogy a rossz állapotban lévő síremléket úgy kellene felújítani, hogy ne emlékeztessen többé a náci halotti szimbólumra.

A megbeszélést követően Körner úr saját pénzén egy teljesen új emlékművet állíttatott. A síremlék 1500 Euróba került.

Az egyszerű formájú kő felirata:
AZ ELESETT BAJTÁRSÁKÉRT

Körner úr újságunknak elmondta: azért állíttatta ezt az új követ, hogy béke legyen, s az elesett bajtársak nyugalma többé ne bolygathassa semmi. Elmondta azt is, hogy a Bayerischer Soldatenbund továbbra is vállalja a német katonai sírok gondozását.

(A témával a Fürstenfelbrücher Merkur című újság szeptember 13-i száma foglalkozott „Gedenkstein für SS-Mann erst jetzt entfernt – Auch NS-Todesrune umgestaltet” című cikkében.)

F. A.

A sötét oldalon

Betöréssorozat Pilisvörösváron

A betörők a sötét oldalon járnak. Napfényre vágnak, könnyű életre, de a sötétség leple alatt, görbe úton akarják elérni azt. Néha előfordul, hogy fényes nappal követik el tetteiket. De hiába sötét a nap, ők akkor is sötétben maradnak, mert a lelkük sötét. Meggyőzőssel, jó szóval szinte lehetetlen hatni rájuk. Csak összefogással tudjuk féken tartani őket, hogy ne keserítsék meg mindennapjainkat, s hogy ne kelljen félni tőlük. A rendőrség erre kevés. Nincs elég emberük, eszközük, idejük. A civilek ideje jött most el; nem az önbíráskodás: az együttműködés ideje. Mert a közbiztonság fenntartása nem csupán az állam feladata, hanem közügy. Akár tetszik, akár nem, mindenkinek tennie kell érte...

Amikor egy július végi napon egy óbudai hétvégi ház padlásán a rendőrök rajtaütöttek A. Lászlón, abban reménykedtek, hogy egy darabig kevesebb munkát adnak majd számukra a bűnözők Pilisvörösváron. Tévedtek.

Nem sokáig maradt „szakmai” úr a sötét oldalon a hírhedt, notórius betörő után. Az utóbbi hónapokban ugyanis megelégnék áldatlan tevékenysége azoknak a bűnözői csoportoknak, amelyek betöréssel lopásokra specializálódtak.

Büntetteiket leggyakrabban a sötétség leple alatt követik el. Gátlástanok és mindenevők. Az sem zavarja őket, ha a lakók otthon vannak. Bemennek akár a hálószobákba is, a legintimebb magánéleti szférákat megbolygatva, s alvó emberek mellől lopják el a pénzt, ékszert, slusszkulcsot. De nem válogatósak. Ha más nincs, megdézsmálják a hűtőszekrény tartalmát vagy elemelik a kerti partihoz való sátrat is.

Betörési módszereik változatosak. Általában a legegyszerűbb, zajtalan, lyukfúrásos technikát alkalmazzák. Lyukat fúrnak az ablakokba, teraszajtókba a zár szerkezet fölött, s egy drót segítségével lenyomják a kilincset. A műanyag nyílászárók esetében leolvastják a műanyagot a zár magasságában és ezután már csak néhány könnyed mozdulat kell nekik ahhoz, hogy bejussanak a lakásba. Ha kell, lefűrészelik a vasrácsot az ablakokról, ha kell, a tetőre is felmáznak. Gyakran a bejárati ajtó kisablakán vagy más szűk keresztmetszetű nyílászárón jutnak be a házba, olyan kis résen keresztül, amelyről senki sem gondolná, hogy azon egy ember átfér.

A terepet előzőleg gyakran felderítik, festékszóróval lefűjják az érzékelőket, kikapcsolják az áramot, hogy a riasztóberendezés akkumulátora lemerüljön.

Előfordult, hogy előzetes felderítés után a riasztó tökéletes működése ellenére is elvitték a zsákmányt. Pontosan tudták, hogy mit fognak elvinni és hol található. Mire a biztonsági szolgálat a helyszínre érkezett, már árkon-bokron túl jártak.

A bűnözői csoportok egyes tagjai nagy helyismerettel rendelkeznek, köztük minden bizonynyal kiskorúak is vannak. (A bűnözőknél bevett szokás, hogy a büntény helyszínére gyermekeket küldenek előre, akik könnyen mozognak, mindenhová bejutnak, és ha le is buknak, nem büntethetők.)

A rendőrség szerint két bűnözői csoport tevékenykedik Pilisvörösváron. A „profibb” csoport tagjai valószínűleg nem vörösváriak és csak

időnként látogatnak el városunkba. (Ők dolgoznak lyukfúrásos és műanyagleolvasztásos technikával. A környező településekről több ilyen módszerrel végrehajtott betörést jelentettek.)

A másik csoport valószínűleg nagy helyismerettel rendelkező vörösváriakból áll, akik kevésbé technikás módszerekkel dolgoznak: ők a besurranósok, szűk résen bemászósok, mindent bevállalósok, nem válogatósok...

Minden bizonnyal ez utóbbi banda az elmúlt hónapokban betörések sorozatát követte el a város szívében: a Templom tér környékén és az Iskola

kola utcában. A könyvtárba kétszer, az általános iskolába háromszor törtek be. Behatoltak boltba, vendéglátóhelyre és családi házakba egyaránt.

Az első könyvtári betörés során három számítógépet loptak el. A gépeket frissiben szétszerelték, az alkatrészeket elvitték. A gépek házait később az iskola előtti bokrokban találták meg. Miután a könyvtár pótolta a gépeket – ismét megteremtve a szélessávú internetezés lehetőségét –, a betörők megismételték korábbi vizitjuket.

Első ízben a biztonsági rendszer akkumulátorának lemerítésével érték el céljukat. Miután az intézmény kicseréltette az akkumulátort, a csoport a második betörésnél a gyors rajtaütés mellett döntött. A bejárati ajtó keskeny ablakáról eltávolították a gittet és az üveget kivéve egyikőjük behatolt az épületbe. A riasztó működésbe lépett ugyan, de ezalatt már a belső ember kinyitotta az egyik udvari ablakot, ahol kiadta a számítógépeket. Ezután átmasztak a kőkerítésen és eltűntek a sötét éjszakában. Az egész akció nem vett igénybe több időt három percnél.

Nem segített az sem, hogy a könyvtár időközben szolgáltatót váltott. Az új biztonsági szolgálat emberei gyorsan kiértek a helyszínre, de már csak a betörés tényét állapíthatták meg. A könyvtár vezetője kénytelen volt egy biztonsági szakemberrel felvenni a kapcsolatot, hogy kiutat találjanak ebből a helyzetből.

Az általános iskolába két kisebb kárt okozó betörés után szeptember végén úgy hatoltak be a betörők, hogy a kárvallottak a tornateremben fociztak. Az elkövetők pontosan tudták, hogy a focisták nem a fiú-, hanem a leányöltözőben öltöztek át, tudták, hogy az öltözőbe a mosdón keresztül lehet bejutni, s azt is, hogy melyik ablak rácsát kell lefűrészelniük. Nemcsak pénzüket, értéktárgyaikat, irataikat, kulcsaikat vitték el a kárvallottaknak, de még ruháik egy részét is.

Az Iskola utcában – ahogy másutt is – a családi házas betörések során a bűnözők elsősorban

készpénzre és ékszerekre utaztak. De ha ilyen értékek nem akadtak, megelégedtek mással is. Az egyik ház műhelyéből kisgépeket vittek el. Ugyanitt kirabolták a hűtőszekrényt. A betörők „tisztelétüket tették” sorban a szomszédos házakban is. Egy helyütt a tulajdonos is segítségükre volt, mivel a nagy meleg miatt nyitva hagyta a bejárati ajtót.

A betörőbandák nemcsak a város centrumában tevékenykednek. Betöréseket jelentettek az Erkel utcától, a Szent Erzsébet utcán át a Görgey utcáig.

A betörések gyakran nagyobb erkölcsi kárt okoznak, mint pénzben mérhető. A Szent Erzsébet utca egyik családi házából egy júniusi betörés során – miközben a lakók az emeleten az igazak álmát aludták –, a betörők pénzt és ékszereket vittek el. Az ékszerek között volt egy gyűrű, amit a tulajdonos a szüleitől kapott a 18. születésnapjára. A gyűrűt a nagyszülők jegygyűrűjéből olvasztották össze, pótolhatatlan családi ereklye volt. Pénzben kifejezhetetlen az értéke.

Különösen nyugtalanítóak és a lakosság biztonságérzetét jelentősen rontóak az éjszakai betörések. Sok emberrel beszéltem a károsultak közül, s mind egybehangzóan azt mondták, a legrosszabb elviselni azt a tudatot, hogy bárki behatolhat az otthonukba, megzavarhatja lelki nyugalmukat, prédálhatja tulajdonukat. Kiszolgáltatottnak, megaláztatottnak érzik magukat.

Egy Vágóhíd utcai lakó elmondta, hogy egy náluk megtörtént éjszakai betörés után 8 éves kislányuk hetekig nem tudott aludni. Nem találkoztak ugyan a betörővel, de az a tudat, hogy ott járt közöttük, az egész családát megviselte ideigleg. Egy kisgyereknek életre szóló sokkot jelenthet egy ilyen eset, amely nagyon rossz hatással lehet személyiségének fejlődésére. Ez a legnagyobb kár, amit a betörők okozhatnak.

A betörők a legutóbbi időkben, mintha vérszemet kaptak volna: egyre másra követik el újabb és újabb betöréseiket. De egyre többet hibáznak is. Többször előfordult már, hogy a lakók felébredtek a betörők motoszkálására. Egy Iskola utcai lakó álmából felriadva üldözni kezdte a lakását kirámuló bűnözőket, nem sok hiányzott, hogy utólérje őket. Később körbejárta a Templom teret és az ellopott tárgyak egy részét megtalálta a volt óvodaépület udvarán.

A károsultak nem tartják elegendőnek a rendőrségi intézkedéseket, többen kifogásolták, hogy nem történt mindenütt helyszínelés, pedig volt, ahol lábnyomokat is hagytak a betörők.

A rendőrök viszont felvetik a tulajdonosok felelősségét is, akik gyakran az elemi biztonsági intézkedéseket sem teszik meg: nyitva hagyják a kapukat, ajtókat, elfelejtik bekapcsolni a riasztót, jól látható helyen hagyják pénzüket, ékszereiket. A legnagyobb baj, hogy egyesek közönnyel viselkednek a szomszédjukban történetekkel szemben: felőlük akár elvihatnak az egész házban... Az emberek, ha szemtanúi lesznek egy esetnek, inkább nem tanúskodnak, nehogy bármiféle kellemetlenség érje őket. A tanúvallomások jó része pontatlan, értékelhetetlen. Csak nagyon kevesen tudnak olyan döntő információt adni, mint amilyen egy Iskola utcai lakó szolgált nemrégiben egy betörés kapcsán a rendőrségnek...

Bruckner Kata képviselő – aki az Iskola utcában lakik és a betöréssorozat az ő családját is érintette – a történet hatására megbeszélést kezdeményezett Koczka Gábor őrsparancsnokkal, mit tehetne a lakosság a bűnesetek megelőzése érdekében és hogyan lehetne szorosabbra tenni az önkormányzat és a rendőrség együttműködését.

Koczka Gábor őrsparancsnok elmondta, hogy megérti a lakosság nyugtalanságát a beto-

rések miatt, s azt ígérte, mindent megtesznek annak érdekében, hogy mihamarabb horogra akadjanak a bűnözők. Mindkét vörösvári polgárőrséggel együttműködnek, mostanában minden éjjel együtt járőröznek a rendőrök és a polgárőrök. Az ügy kapcsán eddig számos információt dolgoztak fel, ám mindezekről a nyomozás eredményessége érdekében nem beszélhet.

Az őrnagy úr hangsúlyozta, hogy a rendőrség csak akkor tud jól működni, ha az önkormányzat, a civil szervezetek és a lakosság is melléjük áll.

Példaként hozta fel Piliscsabát, ahol a környék legjobban működő polgárőrsége nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a bűnözés visszaszoruljon. Az önkormányzat lakást biztosított a körzeti megbízottaknak, s a kistérségben egyedülként közbiztonsági referenst nevezett ki.

– Minden településen van néhány csibész, akik megkeserítik az ott lakók életét. A folyamatos ellenőrzés előbb-utóbb elveszi a kedvüket attól, hogy bármivel is próbálkozzanak – hangsúlyozta a parancsnok úr. – Vörösvárról is ki lehetne szorítani azt az 5-6 illetőt, akik a legtöbb munkát adják a számunkra. Ehhez nagy szükségünk lenne a lakosság segítségére. Ha jobban figyelnének maguk és mások értékeire, ha rögtön jelentenék, ha gyanús személyeket, eseményeket, körülményeket tapasztalnak, sokkal előbbre járnánk.

A parancsnok úr ugyanakkor óva intett az önbíráskodástól. Amerikában szigorú törvény van a magántulajdon védelmére, Magyarországon azonban, ha egy tulajdonos a házába illetéktelenül behatolót bántalmazza, még ő kerülhet bíróság elé. Inkább előzzük meg a bajt, vigyázunk jobban értékeinkre.

A parancsnok úr a közbiztonságot a mostani betörések ellenére sem tartja rossznak. Kilenc év alatt – amióta az őrsőt vezeti – nagyjából a felé-

re esett vissza az évente elkövetett bűncselekmények száma. Ezt az eredményt alig növekvő rendőri létszámmal – mindössze 27 fővel – érték el. És ne felejtjük el azt sem, hogy mindeközben a lakosság számát jelentősen növelte a gomba módra szaporodó lakóparkok következtében.

Még előbbre lenne a helyi rendőrség eredményesség tekintetében, ha lenne helyszínelőjük. Sajnos ennek se személyi, se tárgyi feltételei nincsenek meg. Így továbbra is Budaörsről kell a helyszínelőket kihívni, akik a leterheltség miatt akár napokat is késhetnek.

Végezetül elmondom, magam is meggyőződhettem arról, hogy a rendőrség mindent megtesz annak érdekében, hogy leleplezze a betörőket. Az október 4-éről 5-ére virradó éjszakán elkísértem őket járőrözésükre. A parancsnok úrral legalább 100 kilométernyi utat autóztunk, bejárva szinte egész Vörösvárt. Eközben a Rendvédelmi Biztonsági Szolgálat kilenc Vörösvárra vezényelt rendőre a város központjában gyalogos járőrözést végzett, kivétel nélkül mindenkit igazoltatva. Fokozottan figyelték a Templom téri iskola, az Iskola utca, valamint a Gradus Óvoda környékét.

Ezen az éjjelen a ligeti polgárőrök is szolgálatban voltak. Velük szintén az óvoda környékén találkoztunk.

– Ha minden éjjel ennyi embert tudnánk mozgósítani, semmi esélye nem lenne a bűnözőknek és Vörösvár a legbiztonságosabb város lenne a környéken – mondta hajnalban Koczka Gábor őrsparancsnok. – Ma „szabadnapot” vettek ki, mert elriasztottuk őket. Azon leszünk, hogy ez a továbbiakban se legyen másképp...

Fogarasy Attila

Hasznos tanácsok

- Ne feledje nyitva a kapukat, ajtókat, ablakokat!
- A ház valamennyi ajtaja és ablaka legyen jól zárható, lehetőleg biztonsági zárral!
- Este, ha bezárta az ajtót, a kulcsot fordítsa el a zárbán!
- Ha ún. cilinderzár van az ajtóban, ne emelkedjen ki az ajtó síkjából, mert a bűnözők könnyen kitörhetik!
- Próbálja meg rögzíteni az ablakok, teraszajtók kilincseit!
- Ha anyagi helyzete engedi, szereltesse be ún. csendes riasztót a lakásba!
- Ha technikailag megoldható, zónásítsa a riasztót. Azokat a helyiségeket, amelyeket éjszaka nem használ, riassza be!
- Hagyjon égvé éjszakára egy lámpát, hogy a betörő azt higgye, ébren vannak még!
- Ne tartson otthon nagyobb összegű készpénzt!
- Ékszerait ne hagyja szem előtt!
- Figyelje lakókörnyezetét, és ha gyanús idegeneket, vagy gépkocsikat lát a környéken, a rendszámot jegyezze fel, és értesítse a rendőrséget!
- Ne engedjen a lakásba házalókat, „jótékony célra” gyűjtő idegeneket!
- Ha huzamosabb időre elutazik, kérje meg rokonait, ismerőseit, hogy ügyeljenek a lakásra és ürítsék ki postaládáját!

Ügyeljünk értékeinkre!

A rendőrség a közelgő halottak napjára való tekintettel kéri az autótulajdonosokat, hogy ha a köztemető mellett parkolnak, ne hagyják az autóban, jól látható helyen értékeiket.

Partnerség és prevenció

Konferencia a szeretet szegényeiért

„Partnerség és prevenció” címmel rendeztek konferenciát a megyeháza dísztermében a drogmegelőzés területén tevékenykedő állami, egyházi és civil szervezetek tapasztalatairól, együttműködési lehetőségeiről. A konferenciát dr. Habsburg György, a Magyar Vöröskereszt Elnöke, a rendezvény fővédnöke nyitotta meg.

A konferencián elhangzott egyik legértékesebb információ az volt, hogy hamarosan elkészül a droggal, drogmegelőzéssel kapcsolatos átfogó adatbázis, amely CD-n és on-line módon egyaránt elérhető lesz.

Magyarországon ma számos állami és egyházi intézmény, civil szervezet, alapítvány foglalkozik drogmegelőzéssel és a szenvedélybetegségek gyógyításával és rehabilitációjával. Mindegyikük közös célja a szektorok közti jó együttműködés kialakítása. Ennek szellemében hívták meg a rendezvény előadóit is.

Dr. Rácz József, a Kék Pont Drogambulancia vezetője a kortárs segítők és a sorstárs segítők szerepéről beszélt a drogmegelőzés területén. Kortárs segítőknek azt nevezzük, aki önként, saját indíttatásából vezérelve dolgozik a drogmegelőzés terén. Ennek az az előnye, hogy mindenki a saját kortársait, a saját nemzedékének tagjait érti meg jobban, az ő problémáit ismeri a legjobban. A sorstárs segítők maga is megjárta a kábítószer poklát és szenvedélybetegségtől megszabadulva szeretne segíteni a hasonló sorsú társain.

Laczko Mihály, alsónémedi plébános II. János Pál szavait idézte előadása elején: „A kábítószerfüggő ember a szeretet szegénye, mert nem tudja tisztelni önmagát és az életet.”

Előadásában a szenvedélybeteg rehabilitációjára létrejött egyházi intézményekről beszélt. Ezek sorában nyílik meg 2006. január 1-jén a Szegletkő Gyermekotthon Alsónémedin. A szenvedélybeteg fiatalok rehabilitációjával foglalkozó első hazai katolikus terápiás-nevelési intézmény a fiatal pap álma volt, amelynek megvalósításáért éveken át dolgozott. Az intézmény a Váci Egyházmegye, a magyar állam és a Pest Megyei Önkormányzat támogatásával jött létre. Igazgatójává Laczko Mihályt nevezték ki.

A fiatal, energikus pap lelkesedése, optimizmusa, dinamizmusa tiszteletet ébresztett a nézőközönségben is. Nagy tapssal fogadták előadását, amelyet a szavakkal fejezett be: „A reménység okai erősebbek, mint a reménytelenség.” (II. János Pál)

Dr. Tettinger Antal, az ÁNTSZ Pest Megyei Intézetének vezetője elmondta, hogy fontos feladatnak tekintik a drogprevencióban való szerepvállalást. Bejelentette, hogy az ÁNTSZ megyei intézeteiben ez év december 1-jétől új anonim AIDS-szűrési program indul.

Topolánszky Ákos, a Nemzeti Drogmegelőzési Intézet ügyvezető igazgatója arról beszélt, hogy a kormány által elfogadott Nemzeti Drogstratégia helyi szintű kialakításában nagy szere-

pe van a Kábítószer Egyeztető Fórumoknak. Eddig 97 településen működnek, s hálózatuk befedi az egész országot a helyi drogpolitika „motorjaként” működve.

Az előadó külön kiemelte az NDI által létrehozott Szakmai Információs Portált is, amely nagyban segíti a prevenciós munkát.

Dr. Ignácz István rendőr dandártábornok, Pest megye főkapitánya előadásában ismertette, hogy Pest megyében, a Budapesthez kapcsolódó agglomerációs övezetben (78 település) regisztráltak a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények 80%-át. 2004-ben a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság 713 fő ellen indított kábítószerrel való visszaélés miatt büntetőeljárást. A fentiek túl kihangsúlyozta a prevenció tevékenységét, a rendőrség biztonságra nevelő iskolai programját, a D.A.D.A.-t, és annak fontosságát a bűnalkalmak csökkentésében.

Török László, a Pest Megyei Vöröskereszt titkára zárszavában hangsúlyozta, hogy az élet védelme érdekében a társadalom mozgósítására törekcsenek, és ennek részét képezi az ifjúság védelme, a drog elleni harc is.

F. A.

A konferenciával kapcsolatos linkajánlások:
Kék Pont Drogkonzultációs Központ és Ambulancia: www.kekpont.hu
Sziget Droginformációs Alapítvány: www.droginformo.hu
Szakmai Információs Portál: www.ndi-szip.hu
Kábítószer Egyeztető Fórumok: www.kef.hu
Linkgyűjtemény: www.drog.lap.hu

Új eljárási törvény a közigazgatásban

2005. november 1. napján hatályba lép A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.). A Ket. elődje az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló többször módosított és kiegészített 1957. évi IV. törvény (Áe.), amely közel 50 évig szabályozta a közigazgatási, államigazgatási hatóságok eljárásának alapvető szabályait. Az új eljárási törvény megalkotásának oka lehetett a rendszerváltozást, és az uniós csatlakozást követően a jogállamiság követelményével kapcsolatos igények növekedése, a szolgáltató közigazgatás kiépítésének terve. A Ket. 2004. decemberi elfogadását többéves előkészítő munka előzte meg.

A 2005. november 1. napján hatályba lépő Ket. állampolgárok millióihoz, a jogi személyek, különféle szervezetek csaknem mindegyikéhez szól majd. A Ket. egyik legfontosabb új vívmánya az ügyfelek eljárási terheinek csökkentése lesz.

A Ket. majdnem kétszáz paragrafusban foglalja össze, szinte valamennyi ügytípusra kiterjedően a közigazgatási eljárás alapvető normáit.

Az új eljárási törvény elfogadásával törekedtek egy hatékony, ügyfélbarát, szolgáltató közigazgatás kialakítására. Nagy súlyt helyeztek a gyors, egyszerű, fegyelmezett ügyintézésre és az ügyfelek jogait védő garanciák beépítésére. Az új törvény követelményként fogalmazza meg az ügyféllel való folyamatos párbeszédet, a hatékony együttműködést és a folyamatos mellérendeltséget. Az ügyfelek jogait a korábbi eljárási törvényhez képest a Ket. bővebben, részletesebben szabályozza, számos garanciát épít be az ügyfelek érdeke védelmében. Erősödnek az adatvédelmi szabályok, a hatóság köteles gondoskodni a törvény által védett titok, valamint a hivatás gyakorlásához kötött titok megőrzéséről.

Következzen itt néhány fogalom az új eljárási törvényből, amelyek közül számos az Áe-re épül, azonban számos újítással is találkozhatunk.

Az **ügyfél** fogalmának meghatározása igen jelentős:

15. § (1) „Ügyfél az a természetes vagy jogi személy, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti, akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak, illetve akire (amelyre) nézve – tulajdonát, jogait és vagyontárgyait is ideértve – a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz.”

A hatósági eljárás változatlanul az **ügyfél kérelmére**, vagy **hivatalból** indulhat meg. Teljesen új szabály, hogy ha törvény vagy kormányrendelet másképp nem rendelkezik, az eljárás megindulásáról az ügyfelet, vagy érintettét 5 napon belül értesíteni kell. Az eljárás megindítására irányuló kérelmet a hatósághoz írásban lehet benyújtani, de természetes személy szóban is előterjesztheti kérelmét és azonnali intézkedést igénylő ügyben telefonon is elő lehet terjeszteni azt.

Az **ügyintézési határidő**, főszabály szerint változatlanul 30 nap maradt, ennél hosszabb határidőt csak törvény vagy kormányrendelet állapíthat meg (például az építésiügyben változatlanul 60 nap maradt a határidő). Az eljáró hatóság vezetője továbbá, indokolt esetben egy alkalommal, 30 nappal meghosszabbíthatja az ügyintézési határidőt.

Igen fontos, hogy az eljárási határidőbe többek között nem számít bele a hatásköri vagy illetékeségi vita egyeztetése, a hatóság kijelölésének, a szakhatóság eljárásnak, az eljárás felfüggesztésének, az iratok hiteles fordításának és a hiánypótlás teljesítésének ideje.

Újítás, hogy ha jogszabály lehetővé teszi, nagyszámú ügyfelet érintő eljárásban a hatóság felsőfokú végzettségű **hatósági közvetítőt** is igénybe vehet.

Szintén új szabály, hogy ha a megkeresett **szakhatóság** a rendelkezésére álló 15 napon belül nem

adja meg állásfoglalását, az eljáró hatóság megkeresi a szakhatóság felügyeleti szervét és kéri annak intézkedését. Tehát a Ket. hatálybalépésével nem alkalmazható már az a régi szabály, hogy ha a szakhatóság határidőn belül nem nyilatkozott, akkor hozzájárulása megadottnak volt tekinthető.

Változatlan szabály, hogy az ügyfél az eljárás során szóban vagy írásban **nyilatkozatot** tehet, de a nyilatkozattételt meg is tagadhatja. Az ügyfél továbbra is megtagadhatja az adatszolgáltatást, ha saját magát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná.

A tanú kérelme alapján a hatóság vezetője elrendelheti a tanú személyazonosító adatainak zárt kezelését, ha a tanú valószínűsíti, hogy tanúvallomása miatt súlyosan hátrányos következmény ér

Továbbképzés a Polgármesteri Hivatal dolgozóinak a Ket.-ről

heti. A **védtett tanú** személyazonosító adatait lezárt és lepecsételt borítékban kell elhelyezni, továbbá gondoskodni kell arról, hogy ne találkozzon az eljárás során az eljárás egyéb résztvevőivel.

A Ket.-ben meghatározott esetekben a kötelezettség vétkes megszegése esetén **eljárási bírságot** lehet kiszabni, amelynek összege természetes személynél esetenként 5.000-500.000 forintig, jogi személyek, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén 5.000-1.000.000 forintig terjedhet ki. Az eljárás bírság egy eljárásán belül ismételten kiszabható. További változás, hogy akinek jogellenes magatartása miatt valamely eljárási cselekményt meg kell ismételni, a hatóság az eljárás bírságán túlmenően a **többletköltség** megfizetésére kötelezheti.

Aki az eljárás során határnapot, határidőt önhibáján kívül mulaszt, az változatlanul **igazolási kérelmet** terjeszthet elő. Az igazolási kérelmet az elmulasztott határnaptól vagy a határidő utolsó napjától számított 8 napon belül lehet annál a hatóságnál előterjeszteni, amelynek eljárása során a mulasztás történt. Az igazolási kérelemmel egyidejűleg változatlanul pótolni kell az elmulasztott cselekményt is.

A hatóság eljárása során továbbra is **határozatot és végzést** hozhat. Az érdemi döntés neve határozat, eljárási kérdésekben pedig végzést hoznak.

További újdonság, hogy ha jogszabály lehetővé teszi, az I. fokozatú hatóság a hatáskörébe tartozó ügy közérdek és ügyfél szempontjából is előnyös rendezése érdekében, határozathozatal helyett az ügyféllel **hatósági szerződést** köthet. Ha az ügyfél a hatósági szerződésben foglaltakat megszegi, a hatóság hivatalból intézkedik a végrehajtás elrendeléséről. Ha a hatóság nem teljesíti a hatósági szerződésben foglaltakat, az ügyfél közigazgatási ügyekben eljáró bírósághoz fordulhat.

A Ket. a korábbi eljárási törvényhez képest sokkal részletesebben szabályozza a **hatósági ellenőr-**

zés fogalmát. A hatóság, hatósági ellenőrzés keretében a jogszabályban foglalt rendelkezések betartását illetve a hatósági határozatokban (jogerős vagy fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható) foglaltak teljesítését ellenőrzi. Ennek keretében a hatóság az ügyfőtől adatszolgáltatást, iratok bemutatását és tájékoztatást is kérhet.

A Ket. a **jogorvoslatok** rendszerét csak részben módosította. Két új jogorvoslati utat vezet be: az újrafelvételi eljárást és a méltányossági eljárást. A határozatok ellen önálló jogorvoslatnak van helye, végzés ellen pedig akkor van helye önálló jogorvoslatnak, ha erre a törvény lehetőséget ad. Az ügyfél a következő jogorvoslati eljárásokkal élhet: fellebbezési eljárás, bírósági felülvizsgálat, újrafelvételi eljárás, méltányossági eljárás. A két utóbbi jogorvoslati eljárás új a közigazgatási eljárásban. Az előbbi, kérelemre indult jogorvoslatokkal szemben a hatóság több esetben hivatalból felülvizsgálhatja a közigazgatási döntést.

Az ügyfél az elsőfokú határozat ellen **fellebbezhet**. Fellebbezni bármely okból lehet, amelyre tekintettel az érintett a döntést sérelmesnek tartja. Fellebbezésnek a döntés közlésétől számított 15 napon belül van helye.

Az ügyfél a határozat közlésétől számított 30 napon belül kérheti a jogerős határozat felülvizsgálatát az illetékes bíróságtól (**bírósági felülvizsgálat**).

Ha az ügyfélnek a határozat jogerőre emelkedését követően jutott tudomására olyan lényeges tény, adat, vagy más bizonyíték, amely a határozat meghozatala előtt is megvolt, akkor 15 napon belül **újrafelvételi kérelmet** nyújthat be. Az újrafelvételi kérelmet az első fokon eljáró hatóság bírálja el.

A **méltányossági eljárás** során az ügyfél kérheti a hatóságtól a határozat módosítását és visszavonását, ha annak végrehajtása számára, a határozat meghozatala után bekövetkezett okból méltánytalanul súlyos hátrányt okoz.

Természetesen a döntés felülvizsgálatára nemcsak az ügyfél kérelmére, hanem változatlanul hivatalból is helye van.

A Ket. hatálybalépésével a végrehajtásban alapvető változásokra számíthatunk. A törvény a korábbinál jóval alaposabban rendezi a végrehajtás szabályait. Az új eljárási törvény hatálybalépésének egyik célja a végrehajtás eredményességének előmozdítása volt. 2008. január 1. napjával létrejön a közigazgatási végrehajtó szolgálat, addig a végrehajtással kapcsolatos feladatok az elsőfokú hatóságot terhelik. Újdonság a késedelmi pótlék szabályozása, melynek mértéke a felszámításkori érvényes jogbanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A végrehajtáshoz való jogot korlátozza, hogy a döntés jogerőre emelkedésétől, vagy a határidő vagy hatánap utolsó napjától számított öt év elteltével a végrehajtáshoz való jog elvül. A végrehajtás elvülését azonban bármely végrehajtási cselekmény megszakítja.

A Ket. 2005. november 1-jei hatálybalépése előtt megközelítőleg 120 kapcsolódó jogszabály (törvény és kormányrendelet) módosítására volt szükség. Önkormányzat szinten igen fontos feladat volt, hogy a hatálybalépésig, amellyel kapcsolatban az utolsó hetekben igen sok pletyka keringett, az érintett helyi rendeleteket sikerüljön összhangba hozni az új eljárási törvénnyel.

A Ket. hatálybalépésével kapcsolatos teljes cikk és a jogszabály szövege megtekinthető a www.pilisvorosvar.hu honlapon a Városi Könyvtárban és a Polgármesteri Hivatal Szervezési Csoportjának szobájában (I/6.).

Dr. Krupp Zsuzsanna
mb.jegyző

A példák köztünk élnek

„Az a bizalom, amellyel íránta vagyunk, azt jelenti, hogy bármit kérünk is akarata szerint, odafigyel szavunkra. Ha pedig tudjuk, hogy akármilyen kéréssel fordulunk is hozzá, meghallgat bennünket, tudjuk azt is, hogy amit kértünk, azt már meg is kaptuk.”

(János 5,14-15)

Miközben a híradásokban nap-nap után arról hallunk, milyen rohamosan fogy a magyar lakosság, a fiatalok lemondanak a család-alapításról, mert a jövőjük kilátástalan, addig élnek köztünk emberek, akik bízva az isteni gondviselésben, a saját csemetéik mellé más gyermekeket is örökbe fogadtak. A történet, persze, ennél sokkal szívszorítóbb. Az alábbi sorokban szereplő, magyar család ugyanis a határainkon túl él meglehetősen nehéz körülmények között.

A ma Ukrajnához tartozó területen Nelli, a fiatal kismama, férjével együtt harmadik gyermeküket várta, mikor egy orvosi vizsgálat kimutatta, hogy a csecsemő nem egészséges. A szülők, természetesen, reménykedtek, de a vízfejfel világra jött kislányt azonnal gépekre kellett kapcsolni, hogy életben tartsák. A szülők, lehetőségükhöz mérten, mindent megtek, hogy gyermekük felépülését segítsék, azonban annak állapota nem javult. Miután az emberi erő végesnek bizonyult, semmi másban nem bízhattak, csak az isteni csodában. Imádságaikban Szűz Mária segítségét

kérve megfogadták, ha kislányuk gépek nélkül, önálló életre lesz képes, befogadnak családjukba hozzá hasonló, beteg gyermekeket.

Az idő múlásával a kislány állapota javulni kezdett, majd három éves korára az orvosok úgy látták, nincs szüksége az életben tartó gépekre, de a rendszeres orvosi ellenőrzését továbbra is előírták. A csodás gyógyulást követően, a szülők tartották magukat ígéretükhöz, és olyan, fogyatékos és sérült gyerekeket fogadtak örökbe, akik sem családjuknak, sem árvaházaknak nem kellettek, hiszen igényes ápolásukat nem tudták vagy nem akarták biztosítani. Az édesanya és édesapja három sajátja mellett ma már kilenc elhagyott, beteg gyermeket is nevel tisztességben, szeretetben. Az ukrán államtól hiába várnak nagyobb segítséget, hiszen évekként ezelőtt már kapott tőlük a család adományt: egy valaha óvodának használt, lerobbant házat. Pontosabban csak a ház falait, melyre a tetőt maguknak kellett felhúzni, hogy lakható legyen.

Az évek alatt a lakást az apa autószerelő fizetéséből hozták rendbe, innen-onnan kapott vagy begyűjtött bútorokkal rendezték be. Egyik napról a másikra élnek, de ők így sem panaszkodnak. Minden nap egy-két órát imádkoznak közösen, mert azt mondják, ez az, ami segít. Az asszony jelenleg gyesen van négy hónapos kislányával, aki szívbetegséggel született. A befogadott, hat-tíz éves gyerekek közül ötnek vizelet-visszafartási problémái is

vannak, ezért minden nap mosni kell a ruhákat és az ágyneműket, az ápolásuk minden emberi energiát felemészt. Ők mégis boldogok, bár sajnálják, hogy kezűgyességgel rendelkező gyermekük rajzoktatását nem tudják finanszírozni. Az államtól minden újévkor kapnak édességeket, cukorkákat, pedig jelen pillanatban jobban örülnének egy lábasnak, melyben a sok éhes szájat etető ebédet főzhetnének. A régi ugyanis kilyukadt, s most két kisebb edény szolgálja a családát nem kis gonddal. Bizonyára szívesen vennék a ruhánumukat is, és minden háztartásban használható tárgyat, de sosem kérnek segítséget.

Teszik a dolgukat és imádkoznak egy Medjugoréból származó Szűz Mária-szobor előtt, melyről a gyerekek mesélték, hogy már három alkalommal is könnyezett. Értük. Léteznek még csodák, de ezért nekünk is tenünk kell, és élnek még példaképek, csak tudnunk kell felismerni őket. Ez a család rászorulna a segítségre, de sosem koldul. Mindig mosolyognak, mert tudják, hogy velük van az Isten, és ez mindenért kárpótolja őket. Ahogy egy kedves ismerősöm megfogalmazta, sugárzott belőlük a boldogság, onnan, a távoli a hazából. Többet adtak nekünk szeretetükkel és példájukkal, mint amennyit mi adhatunk nekik adományok formájában. Mégis, akinek lehetősége van rá, kérem, segítse őket!

Vörös Ildikó

Köszönjük Solymosi Szilvi közvetítő segítségét, aki személyesen járt a családnál és beszámolt élményeiről.

Változásra van szükség

Akár tetszik, akár nem, a kampány elkezdődött. Vörösvár „alvó városa” (ill. zajos zöldövezet), bár a változást akaró lakosság lassacskán ébredszik.

Nem vagyok egyedül azzal a véleményemmel, hogy tisztelek és becsülök néhány képviselőt. Lát-szik egyesek részéről a tenni akarás, az erőfeszítések, az éjszakába nyúló tanácskozások. Tétélez-zük fel először minden képviselőről a jót. Hiszen az a természetes, hogy minden volt, jelenlegi és jövőbeli képviselő „tenni akar Vörösvárért”. Ez így nekünk, választóknak meg is felelne, mi örülnénk a legjobban, ha nem kéne nézni, hogy kik mondják ezt. Tudni kell különbséget tenni az igaz és hamis próféták között. Egyre többet hallani arról, hogy a listás képviselőket le akarják építeni. Így csak az kerülhetne döntéshozó helyzetbe, amit a lakosság közvetlenül megválaszt. Végre nem kellene az embereknek azokat a bebetonozott képviselőket hosszú évekig eltűnni, akik az önkormányzati munkában megfáradtak, kikoptak, sőt nem is szavazott rájuk senki. Ezzel egy lépéssel közelebb kerülnénk a demokráciához. Szó van arról is, hogy csökkenteni kívánják a parlamenti és önkormányzati képviselők számát és leépítenék a hivatalok köztisztviselői állományát. Hiába ígérte az egyik párt hogy: „Több pénzt az önkormányzatoknak, több pénzt az embereknek.” Jövőre csaknem 100 milliárd forinttal kapnak kevesebbet az önkormányzatok az adók csökkentése miatt. Jön a leépítés.

De térjünk vissza a képviselő-választáshoz! Mi az, amit a képviselőktől várnak a választók? Erkölcsi felelősséget! Az ország- és a városvezető képviselők élete az emberek számára nyitott könyv. Kohl kancellár mondta: „aki a magánéletét

jól irányítja, az a közéletet is”. A képviselőnek nem szabad elfelejteniük, hogy ők vannak a választókért és nem fordítva. A polgármesterség és képviselőség nem kiváltság, hanem szolgálat. Nap mint nap gesztusokat téve lehet kiérdemelni a választók bizalmát. Aki öns céljait kergeti, vagy saját karrierjét egyengeti, netán belefárad a kiütelan gondokba, az nem alkalmas a vezetésre (volt például már miniszterelnöki lemondásra). A nyitott könyv annyit jelent, hogy a közéleti emberek cselekedetei nyilvánossá válnak. Úgy kell élni, úgy kell viselkedni és a szavazógombokat nyomogatni, hogy később ne kelljen az asztal alá bújni, szégyenkezve letagadni korábbi döntéseinket. Nem jó ha „anyáznak” a parlamentben, de Vörösváron sem megengedett. Az intim szférában is tisztának kell lenni. „Mucuskáknak” nincs helye az érdemi munkában. A borospohárral pedig csínján kell bánni. A testületi ülések nem folytatódhatnak a kocsmákban. Vél, vagy valós botlásokat nehéz ki-törölni az emberek emlékezetéből. Tehát nem elég tisztességesnek lenni, de annak is kell látszani. Arra is vigyázni kell, kivel barátkozik egy közéleti ember, kiknek a társaságában forgolódik, mert aki korpa közé keveredik... a folytatás ismerős.

Nem tudom, hallották-e, Pécsen egy új fakultás indul az egyetemen jelenlegi és leendő politikusok részére, amolyan „tudni illik, hogy mit illik”-szak.

Megtanítják előjáróinknak a szép tagolt, értelmes beszédet. Hadaró, motyogó, suttogó képviselőkre nincs szükségük a választóknak. Ezen kívül a köszönést is fogják gyakorolni. Erre különösen nagy szükség lesz. Gyakran találkozom egy ismerős képviselővel, aki köszönés helyett ügyesen hátat fordít. Náluk ez a módi.

Tantárdgy lesz az alkalomhoz illő helyes öltözködés, gondot fordítanak a külső megjelenés-

re, a mobiltelefonok használatára. Végre lekerülnek a lila zakók, a makkos cipők és a fehér sportzoknik.

Meglátják a kedves választókat, a most következő kampányban is hajthatatlanul talpalnak majd a képviselő jelöltek. Újra ígérnek majd utat, uszodát, szórakoztató központot, kenyeret és cirksut. Színesebbnél színesebb szórólappalokkal hízelegnek, minden rendezvényen megjelennek. Sőt Isten házá sem kímélik a hamis próféták a kampány-időszakban. Vigyázzunk! Nincs szükségünk telek-spekulánsokra, adócsalókra. Nem kellene a harciaskodó, hepciáskodó, haverkiszolgáló, nagy-képű, füllentő vezetők. Mielőtt szavazunk, tájékozódjunk jól előre. Kérdezzünk meg hiteles embereket a jelentkezők fedhetetlenségéről. Ne hagyjuk magunkat átverni. Azt hiszem, gyökeres változásra van szükség.

Dr. Gábely Zoltánné

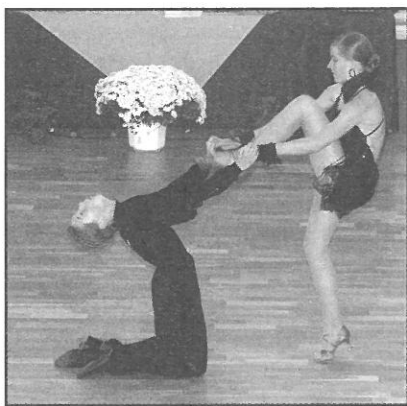
Minek is nekünk a 10-es út elkerülő szakasza?

Aki reggelente Budapest felé araszol, az már láthatta, hogy 3 sáv is megy befelé: az 1. sáv az aszfaltos, a 2. sáv a menetirány szerinti útpadka és a 3. sáv a szemből jövő aszfaltos melletti útpadka, tehát megvan a 3. A sportos sofőrök alátámasztják a Levegő Munkacsoport vágyalmát. A KRESZ-t ismerő és betartó utazók frászt kapnak a solymári elágazásnál nagy elánal kikanyarodó sofőrtársaktól, akik a stopláblat figyelmen kívül hagyják. A rendőrség jelenlétére igen nagy szükség lenne, a rengeteg életveszélyes szituáció lecsökkenne és a kemény büntetésből adódóan a költségvetésük is gyarapodna.

Lévainé (pilisvörösvári őslakos)

Színes forgatag

Lelkes gyerekarcok, izgatott szülők, csinos hostessek, a Kolibri Sporttánc Egyesület színét viselő díszítések – többek között ezek határozták meg az I. Kolibri Kupa táncverseny hangulatát. És persze a remek teljesítmények, hiszen szakmai vélemények szerint is magas színvonalú táncversenyt rendeztek Pilisvörösvárott.

Dénes Máté és Nick Zsófia

Jó ezt leírni, és még jobb volt átélni. Hogy milyen jól sikerült a verseny, azt a www.tanchirek.hu oldalon olvasható írás is jelzi, amely dicséri a rendezvényt. Örömmel tanúsíthatom, hogy a cikkírónak igaza van. Én egyébként már akkor tudtam, hogy itt nagy baj nem lehet, amikor műsorközölként az egyik korábbi tanítványomat pillantottam meg, aki a néhány héttel ezelőtti birkózó világbajnokság sajtócsapatában is dolgozott. Jól, mint most is.

De ennél sokkal fontosabb, hogy a verseny-

zőknek és annak a 25-30 embernek is, akik 2-3 hónapot dolgoztak az esemény előkészítésén és a rendezésben, sikerélményt jelentett a verseny. Csak néhány „apróság”, amely miatt példaértékű volt a szervezés. A versenyt a gimnázium új tornatermében rendezték meg. A Szabadság úti torlódás elkerülése érdekében a Vásár téri általános iskola udvarán is parkolót alakítottak ki, a vörösvári polgárháza pedig segített a forgalomirányításban.

Az új tornateremben 220 négyzetméter első osztályú versenyparkettát terítettek le, körben padlószőnyeg, székek a nézőknek. A táncosok nagyra értékelték, hogy a régi tornatermet bemelegítő teremként használhatták, és négy öltöző is a rendelkezésükre állt.

– Régóta szeretnénk volna már Vörösváron versenyt rendezni, de eddig nem volt hozzá elég pénzünk. Most azonban egy pályázaton nyertünk, és úgy döntöttünk belevágunk – mondja Salik Gyula, az egyesület vezetője. – Szerencsére fantasztikus támogatóink voltak, nem is hittem volna, hogy mennyien segítenek minket. A Liegl-Dachser Kft. volt a főtámogatónk, de a Terranova, a Szamos Marcipán, az Oriol Bt., a Takarékszövetkezet és még hosszan sorolhatnám a neveket, mind mellénk álltak. Nagyon köszönöm mindenkinek, a magánszemélyeknek és a cégeknek is, hogy segítettek, mert nélkülkük ezt nem tudtuk volna megcsinálni.

– Honnan érkeztek a versenyzők?

– Az ország minden pontjáról. Jöttek Pécsről, Szegedről, Szentendréről, Budapestről, Győrből, Kalocsáról, Egerből, és más településekről. 75 pár jött el, ami soknak számít. Jól érezték magukat, a támogatóinknak köszönhetően, szép ajándékokat, kupákat, érmekeket tudunk adni. Molnár Sándor például felajánlotta, hogy elkészíti

az érmekeket. Labrador kőből kifaragott érméi csodálatosak voltak, igazi értéket képviseltek.

– Milyen volt a bírászkodás?

– Nagyon vigyáztunk arra, hogy pártatlan bíróink legyenek, őket is az ország különböző helyeiről hívtuk. Mint azt az eredmények is mutatják, nem „lejtett” a hazai pálya, nem nyertünk

Koczka Gábor és Geiselhardt Kata

többet, mint amennyit általában szoktunk. Mindezt nagyra becsülték a résztvevők is. Talán nem véletlen, hogy máris arra biztattak minket, rendezzünk nagyobb, kiemelt versenyt is.

– Rendeznek?

– Szeretnénk. Ha továbbra is ilyen nagy lesz a támogatottságunk, jövőre megpróbáljuk.

Várhegyi Ferenc

Az I. Pilisi Kolibri S. E. eredményei:

Gyermek D latin: 6. Árva Attila - Németh Mónika
Junior I. C latin: 1. Kelemen Patrik - Németh Andrea
Junior I. D latin: 5. Gödrösi Ádám - Bodolay Sába
Junior II. B latin: 3. Dénes Máté - Nick Zsófia
Junior II. C latin: 4. Nick Balázs - Gyarmati Dóra
7. Koczka Gábor - Geiselhardt Kata

További részletes eredmények és beszámolók a www.kolibri-ste.hu illetve a www.tanchirek.hu oldalon találhatók.

Nem várt sikerek!

Pompásan kezdte az idei bajnokságot a vörösvári kézilabdacsapat! Az NB II. északi csoportjában szereplő együttes edzője, Pándi Gábor a rajt előtt még óvatossággal nyilatkozott az esélyekről, hiszen a csoport megerősödött, a mi csapatunk meg átalakult.

Szerencsére kiderült, hogy egyelőre úgy megy minden, mint a kari-kacsapás. Az első hat mérkőzésből ötöt megnyertünk, csak a Balassagyarmat ellen szaladtunk bele egy nagy vereségbe. Az első fordulóban, idegenben, az Erdőkertes ellen sikerült nyerni, majd jött a Balassagyarmat elleni otthoni mérkőzés. A vereség után talán kevesen számítottak rá, hogy beindul a szekér, de szerencsére mégis így történt. A nagynevű Pénzügyőrt idegenben hatgólos hátrányból is sikerült legyőzni, a korábbi NB I B-s játékosokkal felálló HORT SE-t pedig idehaza verték négy góllal.

Az ötödik fordulóban a Mogyoród egy több mint 2 méter magas NB I-ben is szereplő játékosokkal megerősödve fogadta a vörösváriakat.

Az első félidőben vezettek is négy góllal, de a végén már mi voltunk jobbakkal egyenlivel. A hatodik fordulóban pedig a Vecsés ellen idegenben öt góllal sikerült nyerni.

Egyelőre tehát úgy tűnik, hogy a játékot abbahagyó fiatalok helyére beálló tapasztaltabb játékosok és a maradék ifjak remekül helytállnak. A kapuban Wippelhauser Tamás és Manhertz Péter jól védnek, a Soly márról visszatérő Indre Gábor fontos gólokat lő, Hidasi Tamás és Manhertz Mihály pedig szintén eredményesek. A legtöbb gólt Kovács Péter lövi, aki az első forduló után a bajnokság tíz legeredményesebb játékosa közé tartozik.

Ha a hátralévő őszi fordulókban is így játszik a csapat, dobogós helyen várhatják a tavaszi folytatást. És mivel akkor a legnagyobb vetélytársak ellen többnyire itthon játszanak majd, akár év végén is meglehet a dobogó. Bárcsak sikerülne! Egy jó eredmény nagy lökést adhatna a sportágnak. És ez mostanában, amikor végre talán elérhető közelségbe kerülhet egy vörösvári sportcsarnok megépítése, pompás dolog volna.

Várhegyi Ferenc

Eredmények – NB II. Észak férfi felnőtt

Erdőkertes SE - Pilisvörösvári Terranova KSK	27-40
Pilisvörösvári Terranova KSK - Balassagyarmat	17-37
Pénzügyőrt SE - Pilisvörösvári Terranova KSK	25-26
Pilisvörösvári Terranova KSK - Retz-Hort SE	27-23
Mogyoródi KSK - Pilisvörösvári Terranova KSK	27-31
Vecsés-Teveclub SE - Pilisvörösvári Terranova KSK	24-29

Hazai bajnoki mérkőzések

2005. november 6.	16.30.	Pilisvörösvári KSK - Dunakeszi VSE
2005. november 20.	16.30.	Pilisvörösvári KSK - Soly mári SC

A bajnokság állása NB-II. Észak férfi felnőtt

		m	ő	k	i	z	ő	g	y	i	z	e	m	d	n	t	e	i	n	e	s	g	d	o	b	o	t	k	a	p	o	t	p	o	n	t	o	k
1.	Balassagyarmat	6	5	1	0	0	189	133	11																													
2.	Pilisvörösvári KSK	6	5	0	1	170	163	10																														
3.	Retz-Hort SE	6	4	0	2	153	145	8																														
4.	Hevesi SE	6	3	1	2	179	162	7																														
5.	Vecsés	6	3	1	2	165	157	7																														
6.	Mogyoród	6	3	0	3	185	174	6																														
7.	Dunakeszi	6	3	0	3	173	167	6																														
8.	Tarján SE	6	3	0	3	143	155	6																														
9.	Soly mári	6	2	0	4	125	130	4																														
10.	Gyergyóssolyos	6	1	1	4	151	168	3																														
11.	Pénzügyőrt SE	6	1	0	5	160	173	2																														
12.	Erdőkertes	6	1	0	5	166	232	2																														

Szerkesztőségi hírek

Médiadíjat kapott Várhegyi Ferenc

Televíziós munkája elismeréseként szerkesztőségünk munkatársa, Várhegyi Ferenc kapta idén a profi kategóriában a Kovácsi László médiadíjat. A Telesport egykori felelős szerkesztőjéről elnevezett díjat ötödik alkalommal adták át.

– Mivel érdemelted ki ezt az elismerést?

– A díjat az kaphatja meg, aki a kuratórium véleménye szerint munkája során a legteltesebben ápolja a névadó szellemi örökségét. Kovácsi László csodálatos egyéniség volt, nemcsak televíziózást, hanem emberséget is tanultunk tőle. Nagyszerű tanár volt, olyan szakember, akinek a véleményére a szakma legjobbjai is sokat adtak. Vitray Tamást például lehet szeretni vagy nem szeretni, de a tudását nem lehet megkérdőjelezni. Kovácsi Lászlót ő magával egyenrangúnak tartotta. Számomra, és a televíziós szakma számára ez egy nagyon megtisztelő díj. Hogy mivel érdemelted ki? Talán a kuratórium úgy látta, hogy sem tanárként, sem riporterként nem okoznék neki csalódást.

– Kik kapták meg eddig ezt a díjat?

– Hajdú B. István, az MTV és a Viasat riportere, dr. Borbély Zoltán, a Legfőbb Ügyészség szóvivője, Méhes Gábor és Faragó Richard a Sport 1 riporterei. De ezt a díjat nem csak egy-

kori vagy jelenlegi sportriporterek kaphatják. A szavazás során az én legnagyobb ellenfeleim például Barabás Éva, az RTL Klub Reggeli című adásának, és Azurák Csaba, a TV2 Napló című programjának műsorvezetői voltak. Díjazott-

ként egyébként automatikusan a kuratórium tagjává váltam, tehát a jövő évi jelölésnél és a díj odaítélésénél nekem is lesz szavam. Az biztos, hogy csak olyan jelöltet támogatok majd, akit emberileg is alkalmasnak tartok.

– Gratulálunk! További sikereket kívánunk mind az országos, mind a helyi médiában!

– a szerkesztőség

Nemzetiségi rovatszerkesztő

Lapunk nemzetiségi rovatának szerkesztését – Sax Ibolya szülési szabadsága idejére – Faragó Tímea vette át.

Faragó Tímea a helyi gimnáziumban tanít magyar nyelv és irodalmat, német nyelv és irodalmat valamint drámaismeretet. Vezetője a gimnázium német nyelvű színjátszó körének.

Köszönjük, hogy elvállalta a rovatszerkesztést. Munkájához sok sikert kívánunk!

F. A. felelős szerkesztő

Költözik a szerkesztőség?

A kultúrház zeneiskolává való átépítése miatt szerkesztőségünknek is el kell költöznie megszokott helyéről. Egyelőre még nem tudjuk, mikor és hová költözzünk. A változásokról idejében tájékoztatást fogunk adni. – a szerk.

Köszönet az 1 %-ért

Kedves Támogatók!

Megköszönjük Önöknek, hogy jövedelmük 1 %-ával, ebben az évben 710.927 Ft-tal támogatták Pro Talent alapítványunkat.

Az alapítvány célkitűzésének megfelelően a tehetséges gyermekeket segítjük a befolyt összegből. Versenyeket finanszírozunk, a versenyek színhelyére az utazást, a nyelvvizsgákra, ECDL számítógépes tanfolyam vizsgáira történő befizetéseket biztosítjuk, a németországi cse-reutazásban való részvételt támogatjuk, jutalomkönyveket vásárolunk a tanulmányi, sport, illetve művészeti téren kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulóinknak.

Nagyon nagy segítséget nyújtottak ezzel intézményünknek, és reméljük, a jövőben is számíthatunk Önökre. Köszönettel:

Pro Talent Alapítvány
Templom Térsi Általános Iskola

***

A pilisvörösvári Német Nemzetiségi Általános Iskola Közös Gyermekeinkért Alapítványának (2085 Pilisvörösvár, Vásár tér 1.) kuratóriuma és az iskola tantestülete ezúton köszöni az adófizetők támogatását.

Egyben tájékoztatásul közli, hogy a 2003. évi adóbevallásnál az Alapítvány számlájára juttatott adófizetők 1 %-ot, összesen 507.156 Ft-ot az iskola oktatási eszközök vásárlására használt fel.

Német Nemzetiségi Általános Iskola

***

A Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület ezúton is szeretne köszönetet mondani azoknak, akik 2003. évi személyi jövedelemadó-juk 1%-át az egyesületnek ajánlották fel. A befolyt összeg – 46.070 Ft – a *Muravidék* folyóirat 7. (2004. év 2.) számának elkészítéséhez lett felhasználva.

Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület

Óvodák nyitva tartása

Gradus Óvoda 6.00-16.30

Ligeti Cseperedő Óvoda . . 6.30-17.30

Szabadság Úti Óvoda . . . 6.30-17.30

Német Nemzetiségi Óvoda 6.30-17.00

Széchenyi Úti Óvoda . . . 6.30-17.00

Koncert Máriaremetén

2005. október 28-án, 19 órakor a Carmine Celebrat Kórus és Zenekar ingyenes hangversenyt ad a Máriaremetei Bazilikában. Műsoron: Schütz: Krisztus hét szava a kereszten és Pergolesi: Stabat Mater. Szólisták: Zádori Mária, Bardócz Erzsébet és Moldvay József. Vezényel: Zimányi István.

Apróhirdetés

Vagyonvédelmi Kft. műszaki végzettségű vagy elektronikában jártas megbízható munkatársat keres, Pilisvörösvárról és környékéről, II. kerületi telephelyre. Jogosítvány, fényképes önéletrajz feltétel. Tel./fax: 06 1 283 01 06

Magas összegért
megvásárolnám
dr. Réthy Zoltán
„Én így imádkozom”
c. verseskötetét.
06-20-9948-733

Lapszemle

A jereváni rádió jelenti

A Solymári Hírmondó „Jereváni rádió” címmel új rovatot nyitott, amelyben *Enczmann László* polgármester rendszeresen tájékoztatja az olvasókat a faluban keringő „képtelen pletykák valódi hátteréről”.

(A rovat címét a következő közismert vicc ihlette: A jereváni rádió bemondja: Moszkvában Mercedeseket osztogatnak. Megkérdezik az illetéket, hogy igaz-e a hír. Mire az így válaszol: A hír igaz, csak nem Moszkvában, hanem Vlagyivosztokban, nem Mercedeseket, hanem Moszkvcikokat és nem osztogatnak, hanem fosztogatnak.)

Az újság szeptember 16-i számában a polgármester többek között azt a pletykát cáfolja, hogy az Auchan ingyen mehetett Solymárra: az önkormányzatnak alig van haszna abból, hogy a multinacionális cég solymári területen építette meg új áruházát.

„Az Auchan a faluban közlekedésbiztonsági beruházások (gyalogátkelők, járdaszigetek, útszűkítő szigetek, parkolók, P+R a vasútállomásnál) létesítésére köteleztük, előírtuk a teljes vállalkozási területen az infrastruktúra kiépítését. Így az önkormányzat mezőgazdasági művelésből kivont összközműves ingatlanokhoz jutott a vállalkozási területen. Megköveteltük a szennyvíztelep bővítését, ami lehetővé teszi a falu teljes belterületi csatornázását. A költség javára tett beruházások összességében csaknem 1 milliárd forintjába kerültek az áruháznak, amire településünk költségvetéséből hosszú évekig nem tellett volna. Hát ezt kapta ingyen az Auchan” – feje ti ki cikkében a polgármester.

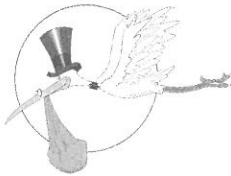
Házasságot kötöttek

10. 08.

Blind Gyula és Pásztor Marianna
Alexandra

Kaposvári József és Gál Judit

10. 15

Frida Krisztián és Csiky Ágnes
Mirk István és Posztos Zsuzsanna**Megérkeztek**08. 25. Batelka Balázs Bence,
Batelka Péter és Venczel Szilvia fia09. 14. Krupp Szabolcs, Krupp
Zoltán és Spiegelberger Erzsébet fia09. 20. Mester Bálint, Mester
Zoltán és Schäffer Ibolya fia09. 28. Bardóci Bence, Bardóci
Sámuel és Rein Sarolta fia10. 05. Tácsik Dávid, Tácsik Tamás
és dr. Bartus Beáta fia10. 09. Varga Kata, Varga Gábor és
Konkoly Szilvia leánya**RUHAGYÚJTÁS**

a LIGETI ÓVODÁBAN

Felhívjuk az érdeklődők figyelmét, hogy 2005. november 20-án 10 órától 15 óráig ruhagyűjtést szervezünk – most új helyen – a Ligeti Cseperedő Óvoda Zrínyi utcai épületében. A kimosott, kivasalt ruhákat 12 óráig vesszük át, utána – 15 óráig – várjuk mindazokat, akik vinnének az összegyűlt ruhadarabokból.

Szociális és Egészségügyi Bizottság

Vörösvári Újság
Werschtwarer Zeitung Pilisvörösvár Város Önkormány-
zatának közéleti havilapja**Felelős kiadó:**Holitska Sándorné,
a Városi Könyvtár vezetője
Fő út 82. Tel.: 06-26-330-486**Felelős szerkesztő és
tördelőszerkesztő:**Fogarasy Attila
Tel.: 06-20-9948-733
E-mail: fogarasy@axelero.hu**Rovatszerkesztők:**Sax Ibolya, Várhegyi Ferenc,
Vörös Ildikó**A szerkesztőség címe:**Közösségi Ház, Fő út 127.
Tel.: 06-26-331-712
E-mail: vorosvariujsg@freestart.hu**Nyomdai munka:**B. EST Nyomda Bt.
(1138 Budapest, Cserhalom u. 2-4.
Tel./fax: 450-1945, 30/9443-688)**ISSN 1417-6823**

Megjelenik 1600 példányban.

**Köszönjük, hogy az
újságot árusítják:**

Halmschlager élelmiszerboltok,
Havas kiskereskedés, Hidas vegyeske-
reskedés, hírlapárusok, Koller Elektro-
nika, Krivinger zöldségesbolt, Krausz
mezőgazdasági bolt, Liget ABC, Mar-
git minimarket, Pataki élelmiszerbolt,
Sikari gyógyszertár, Sváb pékség,
Tácsik pékség, Turmix bolt, Városi
Könyvtár, Vízöntő gyógyszertár,
Zöldesibe vegyesbolt

A Vörösvári Újság következő számának
lapzártája: november 15., tervezett
megjelenése: november 25.

Hirdetési díjaink:

Hátsó borító: ..... 80 000 Ft
1/1 oldal ..... 40 000 Ft
1/2 oldal ..... 20 000 Ft
1/4 oldal ..... 10 000 Ft
1/8 oldal ..... 5000 Ft
1/16 oldal ..... 2500 Ft

Színes hirdetés: 25% felár
(Az árak az áfával együtt értendők!)

Eltávoztak09. 13. Klucsó Tibor, Brichta
Hajnalka férje, 36 éves, Pilis-
csabai u. 6472.09. 18. Englerth Sándorné, 57
éves, Vasút köz 2/A10. 01. Hidas Erzsébet,
Zubovics Dénes özvegye, 63
éves, Esztergom, Kenderesi út
20/A10. 02. Szintai Márton, Braun
Margit férje, 58 éves, Pacsirta u.
11.10. 05. Makó Lászlóné, 89
éves, Csuka u. 15.10. 07. Spányik Ignác, Mirk
Borbála férje, 91 éves, Templom
tér 9.10. 17. Braun Margit, Szintai
Márton özvegye, 60 éves,
Pacsirta u. 11.10. 18. Manhertz József,
Marlok Terézia férje, 54 éves,
Nagyvárad u. 3/A**Új telefonszámok**

Közvetlen telefont kapott az Egész-
ség ház. A védőnők és az ifjúsági orvos
ezen túl a következő számokon hívhatók:

Védőnők: 330-395
Dr. Bába Anna: 330-595

HIRDETÉS**Köszörús**

Mindenféle háztartási
vágóeszköz élezése

Faipari szerszámélezés

Körfűrész tárcsák, marók, gyalukések,
szalagfűrészlapok élezése,
végtelenítése

Tel./fax: 26-361-390

Mobil: 20-473-4937

Cím: 2083 Solymár,
József Attila u. 18/b

Megnyílt!**AKKUMULÁTOR SZAKÜZLET**

Akkumulátorok motorkerékpárokhoz,
személy- és tehergépkocsik összes típusához.

Speciális akkumulátorok hobby- és sport-
eszközökhöz, elektromos gyerekautóhoz.

— 2-3 év garancia! —

Bevizsgálás, szerelés, szaktanácsadás

Cím: Pilisvörösvár, Fő út 95. (Üzletház)

Jó parkolási lehetőség!

Tel.: 06-30-397-1867; 06-30-9498-104

**AZ ARANYVÖLGYI IRODAHÁZBAN IRODÁK,
A TELEPHELYEN ÜZEMCSARNOKOK
BÉRELHETŐK**

SOLYMÁRON, A 10-ES FŐÚTTÓL 1 PERCRE,
A VASÚTÁLLOMÁS MELLETT.

PÉTER KFT., 2083 SOLYMÁR, KÜLSŐ VASÚT ÚT

TEL.: 06-20/9666-899, H—P 7—13 ÓRÁIG

FAX: 06-26/339-195

EINLADUNG / MEGHÍVÓ

Die Deutsche Minderheitenselbstverwaltung lädt Sie, Ihre Familie und Freunde im Rahmen der Werischwarer Nationalitätentage zu einem Theaternachmittag ein.

Das Mundartstück "Die Spinnstube" (Gastspiel aus Schomberg) wird am 13. November (Sonntag) um 15 Uhr im Theatersaal des Ungarndeutschen Wirtschaftsgymnasiums aufgeführt.

A Német Nemzetiségi Önkormányzat szeretettel meghívja Önt, családját és barátait a pilisvörösvári Német Nemzetiségi Napok keretében megrendezésre kerülő színházi délutánra.

November 13-án (vasárnap) 15 órakor a Német Nemzetiségi Gimnázium színháztermében a "Die Spinnstube" ("A fonó") c. darab kerül somberek német nyelvjárásában bemutatásra. A körülbelül másfél órás darabban csaknem százan — fiatalok és idősek egyaránt — lépnek fel a Baranya megyei településről.

* * *

Der Verband der Minderheitenselbstverwaltungen der Region Nord lädt Sie zu seinem traditionellen Galaprogramm herzlich ein. Die Veranstaltung findet diesmal am 20. November um 15 Uhr in Wetschesch statt. (Weitere Informationen erhalten die Interessenten von den Mitgliedern der Werischwarer Deutschen Selbstverwaltung)

Az Észak-Magyarországi Német Önkormányzatok Szövetsége szeretettel meghívja Önt hagyományos gálaműsorára, mely ezúttal 2005. november 20-án Vecsésen kerül megrendezésre. (Bővebb információt a Német Nemzetiségi Önkormányzat tagjaitól kaphatnak az érdeklődők.)

BIZTONSÁGOS ÚT A JOGOSÍTVÁNYHOZ

**Autó-, motor- és
segédmotor-tanfolyam**

a Községi Házban (Kultúrház)

Akár 36 havi részletfizetés is!

30% az adóból leírható!

A következő hétfői tanfolyam indul:

2005. 11. 11.

Oktatási napok:

péntek 17-20³⁰, szombat, vasárnap 8-13³⁰

gyfölfogad/Es:

Hötfi-szerda-pöntek 18-20-ig, szombat: 10-12-ig

Pat GÆbor, Pilisv r svÆr, Bøke u. 12.

Tel.: 06-26-331-898; Tel./fax/ z.:06-1-212-0464

SMS: 06-20-513-5950; E-mail: jogsivia@freemail.hu

Internet: jogsivia.hu

**Részletes tájékoztatót ingyen és kötelezettség
nélkül küldünk postán, faxon vagy e-mailben.**

FMK nyilvántartási szám: 01-0210-04 Akkreditáció száma: AL-1085

Antikváriumunk könyveket, teljes
könyvtárakat, papírrégiséget vásárol
készpénzért. CD, DVD adás-vétel.
332-0243; 06/20-9-234-677

Díjtan kszállás!

Olcsó, euróalapú osztrák lakossági jelzáloghitel 15 évre, 5-50 millió Ft közötti értékben lakásfelújításra, -befejezésre, -vásárlásra.

Hiteldíjmutató: 7%. Magas kamatozású hitelét alacsonyra kíváltjuk.

06-30-553-7800

Osztrák vállalkozói jelzáloghitel 15 évre, 50 millió és 5 milliárd Ft közötti értékben.

CHF-alapon évi 2,875%, euróalapon évi 4,2% kamattal. Magas kamatozású hitel kiváltására is felhasználható.

06-30-553-7800

AZONNALI MUNKAKEZDÉSI LEHETŐSÉG! ÚJABB ÁRUHÁZNYITÁS SOLYMÁRON!

**Az Auchan a világ egyik vezető kereskedelmi vállalkozásaként
11 országban 350 hipermarketet üzemeltet.
Magyarországon sikeresen működik 9 áruházunk.
2005 évvégén vállalatunk újabb áruházal bővül Solymáron,
amelynek csapatába keresünk jelentkezőket.**

Alkalmazott az önkiszolgáló osztályon

(teljes munkaidőben vagy részmunkaidőben hétfélig munkavégzéssel)

Feladata: egy áruosztály megfelelő áruellátásának biztosítása, az osztály és a raktár folyamatos tisztítása és rendezése, a Vásárlók tájékoztatása.

Pénztár-hostess

rugalmas munkaidő-beosztás (30, 25, 20, 15 vagy 10 óra)

Feladata: Vásárlóink fogadása a pénztáraknál, megbízható, pontos pénztárblokk készítése, az árucikkek szatyorba csomagolása.

Eladó (élelmiszer vagy műszaki cikk)

Feladata: a Vásárlók felvilágosítása, gyors és elvárásainknak megfelelő kiszolgálása.

Pék, cukrász, hentes

Feladata: kiváló minőségű termékek előállítása az egészségügyi és higiéniai szabályok betartásával, az elkészült termékek minőségének és frissességének ellenőrzése.

Biztonsági őr

Feladata: csapatának tagjaként felügyeli a hipermarket rendjét és a biztonsági előírások betartását.

A munkakör betöltéséhez személy- és vagyonőri vizsga szükséges.

Áruátvevő

Feladata: ellenőrzi a beérkezett áruk minőségét, mennyiségét, sértetlenségét, elvégzi az áruátvétellel kapcsolatos adminisztrációs feladatokat, és az árut rendeltetési helyére szállítja.

Karbantartó

Feladata: biztosítja az áruházban található munkaeszközök és berendezések kifogástalan működését. A munkakör betöltéséhez villanyszerelői végzettség szükséges.

Sikeres pályázóinknak stabil hátteret, folyamatos szakmai képzést, versenyképes jövedelmet, prémiumot és különböző szociális juttatásokat kínálunk.

Ha kedvet érez ahhoz, hogy már a kezdetektől részese lehessen egy nyitó áruház életének, akkor jelentkezését a következő címre várjuk:

Auchan Mo. Kft., Solymár toborzás, 1033 Budapest, Szentendrei út 115.,

fax: (1) 888-7799, e-mail: solymar.toborzas@auchan.hu

JELENTKEZÉSI LAP (05SolymárVÜ02)

NÉV: .....
LAKCÍM: .....
TELEFONSZÁM: .....
SZÜLETÉSI HELY, IDŐ: .....
MEGPÁLYÁZOTT POZÍCIÓK: .....
DÁTUM: ..... ALÁÍRÁS: .....

Fénykép helye

ISKOLÁK	TANULMÁNYOK DÁTUM		VÉGZETTSÉG
	KEZDÉS	VÉGZÉS	

VÁLLALAT	EDDIGI MUNKAHELYEK DÁTUM		BEOSZTÁS
	BELEPÉS	KILÉPÉS	

Figyeljünk oda, megéri!

Ne engedjük a lefolyóba használt olajat, zsírt, szilárd tárgyakat és kémiai vegyszereket!

Gondoljunk arra, hogy a csatorna sem nyel el mindent. A kémiai és biológiai szennyezőanyagok különösen károsítják a környezetet, a mechanikai szennyezőanyagok pedig csatornadugulást okozhatnak. Az eldugult hálózatból előbb-utóbb a felszínre tör a szennyvíz, ami egyrészt komoly fertőzésveszély forrása, másrészt a dugulás megszüntetése komoly anyagi terheket is róhat az érintettekre. A csatornaszolgáltatásról szóló kormányrendelet* értelmében ugyanis az ingatlan határa és a „használati hely” közötti csatornaszakasz karbantartása és üzemeltetése a tulajdonos kötelezettsége. A biológia és a vegyi szennyezés a környezet határértékén túli terhelésével jár, azaz olyan mértékű környezetszennyezést okoz, amely komoly bírságot vonhat maga után.

*38/1995 (IV.5.) Kormányrendelet 23§.

Pilisvörösvári Vízmuvek Kft.

Cím: 1134 Budapest, Váci út 23-27.

Postacím: 1325 Budapest, Pf.: 355

Vízvonal: 06 40 247 247 vízvonal@vizmuvek.hu

Környezetünk védelme,
az Aranyhegyi patak
tisztaságának megőrzése
közös érdekünk!

Nincs megelégedve jelenlegi szolgáltatójával?
Hívjon bizalommal!

Díjmentes átkötési lehetőség!

Bekötési akció

Lefedett területeink:

Pilisvörösvár, Pilisszentiván, Pilisszántó, Piliscsaba,
Pilisjászfalu, Piliscsév, Tinnye, Leányvár

Kivonuló fegyveres akciószolgálat!

Ingyenes árajánlat, szaktanácsadás!

Megbízható referenciákkal!

Tel:
06-30/960-7065

Web:
www.b-angel.hu

P A R D O X
SECURITY SYSTEMS

TÉLIGUMI ÉS LEMEZFELNI VÁSÁR! a FIAT Preisz-nél!

- ☒ óriási választék személy- és kisteherautókra!
- ☒ lecserélt nyári gumik ingyenes tárolása!
- ☒ lemezfelni bármilyen típusra 20% kedvezménnyel!

Néhány példa választékunkból és árainkból:

Méret	MATADOR -20 %	DEBICA -35 %	LASSA -40 %	AVON -40 %	GOOD YEAR -30 %	PIRELLI -30 %
155/70R x 13	9 104 Ft 7 330 Ft	12 480 Ft 8 760 Ft	17 711 Ft 10 620 Ft	10 484 Ft 11 690 Ft	21 090 Ft 15 180 Ft	18 695 Ft 13 080 Ft
175/70R x 13	10 063 Ft 8 690 Ft	16 090 Ft 10 970 Ft	19 205 Ft 11 550 Ft	20 774 Ft 12 460 Ft	27 290 Ft 19 100 Ft	24 203 Ft 15 280 Ft
175/65R x 14	12 225 Ft 9 780 Ft	10 090 Ft 12 600 Ft	24 590 Ft 14 750 Ft	26 706 Ft 16 020 Ft	30 590 Ft 21 410 Ft	26 006 Ft 18 450 Ft
195/65R x 15	18 900 Ft 12 240 Ft	23 590 Ft 15 330 Ft	26 290 Ft 15 770 Ft	20 485 Ft 17 690 Ft	36 090 Ft 24 560 Ft	32 450 Ft 23 410 Ft
185R x 14C	14 549 Ft 11 630 Ft	21 790 Ft 14 160 Ft				

Az árak tartalmazzák az áfát. Az akció október 31-ig vagy a készlet erejéig érvényes!

Velünk idén is jól jár!

FIAT Preisz
Márkakereskedés és Szerviz

2084 Pilisszentiván,
Bánki Donát utca 2.

Info.: 26/567-061

www.fiatpreis.hu
gumi@fibermail.hu

Számítástechnika, számítógép-javítás

- SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ALKATRÉSEK
- SZÁMÍTÓGÉP-KONFIGURÁCIÓK
- OTP-ÁRUHITEL
- SZÁMÍTÓGÉP-JAVÍTÁS

Sulinet
expressz

- SZÁMÍTÓGÉP-JAVÍTÁS AZ ÖN OTTHONÁBAN IS!

Vásároljon az interneten kedvezménnyel!

Cím: <http://www.r-com.hu>

Rendeljen interneten és 5% kedvezményt adunk. Pilisvörösvárra és Pilisszentivánra ingyenesen házhozszállítjuk 5000 Ft feletti vásárlás esetén!

A kedvezmény nem vonatkozik az akciós és a sulinet termékekre.

R-Com Számítástechnika

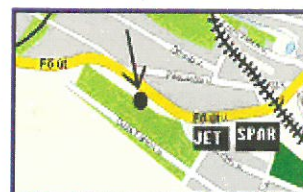
Pilisvörösvár Fő út

1977/5/A HRSZ.

Tel.: 20-9378-896, 26-331-388

E-mail: info@r-com.hu

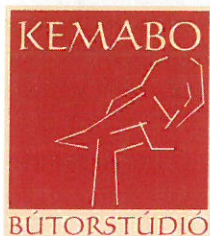
www.r-com.hu

Nyitva tartás:

K-P: 9-18, Szombat - Vasárnap: 9-13, Hétfő: Zárva

A megálmodott tér
már az Ön otthonában is

Konyhabútorok tervezése és kivitelezése
egyedi méretek alapján.

Laminált és fóliázott MDF ajtók,
furnérozott és tömörfa frontok
rusztikustól a modern stílusig.

Schock és Rodi mosogató medencék,
csaptelepek, beépíthető készülékek.

Praktikus konyhai kiegészítők, konyhai
munkalap megvilágítók.

Számítógépes látványtervezés,
lakberendezési tanácsadás.

Helyszíni felmérés, szállítás, szerelés.

Gardrób szekrények, járható gardróbok
tervezése és elkészítése.

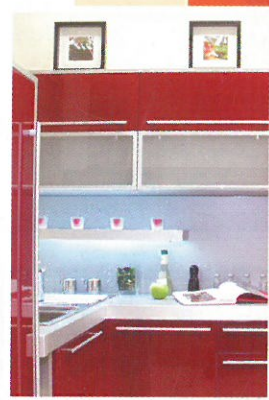
Komplett gyermekszoba program minden
korosztály számára.

Címünk: 1037 Budapest, Bojtár u. 39.
Telefon: (1) 368 2056
Fax: (1) 453 3194
Mobil: (30) 626 2781
E-mail: butorstudio@kemabo.hu
Web: www.kemabo.hu
Nyitvatartás: H - P: 9 - 17.,
egyéb időpontokban
előzetes egyeztetés szerint.

Stratégiai partnereink:

PANNONKANT

KEMABO BÚTORSTÚDIÓ

Novemberi programok Pilisvörösváron

03. 19. óra   **Kulturális est** (Mű-hely Galéria, Hunyadi u. 70.)
Tréfás műsor felnőtteknek. Előadó: Berecz András ének- és mesemondó.
A műsor előtt Oravecz Viktória festőművész kiállításának megnyitója.
A kiállítás november 7-ig látogatható. (A belépés a műsorra és a kiállításra ingyenes.)
05. 21. ór   **Halloween party** (Halastó Camping)
Közreműködik: Malek Krisztián. (Jelmezbe öltözötteknek ingyenes a belépés!)
08. 10. óra   **Baba-mama klub** (Közösségi Ház)
Háztartásvezetés; tanácsok, praktikák — Bajzik Dorottya előadása.
13. 15. óra   **„Die Spinnstube” — „A fonó”** (gimnázium — színházterem)
Sombereki gyerekek és felnőttek előadása sombereki német nyelvjárásban.
- 14-19.   **Schiller-napok** (német nemzetiségi gimnázium)
19. 9. órától   **A Vásár téri iskola német nyelvű regionális színjátszó fesztiválja** (gimnázium — színházterem)
19.   **A Nyugdíjasok Klubja évzárója** (Közösségi Ház)
20. 15. óra   **Márton-napi borkóstoló** (Müller kávéház)
Friss újborok és érlelt, testes óborok bemutatkozása.
A borkóstoló során 8-10 féle prémium bor kerül kóstolásra és bemutatásra
szakértő vezetésével, borkorcsolyákkal. (Belépődíj: 1.900 Ft/fő)
22. 10. óra   **Baba-mama klub** (Közösségi Ház)
A gyógynövények hatásai — természetgyógyász előadása
26. 17. óra   **Magyar tánc ház** (Mű-hely Galéria, Hunyadi u. 70.)
Zene: Kalász zenekar. Tánctanárr: Strack Orsolya. (A belépés ingyenes.)
29. 10. óra   **Baba-mama klub** (Közösségi Ház)
Ünnepi ráhangolódás — adventi koszorúk készítése

TANFOLYAMOK - SZAKKÖRÖK a Közösségi Házban

Hétfő, csütörtök	15 órától	AKROBÁTKUS ROCK AND ROLL
Kedd, csütörtök	16 órától	RED ROCK
Szerda, péntek	14 órától	KOLIBRI
Szerda	18 órától	SZÍNJÁTSZÓ SZAKKÖR
Szerda	18 órától	IAIDO - Japán szamuráj harcművészeti oktatás
Péntek	16 órától	NÉMET NEMZETISÉGI GYERMEKTÁNC

EGYESÜLETEK - CIVILSZERVEZETEK a Közösségi Házban

Német Nemzetiségi Táncegyüttes:	kedd 20 óra
Német Nemzetiségi Táncegyüttes:	hétfő 20 óra
Német Nemzetiségi Fúvószenekar:	szerda 19 óra
Nyugdíjasok Klubja:	minden hónap első hétfői napján 16 órakor
Heimatverein:	minden hónap utolsó pénteki napján
Nagycsaládosok Egyesülete:	kéthetente szerdánként 17 órakor
Galambászok Egyesülete:	hétfő, kedd, péntek 18 óra
Környezetvédők Egyesülete:	csütörtök 18 óra

ZENEÓVODA

Minden kedden 10 órától a MŰ-HELY GALÉRIÁBAN (Hunyadi u. 70.)

Programok Pilisvörösváron

Október

28. 10 óra II. Kolibri Kupa. Helyszín: Gimnázium tornacsarnoka
28. 17 óra Magyar táncház. Helyszín: Mű-hely Galéria (Hunyadi u. 70.)
30. 17.30 Integrált irodalmi napok. Helyszín: Városi Könyvtár

November

03. 19 óra Kulturális est. Helyszín: Mű-hely Galéria (Hunyadi u. 70.)
A Héttorony Zenekar koncertje. XVI- XVII. századi históriás énekek a végvári időkből.
Korabeli hangszerek bemutatása, története, magyar és török udvari zene és korabeli táncok, indulók, janicsár zene. A zenekar tagjai: Balatoni Imre, Blaskovics László és Karakas Zoltán.
A műsor előtt Gy. Erdei Júlia filmmozaik táblaképeinek kiállítását Koltayné Zolder Klára művészettörténész nyitja meg. A kiállítás november 29-ig látogatható.
04. 16 óra A Pilisi Turul Társaság őstörténeti rendezvénye. Helyszín: Zeneiskola színházterme
10. 18.30 Cziffra György emlékkoncert. Helyszín: Zeneiskola színházterme
10. 10-12. Baba-mama Klub. Helyszín: Ipartestület székhelye: Fő út 47.
Ajándékozás „okosan” – életkornak megfelelő fejlesztő játékok
11. 16 óra Játsszóház. Helyszín: Szent István u. 18. (volt óvoda)
12. 15.30 Halász Judit élő koncert. Belépő: 1500 Ft. Helyszín: Zeneiskola színházterme
18. 19 óra Eastern Station (country koncert). Helyszín: Zeneiskola színházterme
19. 19 óra Pesti kabaré – Harsányi Gábor. Helyszín: Zeneiskola színházterme
21. 10 óra A kis Hagymafiú története (Maszk Bábszínpad). Helyszín: Zeneiskola színházterme
21. 16 óra Cukorbeteg Clubnap. Helyszín: Vásár téri iskola
24. 10-12. Baba-mama Klub. Helyszín: Ipartestület székhelye: Fő út 47.
Lelki ráhangolódás és készülődés az Adventi időszakra
25. 14 óra Nyugdíjas Klub évzáró. Helyszín: Zeneiskola színházterme
25. 17 óra Magyar táncház. Helyszín: Mű-hely Galéria (Hunyadi u. 70.)
Játszik a Kalász zenekar. Tánctanár: Strack Orsolya

A polgármester-választás eredménye

	Jelölt neve	Jelöltállító szervezet	Kapott érvényes. szavazat	%
1	Gromon István	FIDESZ-KDNP	2 392	42,46
2	Grószné Krupp Erzsébet	SZDSZ-VIVÉK	2 162	38,37
3	Molnár Sándor	IPOSZ	845	15,00
4	Preszl Gábor	FIVE	235	4,17

A kompenzációs listás választás eredménye

Lista	Töredékszavazatok	Mandátumok
1 SZDSZ-VIVÉK	752	2
2 FIDESZ-KDNP	0	0
3 HEIMATVEREIN	144	0
4 FIVE	907	2
5 MSZP	644	2
6 IPOSZ	509	1

FIVE = Fiatalok Vörösvárért Egyesület
 IPOSZ = Ipartestületek Országos Szövetsége
 VIVÉK = Vörösvári Iparosok, Vállalkozók és Kereskedők Egyesülete

A német kisebbségi választás eredménye

Jelölt neve	Jelölő szervezet(ek)	Kapott érv. szavazat	%
1 Fodor Lászlóné	ÉMNÖSZ	134	5,05
2 Dr. Váradi Mónika Mária	ÉMNÖSZ	301	11,35
3 Manhertz Mártonné	ÉMNÖSZ	291	10,98
4 Feldhoffer János	ÉMNÖSZ	356	13,43
5 Sax László	ÉMNÖSZ	328	12,37
6 Wieszt Zoltán	ÉMNÖSZ	127	4,79
7 Sebestyén Sándorné	ÉMNÖSZ	144	5,43
8 Sax Ibolya	ÉMNÖSZ	389	4,67
9 Peller Andrea	ÉMNÖSZ	248	9,35
10 Bogár Erika	ÉMNÖSZ	333	12,56

ÉMNÖSZ = Észak-Magyarországi Német Önkormányzatok Szövetsége

A Pilisi KÖTET polgármesterei

Település	Polgármester	Jelölőszervezet
Nagykovácsi	Bencsik Mónika	független
Pilisborosjenő	Küller János	Összefogás Pilisborosjenőért
Piliscsaba	Kasza Péter	2006 Szövetség
Pilisjászfalu	Bartha László	független
Pilisszántó	Kollár Miklós	független
Pilisszentiván	Sztilkovics Szávó	független
Pilisvörösvár	Gromon István	FIDESZ-KDNP
Remeteszőlős	Szathmáry. G. Zoltán	független
Solymár	Dr. Sente Kálmán	független
Üröm	Laboda Gábor	független
Tinnye	Dr. Bak Ferenc	független

További pilisvörösvári adatok

Választópolgárok száma: 10 715
 Szavazáson megjelentek száma: 5703 53,2%

A képviselőjelöltekre leadott érvényes szavazatok megoszlása (a szerkesztőség összesítése alapján):

FIDESZ-KDNP	2350	41,6 %
FIVE	907	16,0 %
SZDSZ-VIVÉK	825	14,6 %
MSZP	693	12,3 %
IPOSZ	509	9,0 %
Függetlenek	224	4,0 %
HEIMATVEREIN	144	2,5 %
Összesen	5652	

Az egyéni választókerületi önkormányzati képviselő-választás eredménye Pilisvörösvárott

1. sz. választókerület (Polgármesteri Hivatal)

Jelölt neve	Jelöltállító szervezet	Kapott érv. szavazat	%
1 Fodor Lászlóné	HEIMATVEREIN	39	7,04
2 Halmschláger Antal	SZDSZ-VIVÉK	130	23,47
3 Kimmelné Sziva Mária	FIDESZ-KDNP	248	44,77
4 Mogyorósi Zoltán	IPOSZ	56	10,11
5 Preszl Gábor	FIVE	81	14,62

6. sz. választókerület (Szakorvosi Rendelőintézet)

Jelölt neve	Jelöltállító szervezet	Kapott érv. szavazat	%
1 Falics Jánosné	MSZP	112	19,65
2 Illés Sándor	IPOSZ	67	11,75
3 Kőrösy János	FIDESZ-KDNP	230	40,35
4 Dr. Lovász Ernő	FIVE	96	16,84
5 Müller János	SZDSZ-VIVÉK	45	7,89
6 Pekó Györgyné	HEIMATVEREIN	20	3,51

2. sz. választókerület (Szakképző iskola)

Jelölt neve	Jelöltállító szervezet	Kapott érv. szavazat	%
1 Berchy József	FIDESZ-KDNP	122	24,45
2 Fresz Péter	FIVE	97	19,44
3 Herbszt István	FÜGGETLEN	19	3,81
4 Kárpáti János	IPOSZ	108	21,64
5 Sajtosi János	HEIMATVEREIN	8	1,60
6 Senkbeil Rolf Péterné	MSZP	47	9,42
7 Tóth József	SZDSZ-VIVÉK	98	19,64

7. sz. választókerület (Vásár téri ált. isk.)

Jelölt neve	Jelöltállító szervezet	Kapott érv. szavazat	%
1 Garai György	IPOSZ	32	4,98
2 Heim Márton István	HEIMATVEREIN	49	7,62
3 Kalmár Ildikó	FÜGGETLEN	36	5,60
4 Keszthelyi László	FÜGGETLEN	61	9,49
5 Dr. Kutas Gyula	FIDESZ-KDNP	226	35,15
6 Paul László	SZDSZ-VIVÉK	80	12,44
7 Szegedi József	MSZP	82	12,75
8 Várhegyi Ferenc	FIVE	77	11,98

3. sz. választókerület (Rákóczi utcai óvoda)

Jelölt neve	Jelöltállító szervezet	Kapott érv. szavazat	%
1 Havas Ferenc	FÜGGETLEN	108	18,43
2 Ihász Judit	IPOSZ	57	9,73
3 Kalmár Gyula Árpád	MSZP	93	15,87
4 Pfeiffer István	FIVE	23	3,92
5 Schuck György	SZDSZ-VIVÉK	44	7,51
6 Dr. Szakmári Mária Magdolna	FIDESZ-KDNP	261	44,54

8. sz. választókerület (Gimnázium)

Jelölt neve	Jelöltállító szervezet	Kapott érv. szavazat	%
1 Láz József	SZDSZ-MSZP-VIVÉK	73	13,01
2 Neubrandt István	FIVE	101	18,00
3 Szakszon József	FIDESZ-KDNP	351	62,57
4 Tagscherer György	IPOSZ	36	6,42

4. sz. választókerület (Városi Könyvtár)

Jelölt neve	Jelöltállító szervezet	Kapott érv. szavazat	%
1 Horváth József	MSZP	43	9,21
2 Krupp János	SZDSZ-VIVÉK	37	7,92
3 Müller Márton	FIVE	170	36,40
4 Pándi Gábor	FIDESZ-KDNP	182	38,97
5 Wippelhauser István	IPOSZ	35	7,49

9. sz. választókerület (Szabadság úti óvoda)

Jelölt neve	Jelöltállító szervezet	Kapott érv. szavazat	%
1 Dénes Zoltán	SZDSZ-VIVÉK	76	12,10
2 Guthné Timár Tímea	MSZP	89	14,17
3 Krupp Istvánné	IPOSZ	53	8,44
4 Lukács Katalin Ágnes	FIDESZ-KDNP	327	52,07
5 Manhertz Mártonné	HEIMATVEREIN	28	4,46
6 Scheller Zsolt Mátyás	FIVE	55	8,76

5. sz. választókerület (Templom Téri Ált. Isk.)

Jelölt neve	Jelöltállító szervezet	Kapott érv. szavazat	%
1 Bruckner Katalin	FIVE	155	29,58
2 Falics János	MSZP	38	7,25
3 Ludvig Károly	SZDSZ-VIVÉK	70	13,36
4 Molnár Zsuzsanna	IPOSZ	51	9,73
5 Szöllősi János	FIDESZ-KDNP	210	40,08

10. sz. választókerület (Zrínyi utcai óvoda)

Jelölt neve	Jelöltállító szervezet	Kapott érv. szavazat	%
1 Feldhoffer Zsuzsa	FIVE	52	9,51
2 Józsa János Lajosné			
Tóth Éva	IPOSZ	14	2,56
3 Süveges Borbála	MSZP	116	21,21
4 Zám Zoltán	FIDESZ-KDNP	193	35,28
5 Zbrás Pálné	SZDSZ-VIVÉK	172	31,44